

PLAI 2009-2013 JUDETUL BIHOR

**INPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI BIHOR**

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNT
2009-2013**

JUDETUL BIHOR

CUPRINS:

Cuvânt înainte	6
1. REZUMAT	7
2. DEMOGRAFIE.....	8
2.1 Situația actuală - Populația totală. Dinamica generală în perioada 1990-2007	8
2.1.1 Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)	9
2.1.2 Distribuția pe sexe.....	9
2.1.3 Structura pe grupe de vârstă.....	10
2.1.4 Structura etnică	11
2.1.5 Mișcarea migratorie	12
2.2 Proiecții demografice la orizontul anului 2025	12
2.3 Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT	13
3. PROFILUL ECONOMIC LOCAL.....	14
3.1 Situația actuală - Principalii indicatori econ. pentru perioada 2000-2013	
3.1.1 Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată brută (VAB).....	14
3.1.2 Productivitatea muncii	15
3.1.3 Dinamica generală a firmelor din regiune (investiții brute, investiții străine directe, dinamica unităților locale active, IMM).....	16
3.2 Proiecția principalilor indicatori economici la orizontul anului 2013	18
3.3 Alte informații și informații parțiale	18
3.3.1 Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate	18
3.3.2 Cercetarea – dezvoltarea	19
3.3.3 Industria	19
3.3.4 Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu.....	20
3.3.5 Agricultură	21
3.3.6 Turismul	23
3.3.7 Dezvoltarea durabilă	24
3.4 Principalele concluzii din analiza mediului economic regional. Implicații pentru ÎPT	25
4. PIATA MUNCII.....	26
4.1 Situația actuală - Indicatori statistici ai pieței muncii în perioada 2002-2007	26
4.1.1 Participarea la forța de muncă	28
4.1.2 Șomajul (BIM) de lungă durată	27
4.1.3 Șomajul tinerilor (BIM)	28
4.1.4 Rata șomajului (BIM) și rata de ocupare după nivelul de educație	28
4.1.5 Structura populației ocupate pe niveluri de instruire, la nivel regional	29
4.1.6 Principalii indicatori din Balanța Forței de Muncă (BFM).....	30
4.1.7 Șomajul înregistrat	30
4.1.8 Structura șomajului înregistrat pe grupe de vârstă. Șomajul tinerilor	31
4.1.9 Șomajul înregistrat de lungă durată	31
4.1.10 Structura populației ocupate civile pe principalele activități ale economiei	32

4.1.11 Rata locurilor de muncă vacante pe activități ale economiei naționale	32
4.1.12 Numărul mediu al muncitorilor pe activități ale economiei naționale, regiuni/județe.....	32
4.2 Informații parțiale.....	33
4.2.1 Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate în perioada 2003-2008.	33
4.2.1.1 Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul profesional și tehnic și liceal tehnologic	33
4.2.1.2 Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul postliceal	33
4.2.2 Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la AMOFM / AJOFM în perioada octombrie 2008-martie 2009, în contextul crizei economice și financiare.....	33
4.3 Proiecția ocupării și a deficitului de calificări pe termen scurt (anchete)	33
4.4 Principalele concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru ÎPT.....	34
5. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN JUDET	36
5.1 Contextul de politici pentru educație și formare profesională.....	36
5.1.1 Contextul european	36
5.1.2 Contextul național.....	38
5.2 Indicatori de context specifici - Contextul demografic și populația școlară	39
5.3 Indicatori de intrare pentru perioada 2003-2009	40
5.3.1 Numărul de elevi care revin unui cadru didactic	40
5.3.2 Resursele umane din ÎPT	41
5.3.3 Număr de elevi pe unități școlare.....	42
5.3.4 Resurse materiale și condiții de învățare.	42
5.4 Indicatori de proces	43
5.4.1 Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT	43
5.4.2 Asigurarea calității în ÎPT	43
5.4.3 Serviciile de orientare și consiliere	44
5.5 Indicatori de ieșire pentru perioada 2000 - 2008.....	44
5.5.1 Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională	44
5.5.2 Grad de cuprindere în învățământ (Rata specifică de cuprindere pe vârste).....	45
5.5.3 Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	46
5.5.4 Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED	48
5.5.5 Structura populației pe niveluri de educație (după ultimul nivel de studii absolvit).....	50
5.5.6 Rata de succes	52
5.5.7 Rata de tranziție la următorul nivel de educație	54
5.5.8. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	54
5.5.9. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA)	55

5.5.10. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior.....	56
5.5.11. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	56
5.6 Indicatori de impact	57
5.6.1 Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului pentru perioada 2003-2008	57
5.6.2 Inserția profesională a absolvenților din anul 2006-2007.....	57
5.6.2.1 Ancheta în întreprinderi	57
5.6.3 Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă	58
5.7 Oferta școlilor din ÎPT din regiune în perioada 2002-2009.....	58
5.7.1 Evoluția planurilor de școlarizare	58
5.7.2 Analiza ofertei curente pentru formarea profesională inițială în anul școlar 2008-2009.....	60
5.7.3 Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților în anul școlar 2008-2009	61
5.7.4 Rețele școlare în anul școlar 2008-2009	61
5.7.5 Parteneriatul cu întreprinderile – Analiza indicatorilor din harta parteneriatului privind practica elevilor și parteneriatul cu agenții economici în anul școlar 2008-2009	61
5.7.6. Distribuția teritorială a ofertei de formare profesională inițială	62
- Numărul de elevi pe unități școlare IPT	
- Situația elevilor din învățământul profesional și tehnic (ÎPT) după mediul de rezidență - CLASA A IX- a învățământ de zi.....	
- Prognoza absolvenților de gimnaziu pentru perioada 2009 – 2012.....	
- Distribuția teritorială a scoli IPT	
- Direcții de restructurare a rețelei școlare.....	
5.8 Principalele concluzii din analiza ÎPT din judet	62
6. MONITORIZAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI ÎN PERIOADA SEPTEMBRIE 2008-MARTIE 2009	66
7. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA.	68
8. REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ȘI OBIECTIVELE DEZVOLTĂRII ÎPT LA ORIZONTUL ANULUI 2013.....	71
9. ACȚIUNI PROPUSE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR DEZVOLTĂRII ÎPT LA ORIZONTUL ANULUI 2013.....	72
Componența CLDPS	77
11. ANEXE	
.....	

LISTA ABREVIERILOR

ADR- Agenția de Dezvoltare Regională
AJOFM- Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă
AMIGO- Ancheta forței de muncă în gospodării
ANOFM- Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă
BFM- Balanța Forței de Muncă
BIM- Biroul Internațional al Muncii
BNR- Banca Națională a României
CAEN- Clasificarea Activităților din Economia Națională
CCD- Casa Corpului Didactic
CDL- Curriculum în Dezvoltare Locală
CDR- Consiliul de Dezvoltare Regională
CEDEFOP(eng)- Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale
CJ- Consiliul Județean
CJAPP- Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică
CL- Consiliul Local
CLDPSFP- Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formare Profesională
CNDIPT- Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic
CNFPA- Centrul Național de Formare Profesională a Adulților
CNP- Comisia Națională de Prognoză
DGSSF- Direcția Generală de Solidaritate Socială și Familie
ECTS(eng)-Sistemul European de Credite Transferabile
ECVET(eng)- Sistemul European de Credite pentru Formarea Profesională
ENQAVET(eng)-Rețeaua Europeană pentru Asigurarea Calității în Educație și Formare Profesională
EQF(eng)-Cadrul European al Calificărilor
ETF(eng)- Fundația Europeană pentru Formare
ONG – Organizații nonguvernamentale
CBS- program Phare transfrontalier
CR- Consorțiul Regional
IMM- Intreprinderi mici și mijlocii
INS- Institutul Național de Statistică
IPT- învățământul profesional și tehnic
ISCED (în engleză în text)-Clasificarea Internațională Standard a Educației
ISJ- Inspectoratul Școlar Județean
MECI- Ministerul Educației Cercetării și Inovării
OECD(eng)- Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
PAS- Planul de Acțiune al Școlii
PDR- Planul de Dezvoltare Regională
PIB- Produsul intern brut
PLAI- Planul Local de Acțiune pentru Învățământ
PND- Planul Național de Dezvoltare
POR- Planul Operațional Regional
POS DRU- Planul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane

PRAI- Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ

PRAO- Planul Regional de Acțiune pentru Ocupare

SAM- Școala de Arte și Meserii

TVET (în engleză în text)- Învățământul Profesional și Tehnic

VAB- Valoarea adăugată brută

UE- Uniunea Europeană

CUVÂNT ÎNAINTE

Planificarea strategică¹ a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (IPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Obiectivul major al planificării strategice a IPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Aspectelor mai sus menționate le adăugăm provocările generate de fenomenul rapid al îmbătrânirii demografice, al fluxurilor migrației externe ceea ce ne conduce la concluzia că IPT va fi sistematic solicitat să răspundă unor nevoi, de cele mai multe ori imediate, ale angajatorilor din România.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare IPT nu poate răspunde, în sens restrâns, cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru o carieră de succes care presupune integrare socio - profesională. În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie văzut ca o etapă în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care este imediat urmată de învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Iată de ce ***prognoza ofertei IPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forței de muncă și tranziția de la școală la viața activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă.*** Planificarea strategică a ofertei IPT utilizează următoarele documente:

- Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (**PRAI**) – realizat la nivel regional.
- Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (**PLAI**) – realizat la nivel județean.
- Planul de Acțiune al Școlii (**PAS**) – realizat de unitatea de învățământ la nivelul comunității.

Scopul Planului Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel local . **PLAI** cuprinde:

- ✓ analiza contextului local(județean) din punct de vedere al evoluțiilor și previziunilor demografice, de piață a muncii și economice;
- ✓ analiza capacității sistemului învățământului profesional și tehnic de a răspunde nevoilor identificate prin diagnoza contextului regional;
- ✓ prioritățile, țintele și acțiunile pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic la nivel local;

Documentarea pentru PLAI se realizează prin analiza următoarelor documente:

¹ Termenul „planificare strategică” este utilizat cu semnificația de „prognoză” pe termen mediu de 5 - 7 ani a ofertei IPT realizată în contextul modelului propus de CNDIPT.

- ⇒ Planul Național de Dezvoltare.
- ⇒ Strategia Națională de Dezvoltare a Resurselor Umane.
- ⇒ Planurile de Dezvoltare Regională.
- ⇒ Planul Regional de Acțiune pentru Invatamant(PRAI)
- ⇒ Strategiile și planurile de acțiune privind Educația și Formarea Profesională.
- ⇒ Strategia Națională de Ocupare a Forței de Muncă.

Rolul PLAI este de a furniza cadrul de referință și de a facilita documentarea pentru elaborarea și armonizarea documentelor strategice de la nivel județean și local (PLAI, PAS).

Alinierea la sistemul de indicatori structurali definiți pentru sistemele de educație și formare profesională din UE și adoptarea indicatorilor de referință pentru 2010 (**Benchmarks**) - necesită: măsuri corelate la nivel național, regional și local pentru alinierea la indicatorii UE; definirea și raportarea unitară a indicatorilor statistici; adoptarea la toate de nivelurile de planificare a unor ținte și măsuri adecvate pentru apropierea de indicatori de referință UE, măsurarea sistematică a progresului în îndeplinirea indicatorilor propuși. PLAI este actualizat anual de către Comitele Locale de Dezvoltate a Parteneriatului în Formare Profesională(CLDPS), structura consultative pentru problemele de educație și formare profesională ale Inspectoratelor colare județene, iar atribuțiile acestora, conform termenilor de referință, vizează printre altele:

- realizarea, actualizarea și monitorizarea implementării Planului Legional de Acțiune pentru Învățământ (**PLAI**);
- sprijinirea unitatilor scolare IPT în cadrul activității de actualizare, implementare și monitorizarea a Planurilor Locale de Acțiune (**PAS**).

1. REZUMAT

În documentul prezentat în cele ce urmează membrii CLDPS Bihor își exprimă viziunea asupra TVET prin două direcții majore de acțiune:

- Adaptarea ofertei educaționale la nevoile de dezvoltare economico – socială durabilă de la nivel local, regional și național, precum și la interesele și nevoile de educație și formare ale elevilor.
- Asigurarea calității actului educațional, ca bază a succesului inserției socio – profesionale a absolvenților.

Actualizarea PLAI din acest an a fost realizată cu sprijinul Proiectului Phare TVET 2006, pe baza datelor disponibile din surse statistice oficiale (anuarul statistic al României 2008, date furnizate de INS), din studii previzionale la orizontul anului 2013 (Comisia Națională de Prognoză) și din surse administrative (statistici ale ISJ-urilor, ANOFM, AJOFM –urile din județe).

Evoluțiile pieței muncii și economiei din ultimele luni, în condițiile crizei economico-financiare, arată că previziunile privind cererea de forță de muncă la orizontul anului 2013 utilizate în PLAI ACTUALIZAT ÎN ANUL 2009 au un grad ridicat de relativitate. În acest context, CLDPS Bihor apreciază că la acest moment, PLAI furnizează direcțiile majore de acțiune pentru dezvoltarea IPT ca răspuns la cererea actuală și previzionată a pieței muncii, dar nu poate furniza recomandări suficient de detaliate pentru fundamentarea ofertei de formare profesională inițială începând cu anul școlar 2010-2011, ca răspuns la cererea pieței muncii.

În aceste condiții, CLDPS consideră necesară o actualizare a PLAI ÎN LUNA NOIEMBRIE 2009 pe baza unei monitorizări lunare în perioada care urmează a evoluțiilor pieței muncii. Astfel oferta ÎPT pentru anul 2010-2011 va putea fi fundamentată prin PRAI și PLAI pe baza unor informații mai recente în raport cu momentul deciziei privind planul de școlarizare (decembrie, conform Metodologiei de fundamentare a cifrei de școlarizare).

Adaptarea ofertei IPT la cererea pieței muncii se realizează pe baza informațiilor și analizelor referitoare la demografie, economie, piața muncii și cele referitoare la sistemul IPT. Analiza SWOT stă la baza identificării priorităților, obiectivelor, precum și a măsurilor Planului de Acțiune.

În acest plan de acțiune s-a propus ca **obiectiv general:**

Creșterea calității educației și formării continue prin TVET și dezvoltarea ofertei educaționale pentru adulți, obiectivă care va fi realizat prin următoarele priorități:

- 1. Dezvoltarea capacității de management în învățământul profesional și tehnic;**
- 2. Creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii;**
- 3. Dezvoltarea parteneriatului social (pentru îmbunătățirea calității în TVET);**
- 4. Îmbunătățirea serviciilor de consiliere și orientare profesională pentru elevi și adulți;**
- 5. Creșterea calității procesului educațional în TVET prin realizarea de proiecte pentru dezvoltarea profesională a resurselor umane;**
- 6. Creșterea accesului la educație pentru grupurile vulnerabile și combaterea excluziunii sociale.**

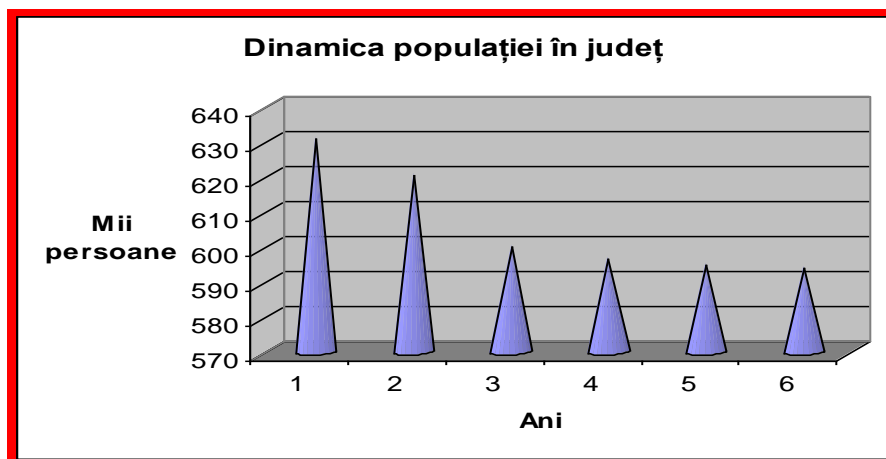
Măsurile din Planul de Acțiune sunt asumate în vederea implementării de către membrii CLDPS, proces care va fi monitorizat și astfel se asigură continuitatea și calitatea procesului de corelare a ofertei de formare profesională inițială IPT cu cererea pieței muncii.

CAPITOLUL II DEMOGRAFIA

2.1. Situația actuala-populația totală.Dinamica generală in perioada 1990-2007

Populația totală a județului Bihor este de 594.131 persoane, în scădere cu 5,13% față de populația județului de acum 10 ani.

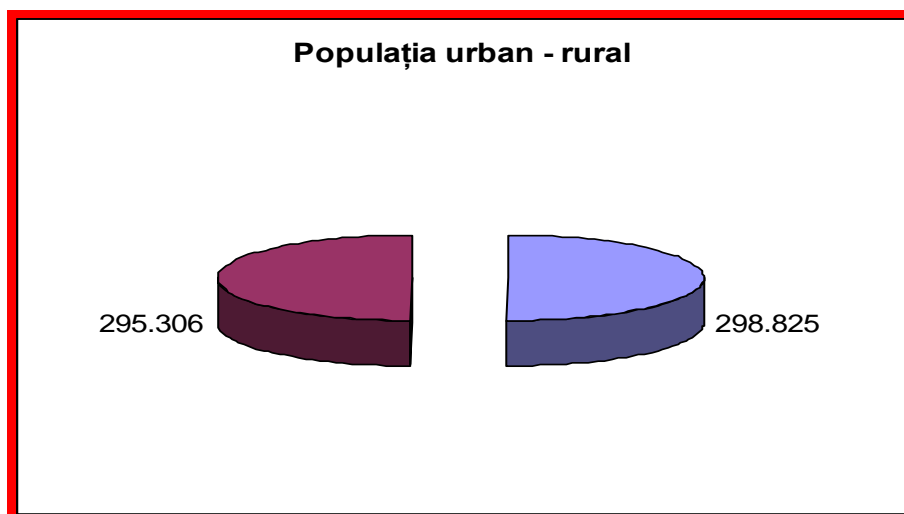
În graficul de mai jos se observă dinamica populației în județ în ultimii 12 ani.

Grafic.1

2.1.1 Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)

Din totalul populației 50,3% se găsește în mediul rezidențial urban – în număr de 298.825 persoane- iar 49,7% se găsește în mediul rezidențial rural, adică 295.306 persoane.

Grafic 2.

2.1.2.Distrubuția pe sexe

Din numărul total de persoane (594.131), 288.519 sunt bărbați, adică 48,6% și 305.612 sunt femei, adică un procent de 51,4%.

Grafic 3.

2.1.3. Structura populației pe grupe de vârstă

Grupa de vârstă (ani)	15 martie 1966	5 ianuarie 1977	7 ianuarie 1992	18 martie 2002	1 iulie 2007
	Ambele sexe (date absolute)				
Total	586460	633094	638863	600246	594131
0 - 14	141071	148925	138984	107455	95085
15 - 59	364890	385019	386101	377021	384908
60 și peste / and over	80499	99150	113778	115770	114138
	Masculin (date absolute)				
Total	288808	312553	313450	291766	288519
0 - 14	72295	76342	71055	55152	48814
15 - 59	179717	191222	192202	187514	192249
60 și peste / and over	36796	44989	50193	49100	47456
	Feminin (date absolute)				
Total	297652	320541	325413	308480	305612
0 - 14	68776	72583	67929	52303	46271
15 - 59	185173	193797	193899	189507	192659
60 și peste / and over	43703	54161	63585	66670	66682
	Ambele sexe (procente)				
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
0 - 14	24.1	23.5	21.8	17.9	16.0

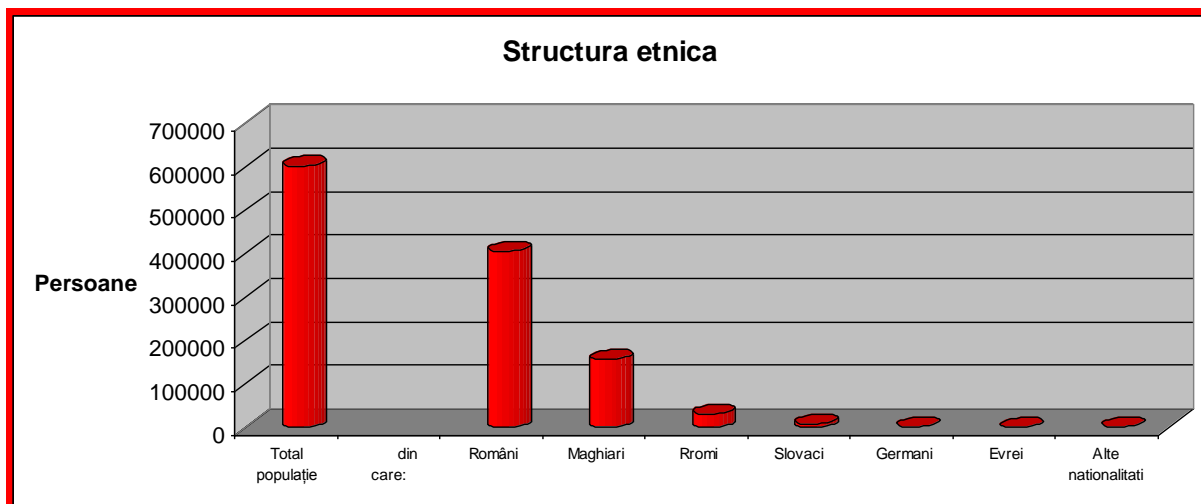
PLAI 2009-2013 JUDETUL BIHOR

15 - 59	62.2	60.8	60.4	62.8	64.8
60 și peste / and over	13.7	15.7	17.8	19.3	19.2
	Masculin (procente)				
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
0 - 14	25.0	24.4	22.7	18.9	16.9
15 - 59	62.3	61.2	61.3	64.3	66.6
60 și peste / and over	12.7	14.4	16.0	16.8	16.5
	Feminin (procente)				
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
0 - 14	23.1	22.6	20.9	17.0	15.2
15 - 59	62.2	60.5	59.6	61.4	63.0
60 și peste / and over	14.7	16.9	19.5	21.6	21.8
Rata îmbătrânirii demografice* <i>Demographic ageing rate</i>	57.1	66.6	81.9	107.7	120.0
Rata de dependență demografică** <i>Demographic dependancy rate</i>	60.7	64.4	65.5	59.2	54.4

2.1.4. Structura etnică a populației județului Bihor

Structura etnică a populației județului Bihor este prezentată în tabelul de mai jos, la data de 18.03.2002, în urma recensământului. De asemenea, prezentăm structura etnică comparativă cu anii 1977 și 1992 pentru o mai bună ilustrare a situației actuale.

Etnia	5 ianuarie 1977	7 ianuarie 1992	18 martie 2002
Total populație	633094	638863	600246
din care:			
Români	409770	425097	404468
Maghiari	199615	181703	155829
Rromi	12014	21796	30089
Slovaci	8079	7793	7370
Germani	1417	1593	1163
Evrei	910	354	224
Alte naționalități și nedeclarată	1289	527	1103

Graficul 4.

2.1.5. Mișcarea migratorie a populației din județul Bihor

În județul Bihor, pe o perioadă de 30 de ani, situația emigrației populației se prezintă după cum urmează:

ANII	NUMĂR EMIGRANȚI
1975	379
1991	1.789
2001	317
2007	714

2.2. Proiecții demografice la orizontul anului 2020

Evoluția populației de vârstă școlară

Distribuția populației pe grupe de vârstă școlară este în județul Bihor următoarea:

Grupa de vârstă	2007 %	2010 %	2020 %
0-14 ani	16,11	15,8	14,8
15-24 ani	14,8	70,7	70,7
Total	594.131	Nu sunt date	Nu sunt date

Cât privește mișcarea naturală a populației județului Bihor, aceasta se prezintă după cum se poate vedea în tabelul de mai jos, sporul natural fiind negativ în ultimii 6 ani.

	Rata la 1000 locuitori		
	1990	2000	2007
Născuți vii	13,2	10,9	10,8
Decese	12,7	13,1	12,8
Spor natural	0,5	-2,2	-2,0

Dinamica populației pe total, sexe și medii rezidențiale în regiunea Nord-Vest indică cele mai semnificative scăderi în rândul populației urbane în județul Sălaj și în rândul populației rurale în județul Maramureș. De asemenea, cele mai importante creșteri se înregistrează în județul Maramureș în mediul urban, precum și în județul Cluj în mediul rural.

Cât privește județul Bihor, acesta se situează pe o poziție medie sub acest aspect. Sunt de remarcat diferențele de structură pe medii rezidențiale pentru grupa de vârstă 0-14 ani, de unde reiese o pondere a populației de vârstă școlară mai mare în mediul rural, față de mediul urban, ceea ce însa afectează și sistemul educațional, copiii din satele izolate întâmpinând dificultăți în participarea la formele de învățământ.

Având în vedere evoluțiile ultimului deceniu, se anticipează reducerea contingentului populației de vârstă școlară, precum și a grupei de vârstă 15-64 ani, concomitent cu creșterea numerică continuă a populației în vârstă de 65 ani și peste. Acest lucru determină creșterea raportului de dependență demografică, precum și creșterea nevoii de servicii sociale și asistență, alocarea unui procent mai mare din PIB pentru servicii medicale, pensii și alte facilități pentru populația de vârstă a treia.

2.3. Principalele concluzii din analiza demografică.

Durata medie a vieții a crescut pe ansamblul regiunii NV cu 2,71 ani în perioada 1995-2005. În aceeași perioadă, cea mai semnificativă creștere e de 3,18 ani în județul Bihor, iar cea mai neînsemnată de 2,28 ani în județul Bistrița Năsăud. În anul 2005, județul cu cea mai mică durată medie a vieții este Satu Mare (68,27 ani), la polul opus situându-se județul Cluj, cu cea mai mare durată medie a vieții (72,83 ani).

Durata medie a vieții în perioada 2003-2005 este în Nord-Vest de 71 ani (67.48 pentru bărbați și 74.66 pentru femei), mai mică decât media națională de 71.76 ani (68.19, respectiv 75.47).

Principalul factor care a determinat scăderea populației este sporul natural tot mai mic. Scăderea demografică din ultimul deceniu a afectat cu preponderență așezările situate la mare distanță de căile de comunicație și de principalele centre polarizatoare, precum și cele a căror creștere demografică a fost influențată și de volumul și calitatea fluxurilor migraționale.

Din punct de vedere al dinamicii sporului natural, cele mai semnificative mutații s-au înregistrat în județele Cluj și Bihor.

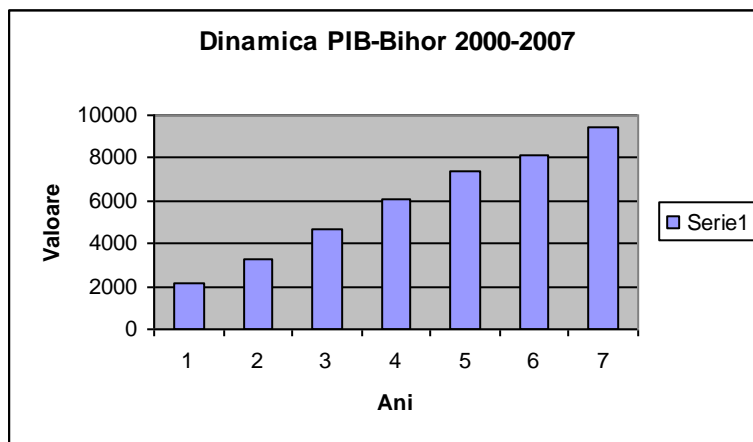
Sporul natural negativ are drept efect, pe de o parte, schimbarea ponderilor între diferite contingente de vârstă și pe de altă parte, un fenomen general de îmbătrânire a populației Regiunii de Nord-Vest precum și a județului Bihor

CAPITOLUL III

PROFILUL ECONOMIC AL JUDEȚULU BIHOR

3.1. Situația actuală Principali indicatori economici pentru perioada 2000-2013**3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată brută (VAB)**

Județul Bihor face parte dintre județele mai dezvoltate din România: după mărimea Produsului Intern Brut, în afară de București, este întrecut numai de județele Timiș, Cluj, Prahova, Constanța, Brașov și Argeș, deși după numărul locuitorilor este numai pe locul 12. Conform valorii PIB pe cap de locuitor, se situează pe locul 8 pe țară.

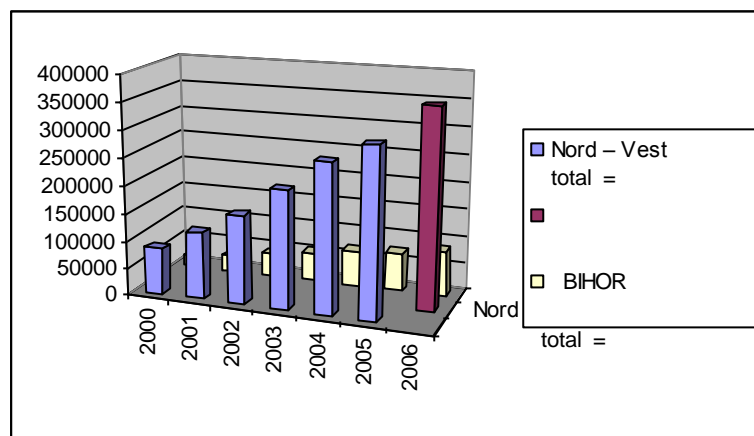

Grafic.3.1

În cadrul regiunii de Nord-Vest a României, județul Cluj este singurul care întrece Bihorul, atât prin dezvoltarea economiei cât și prin mărimea relativă.

Valoarea adăugată brută (VAB) măsoară excedentul valorilor bunurilor și serviciilor produse peste valoarea bunurilor și serviciilor consumate pentru producție, reprezentând deci valoarea nou creată în procesul de producție.

Dinamica valorii adăugate brute pe categorii de resurse la nivelul regiunii Nord-Vest și a județului Bihor indică, de asemenea, o tendință de creștere în valori nominale.

Grafic.3.2

Diferențele realizărilor economice în cadrul județului sunt importante nu numai în pentru anumite categorii de localități. În ultimii ani cele mai multe schimbări s-au observat în orașe, pe lângă Oradea care este în vârf, pe loc de frunte mai figurează și Salonta, Maghita, Beiuș, Aleșd și Ștei, iar în privința cifrei de afaceri a întreprinderilor, au ajuns în frunte mai multe comune ca: Rieni, Drăgănești, Aștileu, Suplacu de Barcău, Sânmartin, Borș, Săcădat, întrecând chiar și unele orașe. Luând ca punct de plecare cifra de afaceri a întreprinderilor, după Oradea, Ștei este localitatea cu economia cea mai importantă din județul Bihor.

Dupa cum se poate observa si din datele statistice, in perioada 2003- 2007 atat produsul intern brut cat si valoarea adaugata au crescut remarcabil in judetul Bihor

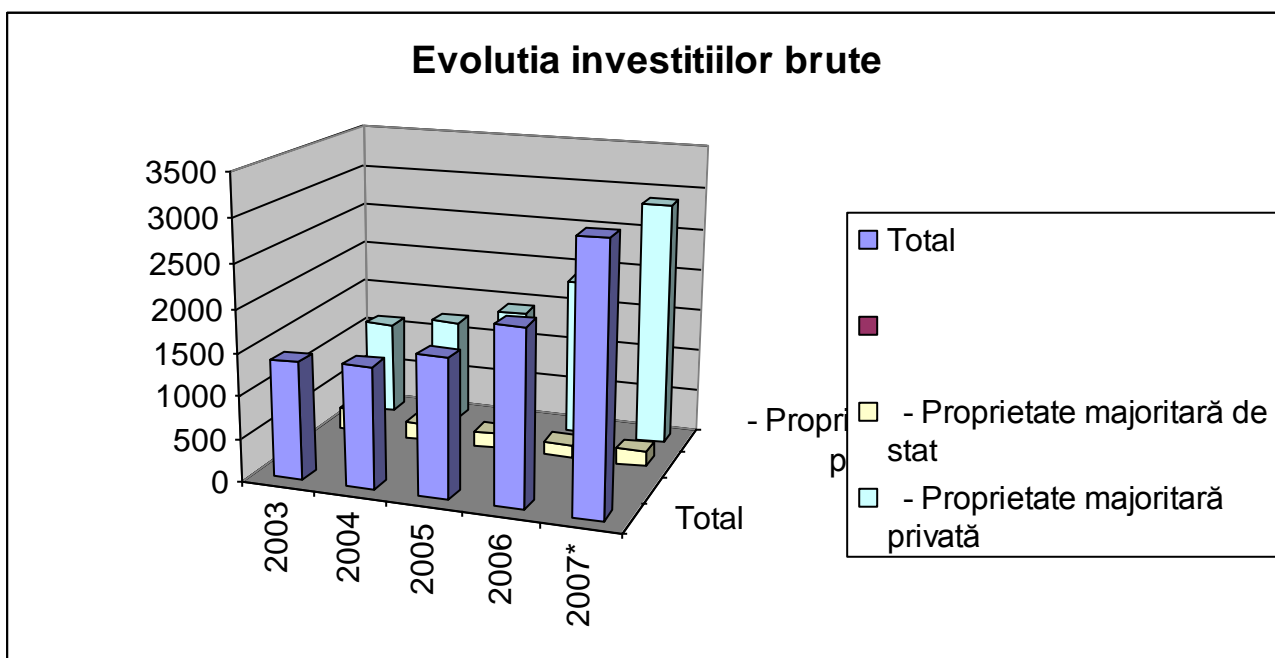
3.1.2. Productivitatea muncii

În ecuația echilibrului dintre cerere și oferta din economia de piață, ocuparea forței de muncă și realizarea de mai multe produse și servicii în aceeași unitate de timp sânt factori determinanți, care contribuie nemijlocit la revitalizarea economiei județene prin creșterea productivității muncii. Astfel, obiectivul prioritar al fiecărui agent economic îl constituie evidențierea și valorificarea superioară a rezervelor de creștere a productivității muncii fără sau cu minimum de cheltuieli.

Rezultatele economice bune obținute până în prezent sunt și rezultatul creșterii productivității muncii în principalele sectoare ale economiei județului. Productivitatea muncii pe ansamblul economiei județene prin raportul PIB/ salariat este în creștere. Pe sectoare ale economiei județene, este de remarcant că cele mai ridicate sporuri de productivitate se înregistrează în construcții și industrie

3.1.3. Dinamica generală a firmelor din județ (investiții brute, investiții straine directe, dinamica unităților locale active, IMM)

Indicatorii pe tipuri de realizări economice ne arată o imagine teritorială foarte polarizată. În cea ce privește densitatea întreprinderilor (numărul de întreprinderi funcționale la 1000 de locuitori), valorile peste media pe județ au fost înregistrate în majoritatea orașelor precum și în cadrul comunelor: Borș, Aștileu, Buntești, Popești, Sânmartin, Tileagd, Tinca și Oșorhei. În Oradea, densitatea întreprinderilor s-a apropiat de dublul mediei pe județ.

În ceea ce privește valoarea la o mie de locuitori a cifrei de afaceri a unităților, Oradea este întrecută doar de comune care dispun de firme importante locale (ex. Rieni, Drăgănești, Aștileu, Borș, Suplacu de Barcău și Săcădat), iar dintre orașe de Ștei.

Cea mai mare polarizare se observă la valoarea investițiilor brute la o mie de locuitor. În 2005 numai datele a 5% din localități au întrecut media pe județ, întrecând totodată orașul Oradea, – dintre localitățile județului, cu o industrie importantă se evidențiază indicatorii localităților Ștei, Drăgănești, Rieni, Suplacu de Barcău și Sânmartin, precum și ale localității Borș, care funcționează ca punct de trecere a frontierei.

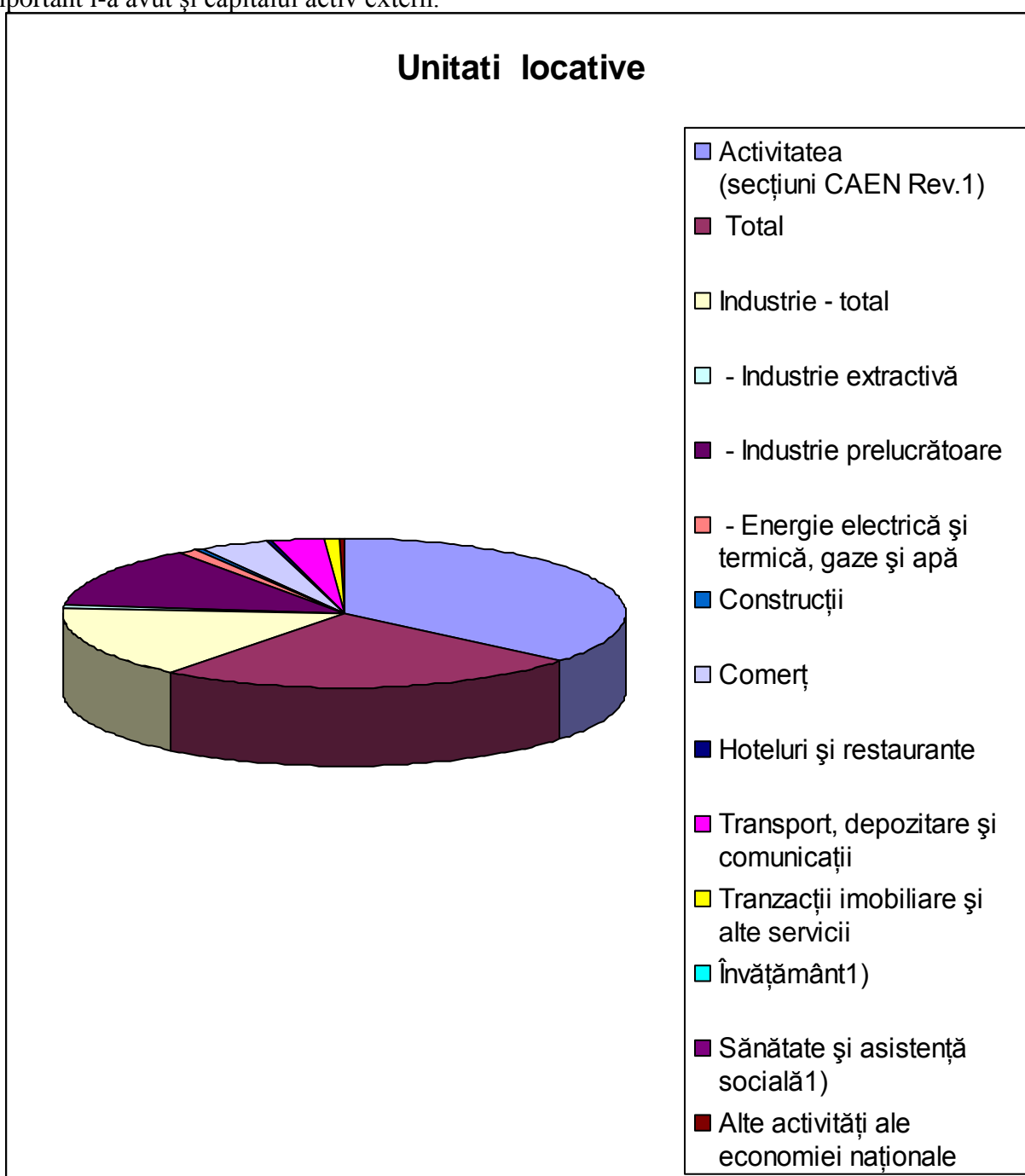
Deci, din punct de vedere economic, județul Bihor ocupă relativ un loc fruntaș în România, totodată este caracterizat prin o puternică polarizare. Oradea este centrul proeminent al economiei județului, pe lângă producția sa, celelalte orașe sunt mici. Orașul Ștei se poate considera pe locul doi ca și centru economic. Pe lângă orașele județului, mai multe comune – în primul rând Rieni, Drăgănești, Aștileu, Borș și Suplacu de Barcău – dispun de o bază economică importantă.

În urma tranziției spre economia de piață, structura economică a județului Bihor a suferit schimbări importante. Pe de o parte datorită procesului de privatizare precum și înființarea unor întreprinderi noi, sectorul particular a devenit un factor important în economia județului. Pe de altă parte, structura economică dominată de fostele întreprinderi mari s-a transformat, lăsând loc întreprinderilor mici și mijlocii. În al treilea

rând s-a modificat considerabil gradul de importanță a unor ramuri. În anul 1990 în județ au funcționat 88 de întreprinderi propuse pentru privatizare: 41 unități industriale, 6 de construcții, 15 agricole, 14 comerciale, 3 de transport și 9 de prestații, care pentru a se facilita privatizarea, au fost împărțite în unități mai mici.

Privatizarea s-a realizat parțial prin vânzarea la licitație a cotelor de proprietate de stat sau valorificare prin negocieri, parțial prin cumpărare de acțiuni din partea angajaților, transformarea nefiind prea reușită: doar puține întreprinderi mari au supraviețuit schimbării raportului de proprietate. Între 2000 și 2007, ca efect al procesului de privatizare, respectiv în baza înființării întreprinderilor noi, caracteristic perioadei de înflorire a economiei, s-a mărit considerabil numărul întreprinderilor, pe când numărul și proporția întreprinderilor de stat arată o scădere în economia județului.

În transformarea structurii de proprietate în economia județului Bihor, un rol important l-a avut și capitalul activ extern.

3.2. Proiectia principalilor indicatori economici la orizontul anului 2013

La nivelul județului Bihor , analizând datele publicate de Comisia Națională de Prognoză rezultă că evoluția principalilor indicatori economici până în 2013 este pozitivă, cele mai bune evoluții existând la nivelul PIB/locuitor și a câștigului salarial mediu net lunar-lei/salariat. (Anexa 2 d)

3.3. Alte informatii si informatii partiale

3.3.1. Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate

Conceptul de „*competitivitate regională*” nu are până în prezent o definiție unanim acceptată. Există diverse opinii în raport cu modul de definire a acestui concept. Problema competitivității regionale este esențială din perspectiva faptului că, regiunile concurează, la fel ca și firmele, pentru a-și crește nivelul de profitabilitate a activităților economice. Competiția între regiuni constă în generarea, atragerea, menținerea actorilor economici – firme și indivizi – în vederea creării de locuri de muncă, creării de oportunități economice și creșterii bunăstării generale.

Dezbaterele critice în ceea ce privește „*competitivitatea regională*” fac referire la relația dintre competitivitatea firmelor și efectul acestei competitivități asupra competitivității regiunii în care firmele respective funcționează. În abordarea „*competitivității regionale*” trebuie avute în vedere două aspecte, după cum urmează:

- Ideea conform căreia, competitivitatea regională rezultă din agregarea competitivității firmelor din regiune: existența de firme în regiune capabile să realizeze în mod constant și profitabil produse/servicii care să satisfacă cerințele unei piețe libere în termeni de preț, calitate, timp de livrare, diferențiere etc. Din acest punct de vedere, „*competitivitatea regională*” este văzută sub forma: „*abilitatea economiei regionale de a-și optimiza activele și capitalul indigen pentru a concura și prospera pe piețele naționale și globale și pentru a se adapta la schimbările de pe aceste piețe*”.
- Ideea conform căreia, competitivitatea regională este un derivat al competitivității macroeconomice: migrația interregională a factorilor mobili, capitalului și forței de muncă reprezintă amenințări pentru dezvoltarea regională. Din acest punct de vedere, „*competitivitatea regională*” constă în: „*capacitatea regiunii de a crea mecanisme de ajustare macro-economică pentru controlul factorilor care influențează competitivitatea interregională*”.

Pentru creșterea nivelului de competitivitate la nivel regional, trebuie luate în considerare următoarele „**provocări cheie**”:

- Dezvoltarea de capacități de nișă pentru creșterea diferențierii relativ la alte regiuni;
- Stimularea colaborării, parteneriatelor în afaceri;
- Atragerea de investiții pe termen lung;
- Dezvoltarea forței de muncă;
- Dezvoltarea leadership-ului public și privat

În conformitate cu multe opinii, „*competitivitatea regională*” ar putea fi judecată cel mai bine din prisma potențialului regiunii respective de a menține și/sau atrage acei oameni care stăpânesc factorii de cunoaștere cheie pentru succesul dezvoltării economice, la care se adaugă potențialul regiunii de a exploata în producție acești factori de cunoaștere. Din acest punct de vedere, regiunea trebuie să furnizeze mecanismele adecvate pentru a permite firmelor să dezvolte infrastructuri de inovație, precum și mecanisme de depășire a problemelor pe care le aduce inovația (investiții, risc etc.).

În concluzie, „*competitivitatea regională*” trebuie văzută ca o competiție a regiunii cu alte regiuni (la nivel național și internațional) pe diferite sectoare economice, fiecare sector având cerințe de competitivitate diferite.

Regiunile/județele/localitățile din România/Bihor au înțeles faptul că au devenit concurente în ceea ce privește atragerea de investiții și dezvoltarea factorilor competitivi. Este un fenomen normal, care se întâmplă și în celelalte regiuni ale lumii. Este important însă ca, la nivelul județului Bihor, competiția dintre microregiuni să se desfășoare complementar, dezvoltarea fiecăreia dintre acestea axându-se pe domenii diferite, dar complementare. De exemplu, în cazul dezvoltării unei rețele de incubatoare de afaceri, acestea să se adreseze unor domenii diferite, în funcție de specificul economic al respectivei microregiuni. De asemenea, în dezvoltarea unei rețele de stațiuni termale, se poate imagina o paletă diferită și diversificată de servicii interconectate.

3.3.2. Cercetarea – dezvoltarea

Obiectivul strategiei Județului Bihor în domeniul competitivității este de a crește atractivitatea județului și de a încuraja și dezvolta mediul antreprenorial.

Dezvoltarea și competitivitatea, are ca scop îmbunătățirea economiei regionale prin susținerea inițiativei antreprenoriale și a dezvoltării afacerilor, prin îmbunătățirea accesului la finanțare și inovare, prin investiții în productivitate, calitate, reducerea consumului energetic, ITC și în dezvoltarea unei infrastructuri moderne de afaceri.

3.3.3. Industria

Principalele ramuri industriale ale județului Bihor sunt: industria extractivă și prelucrarea țiteiului, industria pielăriei și încălțăminteii, industria mobilei, industria chimică, industria confecțiilor, industria materialelor de construcții, industria construcțiilor, industria alimentară.

Distribuția domeniilor industriale pe zone ale județului este următoarea:

- Industria extractivă și prelucrarea țiteiului – în zona Marghita, Suplacu de Barcău
- Industria pielăriei și încălțăminteii – este mai dezvoltată în localitățile Oradea, Beiuș, Salonta , Marghita
- Industria mobilei – are o dezvoltare mai însemnată la Oradea, Beiuș, Ștei, Salonta, Marghita, Săcueni, Tileagd și Aleșd.
- Industria chimică – este dezvoltată în Oradea unde se produc pigmenți organici, anorganici, lacuri și vopsele.
- Industria confecțiilor – este mai dezvoltată la Oradea, Beiuș, Marghita.
- Industria materialelor de construcții – ponderea acestora se află în zonele Oradea, Vașcău, Ștei și Aleșd.

PLAI 2009-2013 JUDETUL BIHOR

-Industria alimentară – prezintă societăți comerciale reprezentative în Oradea, Ștei, Rieni și Salonta.

Numărul unităților din industrie active, pe forme de proprietate:

	2003	2004	2005	2006	2007
Industrie - Total	1,888	2,021	2,068	2,116	2,177
- Proprietate majoritară de stat	25	20	19	16	13
- Proprietate majoritară privată	1,863	2,001	2,049	2,100	2,164

Dinamica cifrei de afaceri pe forme juridice, în mii lei prețuri curente:

	2003	2004	2005	2006	2007
Industrie - Total	4,385,383.5	4,801,145.6	5,137,553.6	6,290,850.6	6,011,265.3
- Reșii autonome	56,187.4	38,861.2	35,111.6	38,514.7	0.0
- Societăți pe acțiuni	2,931,775.7	3,019,251.2	3,106,049.6	3,293,875.7	3,067,495.4
- Societăți cu răspundere limitată	1,358,137.8	1,697,981.6	1,956,085.2	2,923,226.7	2,910,805.4
- Alte tipuri de societăți necooperatiste	122.1	82.4	67.4	59.4	52.5
- Societăți cooperatiste	39,160.5	44,969.2	40,239.8	35,174.1	32,912.0

3.3.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu

Rețeaua rutieră

Din totalul de 2958,456 km total de rețea de drumuri, 445,846 km sunt drumuri naționale, 1.050,807 km drumuri județene și 1.461,803 km drumuri comunale.

Din rețeaua totală de drumuri 701,826 km au îmbrăcăminte asfaltică, 12,867 km sunt din beton de ciment, 23,695 km pavaje, 683,276 km au îmbrăcăminte asfaltică ușoară, 890,055 km sunt pietruite iar 646,737 km sunt din pământ.

Densitatea drumurilor publice este de 35,3 la 100 km².

Rețeaua feroviară

Rețeaua feroviară are o lungime de 474 km (4,2% din total rețea CFR a țării), ocupând locul 4 pe țară. Din această rețea, 453 km sunt cu o singură cale, iar 21 km sunt cu 2 căi.

Transportul aerian

În județ există un aeroport în municipiul reședință de județ – Oradea. În anul 2002 s-a înregistrat un trafic de pasageri de 28.216 din care 19.946 la intern și 8.270 la extern.

Utilități

PLAI 2009-2013 JUDEȚUL BIHOR

-Localități cu rețea de distribuție a apei	159
-Lungimea totală simplă a rețelei de distribuție a apei	1458 km
-Localități cu canalizare publică	25
-Lungimea totală simplă a rețelei de canalizare	549 km
-Localități cu rețea de gaze naturale	17
-Lungimea totală simplă a rețelei de gaze	256,217 km
-Lungimea străzilor orășenești	676 km
-din care modernizate	420 km

3.3.5. Agricultură

Fondul funciar al județului Bihor, după modul de folosință, în hectare, se prezintă în felul următor:

	2003	2004	2005	2006	2007
Suprafața totală	754,427	754,427	754,427	754,427	754,427
Suprafața agricolă	499,279	499,209	497,167	496,907	496,907
din care:					
proprietate privată ¹⁾	486,166	485,379	480,711	474,490	470,648
Suprafața agricolă pe categorii de folosință:					
Arabil	307,960	308,412	309,084	309,327	309,327
Pășuni	138,384	138,371	136,370	136,201	136,201
Fânețe	44,668	44,754	44,752	44,615	44,615
Vii și pepiniere viticole	2,118	2,111	2,109	2,057	2,057
Livezi și pepiniere pomicele	6,149	5,561	4,852	4,707	4,707

Producția principalelor produse agricole pe locuitor:

	U.M.	2003	2004	2005	2006	2007	M.U.
Grâu	kg	239.5	497.3	388.6	275.5	225.7	kg
Secară	kg	1.8	6.8	6.7	2.8	2.3	kg
Porumb boabe	kg	601.5	827.1	613.4	587.4	620.2	kg
Cartofi	kg	227.2	250.7	224.6	245.2	262.5	kg
Sfeclă de zahăr	kg	66.8	98.1	68.6	92.3	85.0	kg
Floarea soarelui	kg	59.7	70.4	69.7	60.6	43.5	kg

PLAI 2009-2013 JUDETUL BIHOR

Tomate	kg	28.3	61.6	24.5	33.3	37.6	kg
Fructe	kg	76.1	133.4	60.9	60.5	46.0	kg
Carne¹⁾	kg	113.4	73.6	72.1	75.8	74.3	kg
Lapte	litri	434.6	358.5	394.5	404.4	387.1	litres
Lână	kg	0.56	0.60	0.76	0.64	0.70	kg
Ouă	bucăți	516	663	624	467	572	pieces
Miere extrasă	kg	1.2	1.3	1.2	1.0	1.1	kg

Silvicultura

Fondul forestier al județului Bihor, în mii ha, este prezentat în tabelul următor:

	2003	2004	2005	2006	2007
Total	195.3	195.3	193.4	200.3	206.7
Suprafața pădurilor	192.1	191.9	189.8	196.4	203.1
Rășinoase	32.5	32.0	31.0	31.7	34.4
Folioase	159.5	159.9	158.8	164.7	168.7

Volumul de lemn recoltat, în mii mc:

	2003	2004	2005	2006	2007
Volumul de lemn recoltat - total	344.1	389.0	282.5	368.4	417.1
Rășinoase	29.6	43.1	44.8	51.1	105.4
Fag	160.9	181.2	135.9	165.2	170.7
Stejar	62.3	69.7	42	72.8	67.8
Diverse specii tari	79.1	82.5	52.6	70.3	66.1
Diverse specii moi	12.2	12.5	7.2	9	7.1

Împăduriri, în ha:

	2003	2004	2005	2006	2007
--	------	------	------	------	------

Total		178	136	137	215	147
--------------	--	------------	------------	------------	------------	------------

3.3.6. Turismul

Ca o abordare se poate constata că dezvoltarea turistică pe termen scurt a județului ar trebui să se bazeze în mare pe turismul intern cu accent pe crearea de puncte de atracție noi pe lângă cele existente (noi tipuri de locuri de cazare, programe pentru timpul liber, tipuri noi de servicii).

Acest lucru poate fi posibil, prin realizarea unor colaborări, a unor produse comune care să cuprindă mai multe puncte de atracție și care să crească interesul pentru a veni în zonă și totodată să atenueze disconfortul separat al unei singure atracții.

Având în vedere concurența de pe piața mondială este oportună orientarea dezvoltării turistice pe puncte de atracție complexe, de importanță internațională, deoarece cererea internă va fi încă limitată datorită nivelului social și al bunăstării. Putem afirma că turismul în Bihor poate fi o componentă a dezvoltării locale, că se află în creștere dar rolul lui în raport cu resursele trebuie să fie cu mult mai important.

Parcul Natural al Munților Apuseni reprezintă peisajul cel mai important ca valoare al Județului având puncte de atracție internațională. Punerea lui în valoare nu este dezvoltată pe piață sub forma unor produse turistice care să poată fi valorificate pe măsura valorii acestora.

O problemă importantă o reprezintă gradul de accesibilitate a numeroase obiective turistice. Din acest motiv, unele atracții care au un rol important în turismul intern sunt greu de exploatat (tradiții culturale, etnografice, monumente, și situri arheologice). Îmbunătățirea condițiilor de transport și de accesibilitate pot determina dezvoltarea unor produse turistice care să genereze o creștere importantă a cererii pentru turismul intern.

Creșterea aportului turismului în dezvoltarea Județului impune o dezvoltare corelată și echilibrată a condițiilor generale (cultura mediului, transport, siguranța publică) cu serviciile ce alcătuiesc produsul turistic (cazare, restaurante, divertisment, alimentație publică, informații turistice, promovarea atracțiilor) a nivelului acestor servicii și altor elemente ce alcătuiesc produsul turistic.

Structurile de cazare turistică, în număr de unități, la nivelul județului Bihor sunt prezentate în cele ce urmează:

	2003	2004	2005	2006	2007
Total	71	85	85	86	85
Hoteluri	24	31	30	30	29
Moteluri	3	4	4	4	4
Hosteluri	-	1	1	1	1
Hanuri turistice	1	1	1	1	1
Cabane turistice	5	5	5	5	5
Campinguri și unități tip căsuță	7	8	8	8	8
Vile turistice și bungalouri	21	20	19	20	20
Tabere de elevi și preșcolari	5	6	6	6	6
Pensiuni turistice urbane	3	4	6	6	6
Pensiuni turistice rurale	2	5	5	5	5

Capacitatea de cazare turistică (locuri) pe categorii de confort în anul 2007 a fost următoarea:

	Categoriile de confort					
	Total	4 stele	3 stele	2 stele	1 stea	Neclasificat
Total	2,426,194	185,027	361,568	1,546,091	284,143	49,365
Hoteluri	2,169,923	168,237	322,637	1,473,166	205,883	-
Moteluri	65,897	-	12,573	-	53,324	-
Hosteluri	17,728	-	-	17,728	-	-
Campinguri și unități tip căsuță	23,112	-	-	-	23,112	-
Vile turistice și bungalouri	81,156	5,840	11,222	43,609	-	20,485
Tabere de elevi și preșcolari	28,880	-	-	-	-	28,880
Pensiuni turistice urbane	24,232	10,950	5,110	6,348	1,824	-
Pensiuni turistice rurale	15,266	-	10,026	5,240	-	-

3.3.7. Dezvoltarea durabilă

Activitățile îndreptate spre dezvoltarea durabilă a județului Bihor necesar a fi susținute sunt următoarele:

- Susținerea investițiilor cu scopul creșterii productivității și al reducerii consumului energetic ;
- Asistența acordată întreprinderilor și certificării de produs;
- Îmbunătățirea accesului la finanțare (prin fonduri locale de garantare, fonduri de risc) ;
- Dezvoltarea infrastructurii aferentă serviciilor de sprijin pentru afaceri și a serviciilor de consultanță în afaceri (crearea infrastructurii de afaceri, incubatoare și centre de afaceri, acces la rețele IT cu bandă largă, infrastructura informațională ITC, etc) ;
- Îmbunătățirea accesului pe piețele externe și susținerea eforturilor de internaționalizare a întreprinderilor ;
- Susținerea cercetării-dezvoltării-inovării în sectorul productiv (acces direct la activitățile de C&D&I, transfer tehnologic) și stimularea investițiilor în infrastructura de C&D&I (susținerea și dezvoltarea infrastructurii existente și crearea de noi infrastructuri);
- Îmbunătățirea cooperării între universități, centre de cercetare și sectorul industrial ;
- Susținerea utilizării informației electronice, promovarea e-afacerilor;
- Dezvoltarea și creșterea eficienței în utilizarea serviciilor electronice moderne;
- Susținerea și modernizarea afacerilor locale și regionale (promovarea investițiilor în metode moderne de gestionare a afacerilor) ;
- Dezvoltarea serviciilor de asistență pentru afaceri.

3.4. Principalele concluzii din analiza mediului economic județean. Implicații pentru ÎPT

Previziunile de creștere economică la nivelul județului sunt în concordanță cu problemele generate de criza economico-financiară din prezent.

Astfel, conform scenariului elaborate de Institutul National de Cercetare Stiintifica ratele medii proiectate de creștere economică sunt pozitive dar mult scăzute față de anii precedenți, pe toate activitățile economice, atât pentru sectorul terțiar care înregistrează rate mai mari – în activități cum ar fi hoteluri și restaurante, transporturi, comerț cât și în industrie.

De remarcat că sectorul hotelurilor și restaurantelor are prognozată o rată de creștere proiectată de 2,5 % în intervalul analizat; acest lucru va fi determinat de investițiile în infrastructura de turism cât și în cea de afaceri având ca și efect direct un impact asupra forței de muncă care va fi angrenată în domeniu. În sfera serviciilor și activitățile legate de serviciile de învățământ (în special superior) vor înregistra creșteri de până la 2 %.

Pe baza datelor economice prezentate precum și a strategiei de dezvoltare regionale au fost identificate ca având un potențial de creștere important și avantaje competitive la nivel regional următoarele :

Sectoare de susținere - în dezvoltarea cărora sunt interesate mai multe județe ale Regiunii, existând condiții favorabile pentru a construi competențe specifice ale Regiunii Nord-Vest și pentru a asigura avantaje competitive în competiția pe plan național și global:

1. IT&C
2. Învățământ superior și cercetare
3. Turism
4. Agricultură
5. Industria alimentară și a bunurilor de consum (mobilă și confecții)
6. Industria de mașini și echipamente

Sectoare de mentinere - aceste sectoare au o pondere ridicată a ocupării, asigurând suportul economic pentru zone importante: Industria metalurgică, Industria cauciucului. Există de asemenea un număr important de ramuri care și păstrează pe termen mediu și lung locul în economia regională: comerțul are o pondere mare la formarea Cifrei de Afaceri Regionale având aproape 50% din totalul CA Regiunii Nord-Vest.

Economia regiunii indică un ritm de creștere anual aproximativ de 2 % Industria prelucrătoare concentrează aproximativ 25% din valoarea adăugată brută pe anul 2001 în creștere relativă și absolută față de anii anteriori. Și ponderea valorii adăugate brute din construcții a crescut de la 3,6% în 1999 la 5% în 2001.

La nivelul județului a avut loc același trend care s-a manifestat și la nivel regional generând scăderea ponderii agriculturii și a sectorului industrial și în același timp crescând ponderea sectorului de servicii. Industria prelucrătoare a beneficiat de investiții directe care îi va permite să crească volumul producției ca și productivitatea muncii.

Din analiza ANIMMC, precum și din analiza indicatorilor studiați rezultă un indice de specializare funcțională a Regiunii Nord-Vest în următoarele ramuri: IT&C, învățământ superior și

cercetare ,turism,agricultura, industria alimentara si a bunurilor de consum (mobila si confectii), industria de masini si echipamente.

- Evolutia agriculturii prognozata la o crestere cu 1,5 % in perioada analizata pe fondul noilor pietele de desfacere si a schimbarilor de structura (determinate de o crestere a productivitatii muncii importanta; totusi acest sector va inregistra scaderi ale fortei de munca de aproximativ -1,5 % anual. Se asteapta cresteri ale productivitatii muncii importante in acest sector. Judete ca Bihor sau Cluj sunt potential de crestere important in acest sector. Corelata cu industria alimentara.care a beneficiat de investitii importante mai ales in perioada 2001-2003.
- Sectorul hotelurilor si restaurantelor are prognozata o rata de crestere proiectata de peste medie de 3 % in intervalul analizat; acest lucru va fi determinat de investitiile in infrastructura de turism cat si in cea de afaceri avand ca si efect direct un impact asupra fortei de munca care va fi angrenata in domeniu
- Un alt sector care va avea o crestere sustinuta va fi cel al industriei prelucratoare; ramuri ca industria alimentara sau industria confectiilor isi continua cresterea chiar daca mai lenta decat a economiei pe ansamblu; totusi datorita eliminarii barierelor vamale sau a dizlocarii industriei lohn ponderea pe care o ocupa acest sector se poate diminua;
- Activitatile legate de serviciile de invatamant (in special superior) vor inregistra cresteri importante de pana la 3,6 %. Sectorul serviciilor in special cel de inalta tehnologie are o valoare adaugata mare; regiunea avand avantaje comparative certe –in centre cum sunt Cluj-Napoca sau Oradea.

CAPITOLUL IV PIAȚA MUNCII

PIAȚA MUNCII

4.1. Situația actuală - Indicatori statistici ai pieței muncii pentru perioada 2002-2007

4.1.1.Participarea la forța de muncă

Satisfacerea nevoii de muncă se realizează pe seama resurselor existente în societate, adică a volumului de muncă ce poate fi depus, într-o anumită perioadă, de populația aptă de muncă.

Oferta de muncă depinde de numeroase trăsături ale societății în discuție: educație și formare, disponibilitatea de angajare a forței de muncă, de a lucra pentru salarii și celelalte avantaje ce rezidă din condiția de angajat, de gradul de emigrare și imigrare permise.

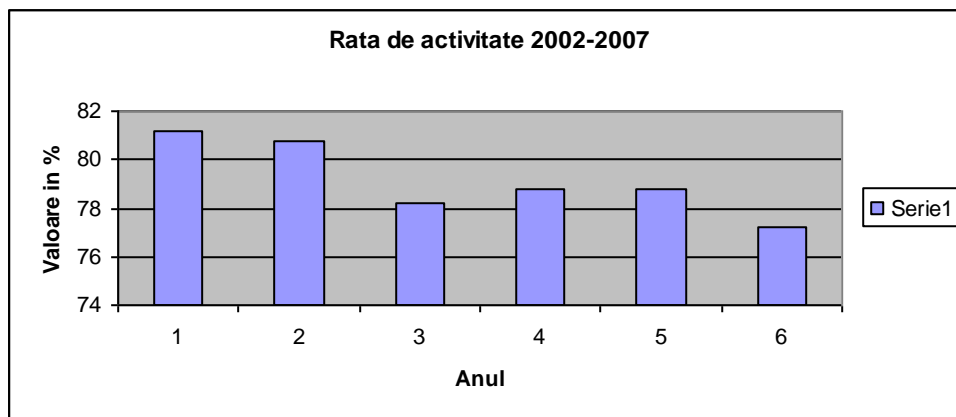
Factorul esențial în dezvoltarea economico-socială a oricărui județ îl constituie resursele umane (potențialul uman) de care dispune aceasta, resurse care constituie totalitatea populației județului respectiv, la un moment dat. Acest potențial trebuie privit în primul rând ca un consumator colectiv, lucru ce se identifică cu populația totală, și ca un producător colectiv, lucru ce se identifică cu resursele de muncă, adică cu numărul, experiența și gradul de pregătire al acestora.

Piața muncii din județul Bihor va fi supusă noilor tendințe datorate pe de o parte modificării criteriilor de competitivitate precum și a crizei economice ce se prefigurează tot mai acut.

Populația activă civilă la nivelul județului Bihor 1 ianuarie 2008 este de peste 287 (mii persoane) din care 51,8 % bărbați și 48,2 % femei.

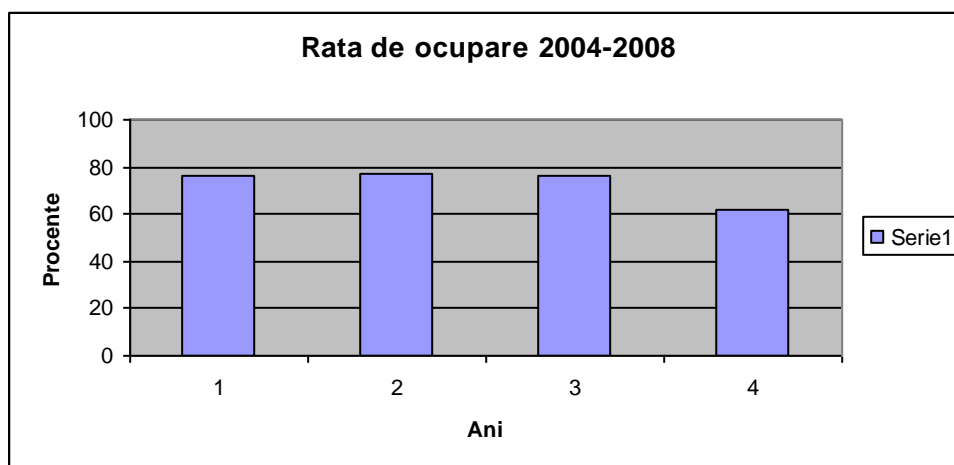
Dacă în perioada 2002-2007, atât rata de activitate cât și rata de ocupare au înregistrat un trend descrescător, începând cu anul 2005 se observă o tendință de creștere în ambele cazuri (creștere mai semnificativă se înregistrează în rândul bărbaților). (Anexa 3 a și grafic 1 și 2)

Rata de activitate la 1 ianuarie 2008

Grafic 4.1

Rata de ocupare la 1 ianuarie 2008

Grafic 4.2

4.1.2.Șomajul (BIM)de lungă durată

Un alt grup cărui îi trebuie acordată o atenție specială este cel al șomerilor de lungă durată, care manifestă o creștere semnificativă și care este format în general din persoane disponibilizate, o categorie care are neapărată nevoie de consiliere profesională pentru a se putea reintegra pe piața muncii. În 2007, șomerii de lungă durată reprezentau 29,5% din totalul șomerilor înregistrați, cu 11,2 procente mai mult decât în anul 2006. (Anexa 3b)

O tendință de scădere se observă în anii 2006-2007, la numărul persoanelor de etnie Romă înregistrate în căutarea unui loc de muncă, datorată eforturilor agenției de a identifica locuri de muncă pentru această categorie de persoane și a organiza burse ale locurilor de muncă pentru persoanele de etnie Romă. Mai mult, “Caravana ocupării”, campanie lansată de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin care experți de etnie Romă și angajați ai A.J.O.F.M. Bihor, au mers în comunități și au identificat oportunitățile de angajare sau de cuprindere în măsuri active de reducere a șomajului a acestor persoane.

În județul Bihor ponderea șomerilor de lungă durată în total șomeri peste 25 de ani a cunoscut o creștere în 2008 față de anul 2007, în schimb se constată o scădere semnificativă a ponderii femeilor din această categorie de șomeri (de la 27,5 la 16,3).

Analizând evoluția acestei ponderi se remarcă o scădere de la 23,5% în 2007 la 17,2% în 2008. Pentru populația de sex feminin se observă o scădere a acestei ponderi de la 19,6% în 2007 la 13,7% în 2008.

4.1.3. Șomajul tinerilor (BIM)

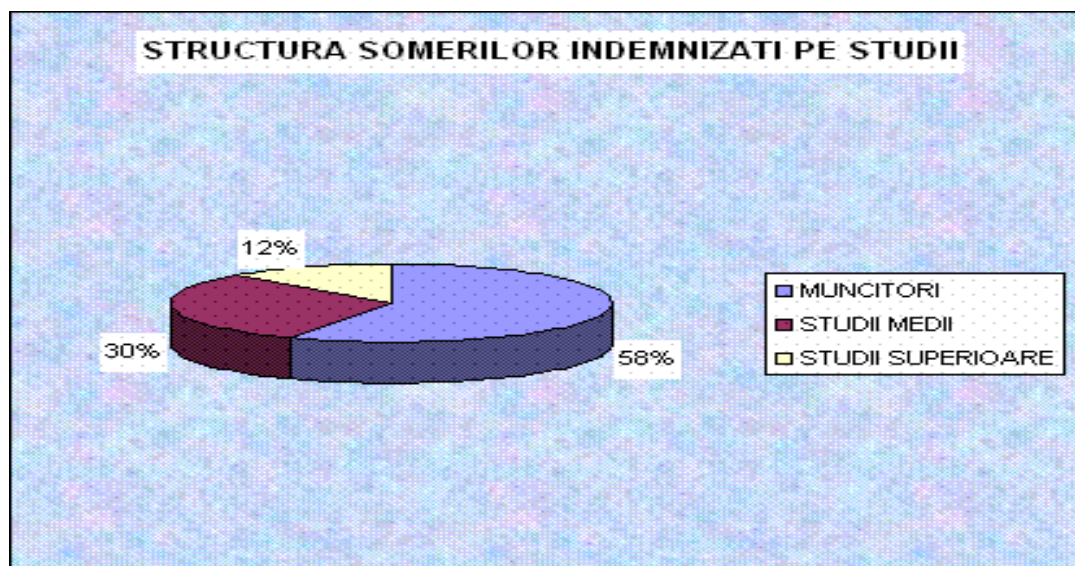
Rata șomajului în rândul tinerilor sub 25 de ani a scăzut începând cu anul 2002, când au început să fie aplicate măsurile active pentru combaterea șomajului, care prevăd ca măsură activă distinctă atât subvenționarea locurilor de muncă pentru absolvenții de învățământ, cât și subvenționarea locurilor de familiile tinere monoparentale. Aceste măsuri, ca și celelalte aplicate prin Legea 76/2002, privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, au ca efect reducerea ratei șomajului. (Anexa 3 b)

În anul 2008, față de 2007 în județ se înregistrează o ușoară creștere a numărului de șomeri cu vârsta sub 25 de ani.

4.1.4. Rata șomajului (BIM) și rata de ocupare după nivelul de educație

Structura numărului de șomeri pe nivele de pregătire arată o tendință de creștere în 2008 față de 2006 și 2007. Această creștere este mai accentuată pentru nivelul primar, secundar și profesional. (Grafic 4)

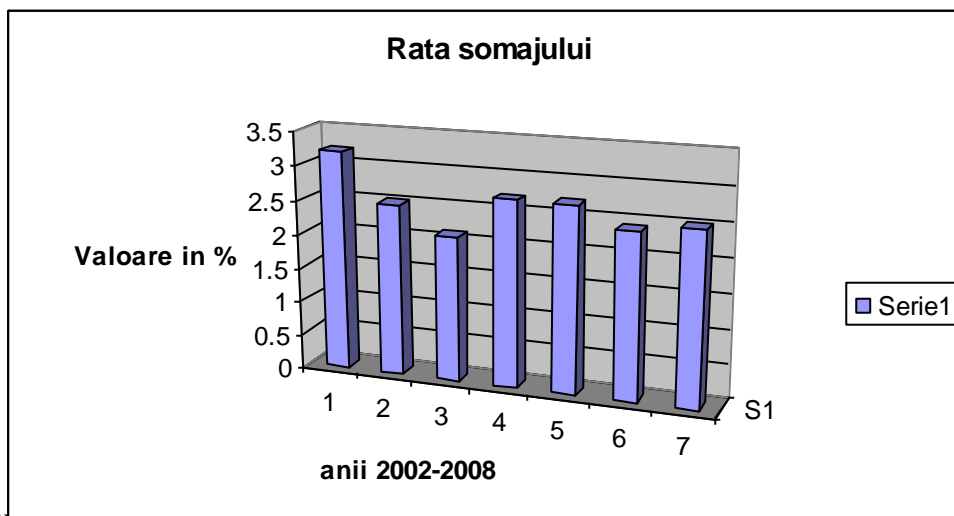
Grafic 4.3

Rata șomajului în județul Bihor, pare să își fi stabilizat tendința începând cu anul 2003, cu o ușoară creștere în 2008.

Declinul economiei datorat restructurărilor din industrie, a determinat persoanele rămase fără locuri de muncă să „migreză” înspre mediul rural, acolo unde pământul poate să asigure în mai mare măsură roadele pentru traiul de zi cu zi al unei familii. Astfel se explică ușoara scădere pe care o înregistrează rata șomajului în anul 2001. Din acest moment asistăm la o reducere anuală a ratei șomajului, începând cu 2002, datorată măsurilor active instituite prin aplicarea Legii 76/2002, privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă.

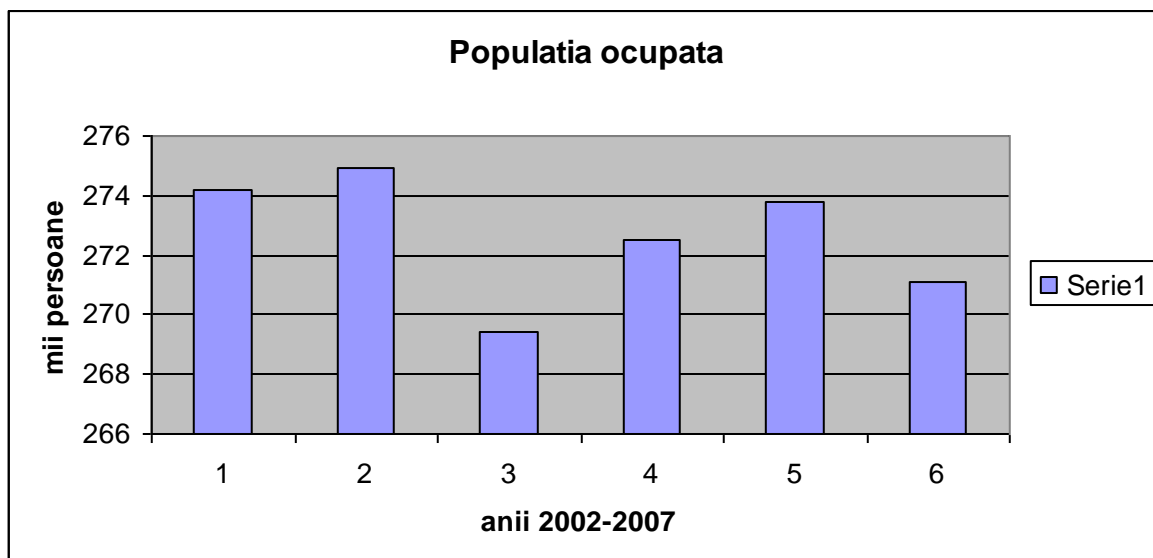
Grafic 4. 4

4.1.5. Structura populației ocupate pe niveluri de instruire, la nivel județean

Populația activă civilă la nivelul județului Bihor la 1 ianuarie 2008 este de 287.606 persoane din care 51,8 % bărbați și 48,2 % femei. Forța de muncă ocupată în sectorul întreprinderilor mici și mijlocii se ridică la aproape jumătate din numărul mediu al salariaților de la nivelul județului și 24% din populația activă a județului

Grafic4.5

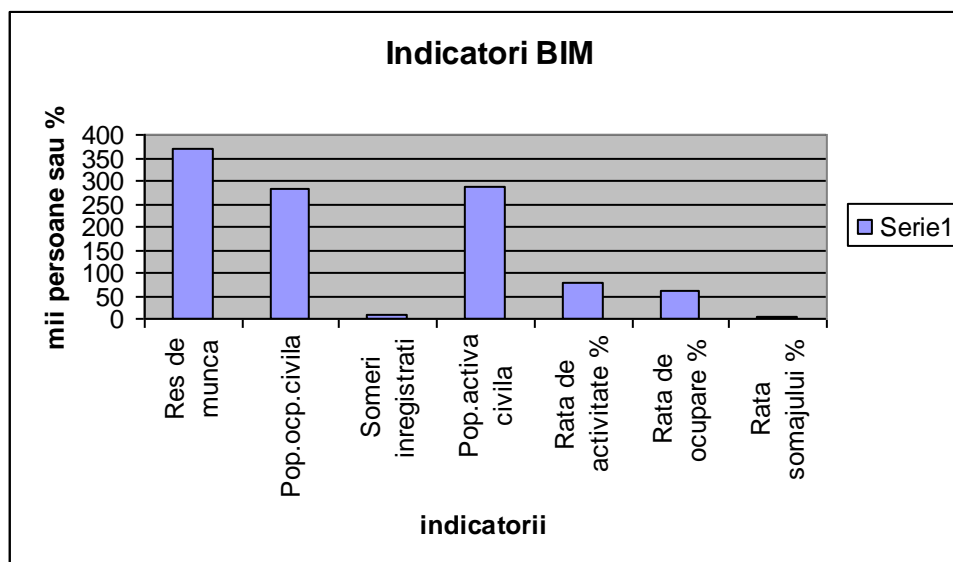
Populația ocupată de sex masculin este preponderentă. Pe medii rezidențiale, populația ocupată din mediul urban este superioară celei din mediul rural

4.1.6.Principali indicatori din Balanța Forței de Muncă (BFM)

Balanța Forței de muncă cuprinde următorii indicatori:

- resursele de muncă,
- populația ocupată civilă,
- șomeri,
- populația activă civilă,
- populația în pregătire profesională și alte categorii de populație-în vârstă de muncă

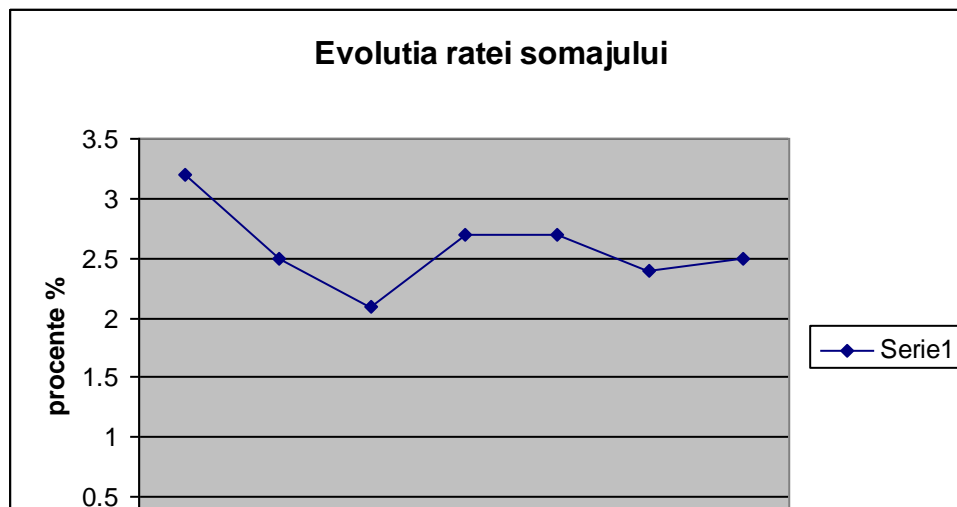
Grafic 4.6

4.1.7 Șomajul înregistrat

Populația șomeră din județul Bihor, reprezintă peste 1,8 % din populația șomeră a României, numărând 6706 persoane în 2007 și peste 18 % din populația șomeră la nivelul Regiunii Nord-Vest. Din punct de vedere al evoluției, în perioada 2004-2008, la nivelul județului, populația șomeră a crescut considerabil datorată, în principal restructurării industriei ,cu tendințe de scădere în anii următori,ajungând însă la finele anului 2008 la o creștere cosistentă față de sfârșitul anului 2007 datorată restructurărilor din domeniile: construcții, industrie ușoară și agricultură (Anexa 3 a și grafic 8)

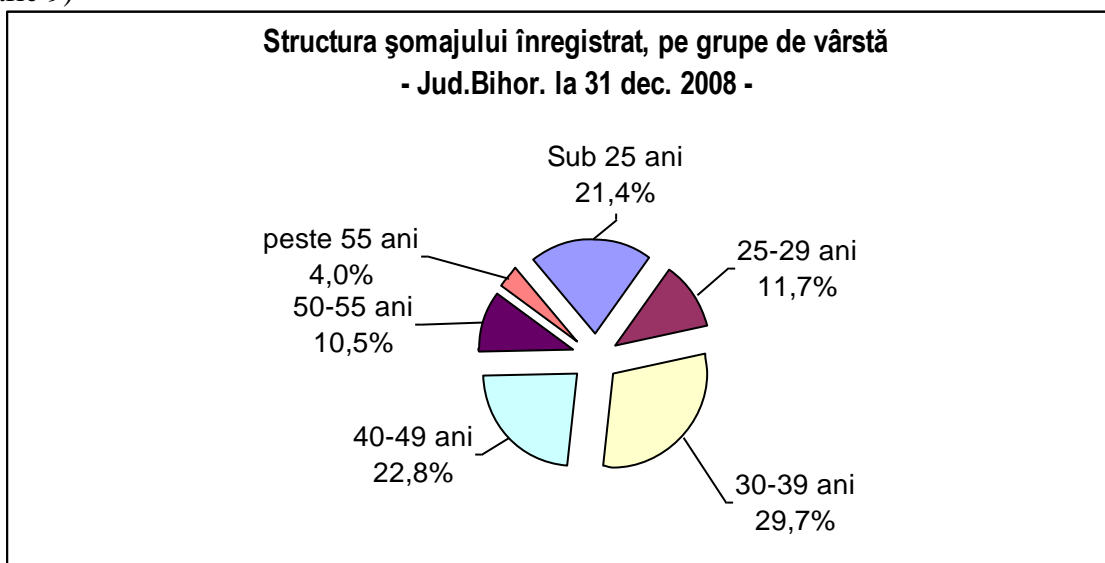
Grafic 4.7

4.1..8 Structura șomajului înregistrat pe grupe de vârstă

Pentru categoriile cele mai expuse riscului de pierdere a locului de muncă tendințele sunt asemănătoare în județul Bihor . Analizând anexa 3b , se observă o tendință de scădere atât a numărului de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, la șomerii cu vârsta sub 25 de ani cât și la cei peste 45 ani din 2006 în 2007 cu o ușoară creștere în 2008 Acest lucru se datorează măsurilor active cuprinse în Legea 76/2002 care prevăd acordarea de subvenții angajatorilor care încadrează în muncă persoane din această categorie (grafic 9)

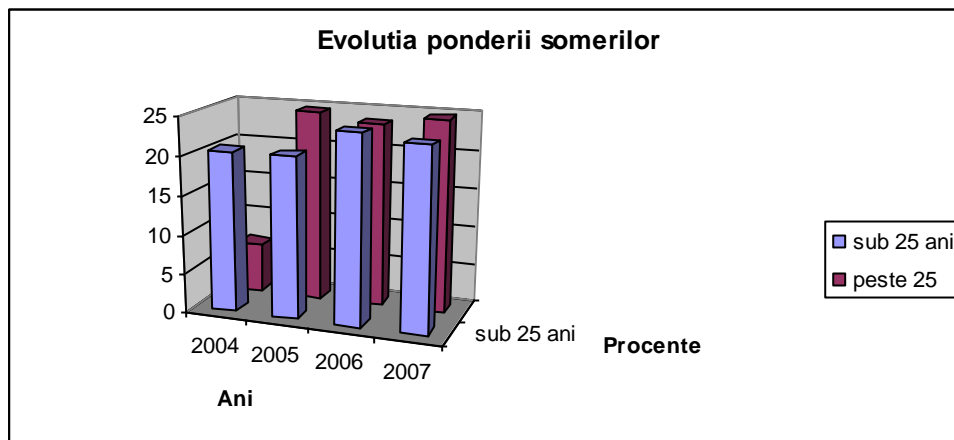
Grafic 4.9

4.1..9 Șomajul înregistrat de lungă durată

În ceea ce privește evoluția ponderii șomerilor de lungă durată , constatăm o scădere a acestora până în anul 2007 raportată la anul 2002 și o ușoară creștere în anul 2008, atât pentru șomerii sub 25 de ani cât și pentru șomerii peste 25 de ani . Această creștere se datorează implicațiilor generate de criza economică care a avut un impact puternic și pe piața forței de muncă ca urmare a disponibilizărilor făcute (Anexa 3b și grafic 10)

Grafic 4.10

4.1.10 Structura populației civile pe principalele activități

La nivelul județului Bihor, structura populației ocupate civile pe activități economice, la 1 ianuarie 2008 se prezintă astfel: (tabel 1)

Tabel 1

Mii persoane

an 2007	Agricultura	industrie	constructii	servicii
	87 mii	71.6	14.50	Peste 95 mii

Se poate observa că numărul cel mai mare de persoane ocupate civile se regăsește în agricultură, urmat de servicii apou de industrie și cel mai mic număr de persoane ocupate sunt în domeniul construcțiilor.

În servicii, ponderea cea mai mare o reprezintă persoanele civile ocupate în comerț (16,5%), urmează învățământul (7,1%) și transporturile (5,7%) pe ultimul loc fiind persoanele civile ocupate în activități financiare, bancare, de asigurări.

4.1.11 Rata locurilor de munca vacante pe activități ale economiei naționale

La nivelul județului Bihor, ponderea cea mai mare a populației ocupate se regăsește în servicii (33,2 %) , urmată de domeniul agricultura (32 %) și apoi urmează industria (25,6 %) și construcțiile (9%).

În domeniul serviciilor, numărul cel mai mare a populației ocupate este în comerț (16,5 mii persoane) iar cel mai mic este ocupat în activități financiare, bancare și de asigurări (1,5 mii persoane).

4.1.12. Numărul mediu al muncitorilor pe activități ale economiei naționale

Urmărind evoluția numărului de muncitori pentru perioada 2002-2007, la nivelul județului se observă mici descreșteri de la un an la altul ca apoi în 2007 numărul să ajungă la 92 mii persoane, față de anul 2006 cu 95 mii persoane. (Tabel 2)

Tabel 2

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Nr.salariați, din care:	150	154	151	150	152	163

muncitori	95	99	99	93	95	92
-----------	----	----	----	----	----	----

Pe activități ale economiei naționale, din numărul total al muncitorilor (92mii persoane), ponderea cea mai mare a muncitorilor se regăsește în industrie 58 %, 31% sunt ocupați în servicii , 3 % în agricultură și 79% în construcții.(tabel 3)

Tabel 3

-persoane-	
Domeniul	Nr.muncitori
Agricultură	1450
Industrie	5259
Construcții	9492
Servicii	27446

4.2. Informații parțiale

4.2.1. Analiza comparativă pe ocupația șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate în perioada 2003-2008

Pentru o analiză completă a pieței muncii din județ, trebuie urmărit indicatorul locurilor de muncă vacante. Nivelul de dezvoltare economică al județului este dat și de numărul de firme care se dezvoltă, de cel al investitorilor care sunt atrași și implicit, de numărul locurilor de muncă care se creează.

Locurile de muncă ocupate (LMO) arată atât capacitatea de absorbție a forței de muncă (diferența dintre locurile de muncă vacante și cele ocupate fiind foarte mică), cât și o mai mare deschidere și adaptare la economia în schimbare.

Meseriile cele mai solicitate pe piața muncii au fost date de profilul firmelor angajatoare. Dacă în 2003, la nivelul județului cei mai solicitați erau muncitorii calificați în domeniul mecanicii, începând cu anul 2005 cei mai solicitați sunt cei în industria ușoară , comerț și construcții ponderea cea mai mare fiind tot în domeniul mecanicii .

4.2.2 Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM în perioada octombrie 2008-martie 2009, în contextul crizei economice și financiare

În perioada octombrie 2008-martie 2009 ,meseriile cele mai afectate de disponibilizări au fost: vânzător în magazine și piete (peste 188 persoane), meseri croitori în industria textile (148 persoane), montator de subansamble (125 persoane), muncitor necalificat în agricultura 463- persoane, muncitor necalificat în industria prelucrătoare 629 persoane.

4.3 . Proiecția ocupării și a deficitului de calificări pe termen scurt (anchete)

Urmare a evoluțiilor din ultimii ani și a celor previzionate, populația tânără își va reduce efectivele cu circa 20%.

Creșterea competitivității economice este strâns legată de necesitatea sporirii competențelor tehnice și informaționale ale forței de muncă, în consecință, din anchete, rezultă necesitatea creșterii ofertei de calificări înalte și stimularea elevilor de a dobândi un nivel de pregătire profesională cât mai ridicat. Se impune, de asemenea, înzestrarea forței de muncă cu competențe tehnologice complexe în special în următoarele grupe ocupaționale: tehnicieni în științele vieții, ocrotirea sănătății și asimilați, meseriași și muncitori calificați în construcții și asimilați, mecanici, montator reparator de mașini și utilaje, de echipamente electronice și electrotehnice, operatori la mașini și utilaje, lucrători calificați în servicii personale și de protecție, etc.

Rezultatele anchetei de teren efectuată de INCSMPS, pe termen scurt, indică o cerere în creștere în următoarele domenii ocupaționale: comerț, construcții și lucrări publice, mecanic, textile-pielărie și industrie alimentară.

Schimbările structurale previzibile în economia regională vor muta accentul pe dezvoltarea serviciilor, construcțiilor și unor ramuri din industria prelucrătoare ca industria alimentară, industria materialelor de construcții, industria lemnului. Rezultatele proiecției cererii de forță de muncă indică necesitatea stopării ofertei de absolvenți din domeniile agricole.

Pe termen mediu, deoarece se estimează că producția în lohn va scădea, cererea de forță de muncă pentru industria textilă se va reduce substanțial.

4.4. Principalele concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru IPT

În contextul evoluțiilor social-economice, piața muncii se modifică extrem de rapid și are nevoie de personal calificat în cât mai multe domenii, în special în cele care sunt mai adaptabile nevoilor de dezvoltare durabilă. Piața muncii din România se dorește a fi o piață competitivă, la nivelul țărilor din Uniunea Europeană, într-o economie bazată pe cunoaștere. Pentru aceasta, se urmărește atât satisfacerea cerințelor angajatorilor din punct de vedere al competențelor salariaților, cât și satisfacerea nevoilor angajaților de către organizația din care fac parte. În acest sens, individul trebuie pregătit pentru activitatea de învățare pe tot parcursul vieții pentru a-și actualiza permanent competențele și pentru a face față exigențelor pieței.

Un rol important în aceste realități îl au toți factorii implicați pe piața muncii. Raportul cerere-ofertă pe domenii de activitate este negativ, conform prognozelor efectuate de Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale, urmând o tendință de scădere din anul 2005 către anul 2013.

Proiecțiile arată că în anul 2013 cererea de forță de muncă va fi orientată spre:

- industria prelucrătoare
- construcții
- comerț
- transport - depozitare - comunicații
- hoteluri și restaurante.

Prognozele sugerează că cererea potențială pe profesii, cu un ritm anual de creștere peste 0,05 va fi orientată spre:

- lucrători operativi în servicii, comerț și asimilați
- meșteșugari și lucrători calificați în meserii artisanale, reglare și întreținere a mașinilor și instalațiilor

- muncitori operativi la instalații și mașini, asamblori mașini, echipamente și alte produse.

Sunt sugerate tendințe de scădere a ocupării în agricultură, vânătoare și silvicultură, administrație publică și apărare.

Proiecția cererii pieței muncii pe ocupații relevă o descreștere în rândul muncitorilor necalificați din toate domeniile și a agricultorilor. Pentru aceștia se recomandă o menținere în sistemul de pregătire cât mai mult astfel încât să obțină o calificare de nivel cât mai ridicat (2, 3) crescându-le astfel șansele de ocupare pe piața muncii. Aceștia, având nivel scăzut al studiilor și implicit al cunoștințelor de specialitate într-un anumit domeniu, va fi necesară calificarea acestora și orientarea lor spre domeniile cu forță de muncă calificată deficitară, cum ar fi industria prelucrătoare, construcții sau servicii pentru agenți economici sau populație.

Concluzii din analiza pieței muncii .Implicații pentru ÎPT

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
Scăderea ratei de ocupare rata șomajului peste media la nivel național, șomajul ridicat al tinerilor și șomajul de lungă durată	<p>Anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii</p> <p>Ațiuni sistematice de informare, orientare și consiliere a elevilor</p> <p>Abordarea integrată a formării profesionale inițiale și continue, din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți</p> <p>Implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă după absolvirea școlii.</p> <p>Parteneriate active cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar.</p>
Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă	<p>Implicare activă a școlilor ca furnizori de formare pentru adulți pentru: creșterea nivelului de calificare a capitalului uman și formarea de noi competențe pentru adaptarea la schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi, adecvarea calificării cu locul de muncă, reconversia profesională în funcție de nevoile pieței muncii, recunoașterea și valorificarea în experienței profesionale și a competențelor dobândite pe cale formală și informală, diversificarea ofertei de formare și adaptarea la nevoile grupurilor țintă: ex. programe de formare la distanță, consultanță, etc.</p>
Evoluțiile sectoriale în plan ocupațional, analizele și prognozele privind evoluția cererii	<p>Planificarea strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS)</p> <p>Identificarea și eliminarea unor dezechilibre între oferta IPT</p>

<p>și ofertei de forță de muncă</p>	<p>și nevoile de calificare</p> <p>Identificarea domeniilor și poșilelor de formare profesională inițială prioritare pentru dezvoltarea regională.</p> <p>Stabilirea ponderilor domeniilor și poșilelor de formare profesională inițială în oferta de școlarizare în perspectiva 2013</p> <p>Planurile de școlarizare (realizat în termeni de calificări profesionale, grupate în domenii și profile) trebuie să reflecte nevoile de forță de muncă în creștere în anumite sectoare/activități ale economiei naționale.(descrie in termeni de CAEN sau COR)</p> <p>Creșterea calității formării profesionale inițiale menită să conducă la dobândirea de către absolvenți a competențelor profesionale la un nivel superior celorlalți ofertanți de forță de muncă. Dezvoltarea resurselor umane ale școlilor și a unor parteneriate durabile școală-angajatori.</p> <p>Identificarea unor priorități strategice sectoriale pentru agricultură și dezvoltarea rurală:</p> <p>Pregătirea tinerilor pentru exploatarea eficientă a potențialului agricol – creșterea nivelului de calificare (nivel 3, competențe integrate pentru exploatarea și managementul fermei, procesarea primară a produselor agro-alimentare, etc.)</p> <p>Diversificarea ofertei de calificare având în vedere: agricultura ecologică, promovarea agroturismului, a meșteșugurilor tradiționale, valorificarea resurselor locale prin mica industrie și dezvoltarea serviciilor</p> <p>Implicarea în programe de formare continuă pe două componente::formarea competențelor necesare unei agriculturi competitive și reconversia excedentului de forță de muncă din agricultură spre alte activități</p>
--	--

5. INVATAMANTUL PROFESIONAL SI TEHNIC DIN JUDET

5.1 Contextul de politici pentru educație și formare profesională

5.1.1. Contextul European

Lărgirea Uniunii Europene a creat premisele unei noi abordări în domeniul educației și formării profesionale continue prin dezvoltarea mai ales a programelor europene, contribuind astfel la îmbunătățirea cooperării la nivel European.

Agenda Lisabona (2000) urmată apoi de Declarația de la Copenhaga (2002) au stabilit direcțiile de dezvoltare strategică ale Uniunii Europene astfel încât “Uniunea Europeană să devină cea mai dinamică economie mondială bazată pe cunoaștere, capabilă de creștere economică durabilă, cu mai multe locuri de muncă și o mai mare coeziune socială”.

Performanțele Uniunii au fost evaluate prin prisma a 5 nivele de referință ale performanței medii europene (Benchmarks) adoptate de către Consiliul din mai 2003.

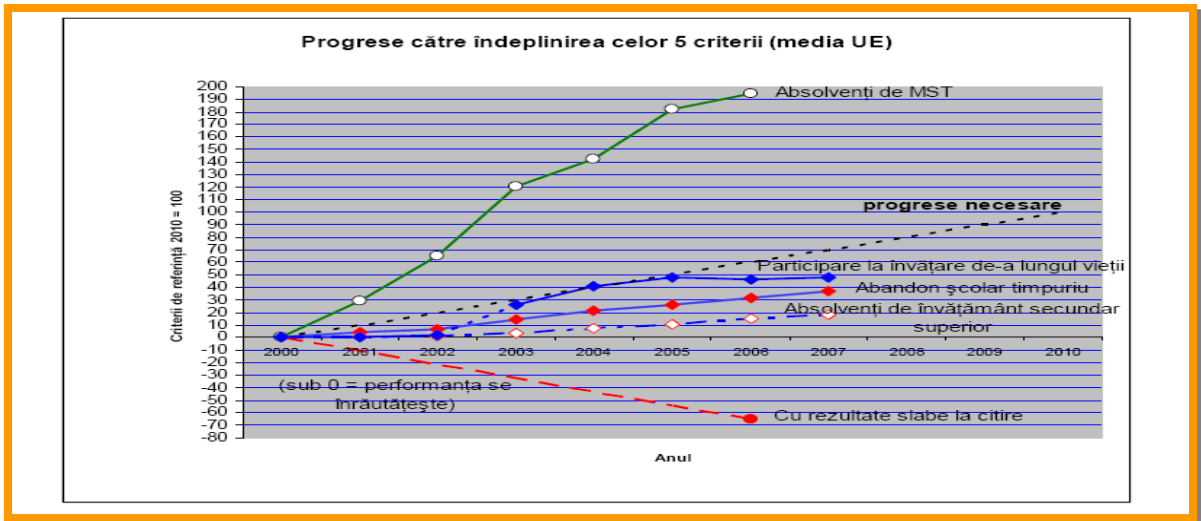
Raportul analizează performanțele și progresele sistemelor de educație și formare profesională din țările Uniunii europene:

- Analizele demografice arată că la nivelul Uniunii Europene în perioada 2000-2015 va fi necesară asigurarea unui milion de cadre didactice calificate pentru învățământul primar și secundar. Părăsirea sistemului de educație de către 50% din numărul actual de cadre didactice va constitui o serioasă problemă pentru țările Uniunii Europene în sensul formării, motivării și reținerii personalului didactic calificat în sistemul educațional.
- Dezvoltarea competențelor pentru o societate europeană a cunoașterii a impus adoptarea Benchmark-ului prin care “până în anul 2010, 85% din populația uniunii în vârstă de 22 de ani va absolvi ciclul secundar superior în educație, țintă posibil de atins dacă trendul actual se va menține.
- Atingerea Benchmark-ului privind scăderea numărului de persoane în vârstă de 15 ani, care dețin calificări profesionale de nivele joase (nivel1), de la 20% în anul 2000 la 13,7% în anul 2010 se va putea realiza doar printr-un efort susținut al statelor europene.
- Încurajarea populației tinere și în special a celei de sex feminin de a urma studii de nivel terțiar în matematică, științe și tehnologii. Benchmark-ul stabilește că numărul absolvenților în domeniul matematicii, științelor și tehnologiilor, să crească cel puțin cu 15% până în anul 2010.
- Atingerea Benchmark-ului European ca 12,5% din totalul populației adulte cu vârstă cuprinsă între 25 – 64 de ani să participe la programul de învățare de-a rugul întregii vieți, procent ce urmează a fi realizat până în 2010, constituie o serioasă provocare pentru toate țările europene și presupune împărtășirea bunelor practici în domeniu între țările uniunii.
- Reducerea semnificativă a numărului tinerilor care părăsesc sistemul educațional după absolvirea învățământului obligatoriu și dobândirea unei calificări de nivel 1, la 10% în anul 2010, se va putea realiza doar prin măsuri politice și sociale la nivelul tuturor statelor Uniunii.

În momentul de față, în care UE încearcă să reducă impactul actualei recesiuni economice și să pregătească terenul pentru relansarea creșterii, este vital să se mențină ritmul în favoarea investiției în educație, care să fie atât eficientă, cât și echitabilă.

Așa cum se arată în Graficul 5.1, cea mai mare parte a criteriilor de referință pe care Consiliul le-a stabilit pentru 2010 nu vor fi îndeplinite. În timp ce criteriul de referință pentru matematică, știință și tehnologie a fost îndeplinit în 2003, progresele în materie de abandon școlar timpuriu, frecventarea învățământului secundar superior și participarea adulților la învățarea de-a lungul vieții sunt insuficiente pentru a atinge obiectivele. Rezultatele celor cu un nivel scăzut al competențelor în ceea ce privește alfabetizarea la citire au cunoscut chiar o deteriorare.

Grafic 5.1

Progresele în vederea îndeplinirii celor 5 criterii de referință pentru 2010

Sursa: Comunicare a Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor (Bruxelles, 16.12.2008)

Rezultatele PISA pentru alfabetizarea la citire (pentru tinerii în vârstă de 15 ani) arată faptul că procentul de persoane cu un nivel scăzut al competențelor în acest domeniu din UE crește tot mai mult per ansamblu.

Pe baza consultărilor sale, Comisia propune concentrarea eforturilor cooperării europene în domeniul educației și formării profesionale în anii care au rămas până în 2020 asupra unui număr de patru obiective strategice:

- realizarea în practică a **învățării de-a lungul vieții și a mobilității cursanților**;
- îmbunătățirea **calității și eficienței** ofertei de educație și formare profesională și a rezultatelor;
- promovarea **echității și a cetățeniei active**;
- stimularea **inovării și creativității, inclusiv a spiritului antreprenorial**, la toate nivelurile de educație și de formare profesională.

Aceste provocări ar trebui abordate printr-o politică adresată tuturor sistemelor ca un întreg (învățământul școlar, învățământul superior, educația și formarea profesională (VET) și educația adulților). Prin urmare, învățarea de-a lungul vieții reprezintă o perspectivă fundamentală pentru toate obiectivele menționate mai sus.

5.1.2. Contextul național

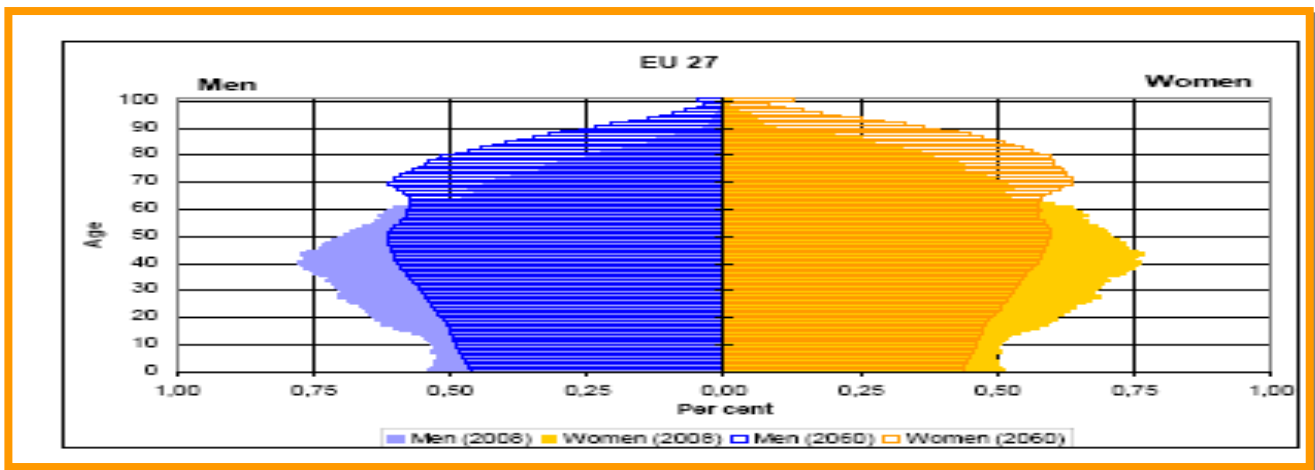
În perioada de referință a PND 2007-2013, România trebuie să se racordeze atât la Politica de Coeziune a Uniunii Europene, cât și la prioritățile Agendei Lisabona, la realizarea cărora va trebui să-și aducă propria contribuție. Este de menționat că propunerile Comisiei Europene privind managementul Fondurilor Structurale în perioada de programare 2007-2013 reflectă o reorientare sporită în sensul susținerii eforturilor de

atingere a obiectivelor fundamentale de la Lisabona și Göteborg, respectiv creșterea competitivității, ocuparea deplină și protecția durabilă a mediului.

Planurile de acțiune vor cuprinde în continuare măsuri privind reducerea abandonului școlar timpuriu, creșterea numărului de absolvenți ai învățământului secundar superior și participarea adulților la formare pe parcursul întregii vieți.

5.2 Indictori de context specifici-Contextul demografic și populația școlară

Analizele demografice realizate la nivelul Uniunii Europene arată că începând cu anul 2010 populația va crește de la 499 mil. locuitori la 520 mil. locuitori în 2035, după care se va înregistra o scădere la 515 mil. locuitori în 2050. În reprezentarea grafică de mai jos piramida populației pe sexe și vârste va înregistra o creștere a populației cu vârsta cuprinsă între 50-70 de ani în perspectiva anului 2060, concomitent cu scăderea populației cu vârsta cuprinsă între 0 -20 de ani.

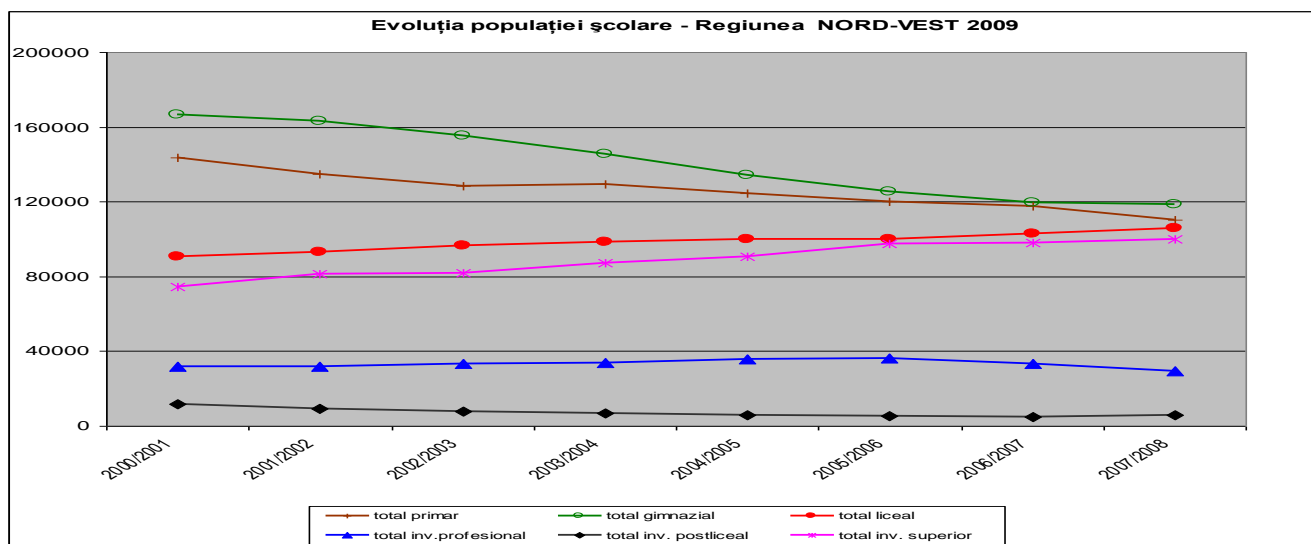

Grafic 5.2. Sursa: Raport al Comisiei Europene –(Raport privind demografia Bruxelles,,2008)

Conform studiului statele membre care au dezvoltat politici privind sprijinirea copiilor și reconcilierea vieții de familie cu cariera au cele mai mari rate de fertilitate. Imigrarea aduce o contribuție semnificativă la reînnoirea populației. Vârsta medie în UE este în prezent de 39 de ani, dar până în 2050 ar putea ajunge la 49 de ani, ceea ce va însemna mai mulți pensionari și mai puține brațe de muncă.

Analizând piramida vârstelor proiectată pentru România comparativ cu Uniunea Europeană se constată că decalajele vor fi mult mai mari între grupele de vârstă analizate.(conform graficului de mai sus). În perioada 2010 -2050 populația României va înregistra o scădere semnificativă de la 21mil. în 2010 la 18 mil. în 2050 conform datelor furnizate de Eurostat.

Referitor la tendințele evoluției populației școlare la nivel regional în perioada 2000 – 2008(Grafic 5.3), se remarcă un trend crescător la nivelul învățământului liceal și al învățământului superior, descrește populația școlară din învățământul primar și gimnazial, iar nivelul învățământului profesional și postliceal se menține aproximativ constant. Reducerea populației școlare la nivel primar și gimnazial va avea efecte în anii următori în sensul scăderii cifrei de școlarizare pentru nivelele superioare.

Grafic . 5.3 Sursa: INS

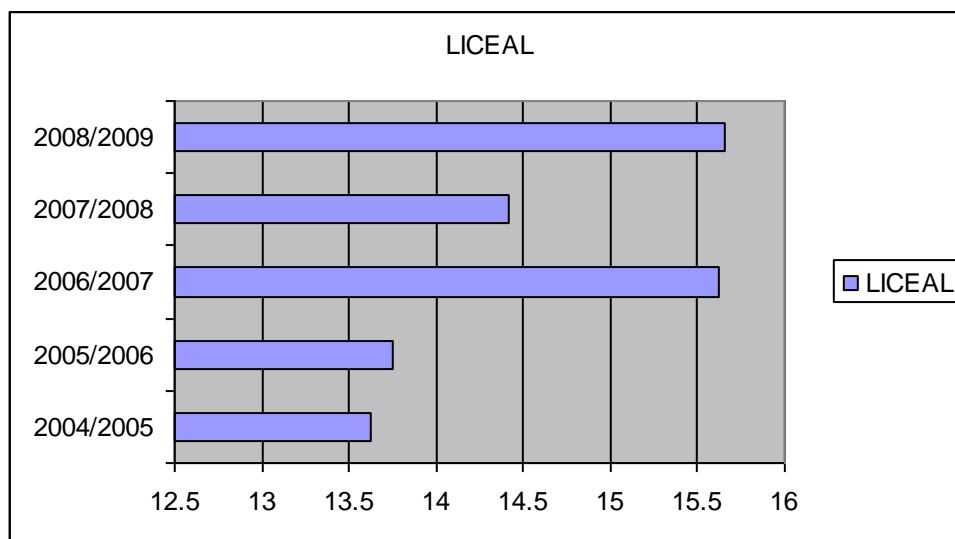
5.3. Indicatori de intrare pentru perioada 2003-2009

5.3.1 Număr de elevi care revin unui cadru didactic

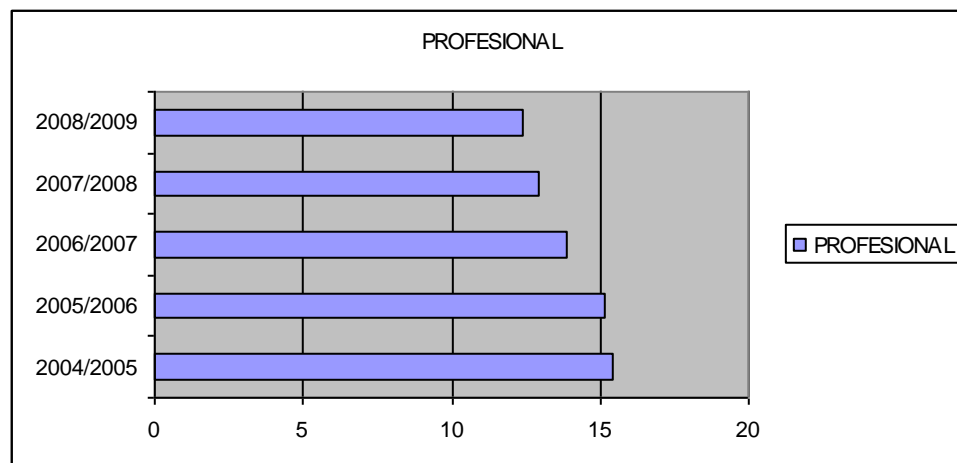
Indicatorul este o expresie a relației dintre numărul de clase și nr. de elevi pe ani de studii și o expresie a procesului instructiv educativ .Acest indicator poate oferi informații în legătură cu eficiența utilizării resurselor și calitatea actului didactic

Raportul elevi/cadru didactic din România este foarte apropiat de media țărilor din Uniunea Europeană, care este de 17,1. Din analiza realizată pe regiune și județul Bihor (Anexa 6.c si Graficele 5.4, 5.5), rezultă că media raportului la nivel profesional și liceal a avut un trend crescător, în special la nivel liceal.

Grafic. 5.4

Grafic 5.5

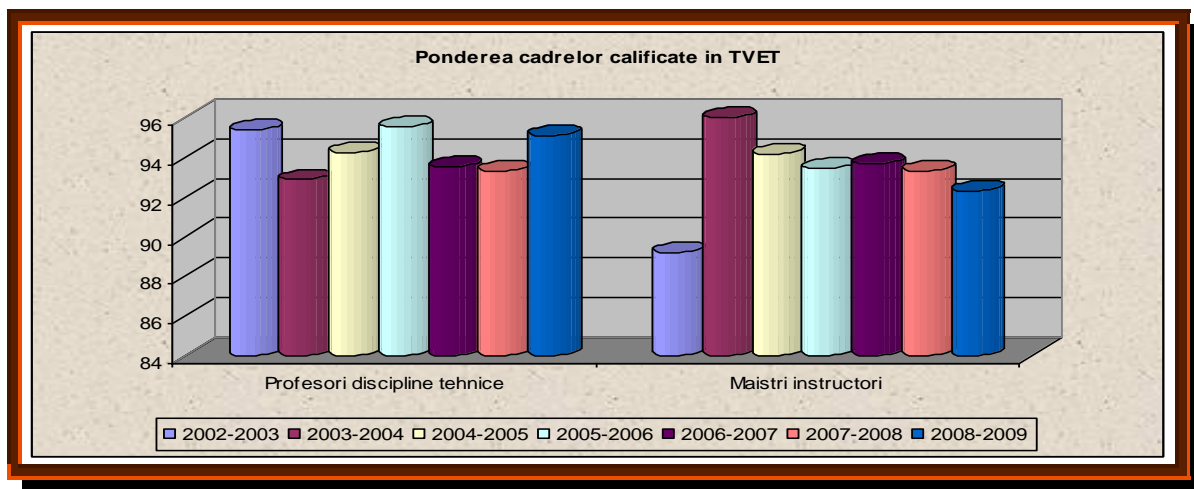

5.3.2 Resurse umane din învățământul tehnic și profesional

Reforma de modernizare a învățământului profesional și tehnic implică și măsuri de asigurare a necesarului de competențe pentru cadrele didactice, atât din punct de vedere psihopedagogic și metodic, dar și din punct de vedere a competențelor de specialitate, referitoare la cunoașterea noilor tehnologii în domeniu.

În ceea ce privește personalul din învățământul tehnic și profesional din județ se constată că acesta reprezintă un segment important din totalul cadrelor didactice și corespunde în cea mai mare parte nevoilor de calificări cerute pe piața muncii.

Grafic 5.6

Analizând (Anexa 6.d) observăm că prin scăderea semnificativă a suplinitoarelor necalificați crește gradul de acoperire a profesorilor și maiștrilor calificați, ceea ce asigură realizarea unui învățământ de calitate, preponderent formativ. Este necesară existența planurilor de dezvoltare a resurselor umane la nivelul inspectoratelor școlare, ținând cont de cerințele pieței muncii. Participarea la cursuri de calificare/recalificare este facilitată de accesarea Fondului Social European (FSE), prin realizarea de proiecte și a participării maiștrilor instructori la cursuri postliceale, cu finanțare de la buget.

5.3.3 Numarul de elevi pe unitati scolare

Din analiza numarului de elevi/ unitati scolare, in judet (Anexa 16) rezulta ca in mediul urban numarul de elevi este in medie de aprox.1100; in mediul rural exista unitati scoale cu numar mic de elevi, in special cele infiintate dupa 1990. Aceasta va determina o reorganizare a rețelei școlare în mediul rural prin concentrarea pregătirii în școli viabile, în paralel cu rezolvarea problemelor de acces. Totodata se vor avea in vedere si proiectiile demografice pana in 2025, din care rezulta ca va creste populatia de varsta scolara in mediul rural.in judetul nostru numarul unitatilor scolate IPT este relative mic,28 unitati scolare, raportat la populatia scolara. Nu sunt unitati scolare foarte multe in mediul rural. Pentru anul scolar 209-2010, inca una din scolile IPT din judet SAM Brusturi, nu a mai primit plan de scolarizare . Nu trebuie uitat ca in ultimii ani s-a realizat o restructurare a scolilor IPT din mediul rural disparand astfel cele din Sinicolaul de Munte, Remeti , Delureni, Varciorog. din med. De asemenea tot in ultimii ani cateva din unitatile scolare considerate licee teoretice nu au mai primit in planul de scolarizare clase tehnologice: C.N."O.Goga" Marghita, C.N."A.Iancu" Stei, C.N."s.Vulcan" Beius, Liceul Teoretic Salonta .Situatiile concrete vor fi anlaizate si in PAS-urile pe care unitatile scolare IUPT , le vor realize in etapa urmatoare..

5.3.4 Resurse materiale și condiții de învățare

Calitatea procesului educațional este influențată într-un mod hotărâtor de gradul de dotare cu mijloacele de învățământ și echipamente didactice. Infrastructura școlară necesită încă multe îmbunătățiri, atât la nivelul clădirilor, cât și al dotării cu materiale didactice.

Cu toate acestea, la nivelul județului, unitățile de învățământ TVET au fost modernizate și se află în stare bună și foarte bună din punct de vedere al infrastructurii, instalațiilor electrice, sanitare etc. 12 din cele 28 de unități au fost cuprinse în programe de reabilitare Phare sau guvernamentale și 7 școli au depus proiecte pentru accesare de fonduri europene. 18 % din laboratoarele și cabinetele de specialitate sunt dotate la standarde europene , dotări realizate prin programe PHARE TVET și restul sunt dotate la standarde minimale .

În ceea ce privește unitățile de învățământ tehnic și profesional din mediul rural, doar 2,12 % din laboratoarele și cabinetele de specialitate sunt dotate corespunzător, procent îngrijorător pentru calitatea procesului educațional.

Implicarea agenților economici nu se face resimțită suficient la elaborarea CDL, a planurilor de școlarizare, la dotarea cu resurse materiale a unităților de învățământ, în general la susținerea unităților de învățământ prin parteneriate reale, eficiente (Anexa 15)

5.4 Indicatori de proces

5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în învățământul tehnic și profesional

Descentralizarea învățământului preuniversitar reprezintă transferul de autoritate, responsabilitate și resurse în privința luării deciziilor și a managementului general și financiar către unitățile de învățământ și comunitatea locală.

În regiunea NV sunt nominalizate ca județe pilot pentru pilotarea descentralizării județele Cluj Satu Mare și Bihor. Au fost realizați pași în descentralizarea învățământului preuniversitar, în particular în Generalizarea experienței din județele pilot, va diminua în viitorii ani acest neajuns.

Unitățile de învățământ, ca și celelalte organizații și instituții din regiune, trebuie să fie pregătite să dezvolte parteneriate puternice și eficiente, pentru a accesa fondurile structurale.

În fiecare județ al regiunii trebuie consolidate structurile consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor social în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale inclusiv accesarea finanțărilor.

5.4.2. Asigurarea calității în învățământul tehnic și profesional

Asigurarea calității în învățământul profesional și tehnic se realizează atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor și se bazează pe Cadrul Național de Asigurare a Calității (CNAC). CNAC este dezvoltat în conformitate cu Cadrul Comun European de Asigurare a Calității (CCAC) pentru educație și formare profesională și implică desfășurarea următoarelor procese: autoevaluarea (pe baza Manualului de Autoevaluare), monitorizarea internă, monitorizarea externă și inspecția de validare a raportului de autoevaluare (pe baza Manualului de Inspecție pentru validarea externă a autoevaluării), c

În cadrul Proiectelor multianuale Phare TVET, au fost realizate rețele de interesistență cuprinzând 100 unități de învățământ coordonate de 22 de centre de resurse, din proiectele Phare TVET 2001, 2002, 2003 și respectiv, 50 de unități de învățământ din mediul rural, din proiectul Phare TVET 2003, coordonate de unități de învățământ din proiectele Phare TVET 2001, 2002, 2003.

Începând din anul școlar 2006 - 2007, inspectoratele școlare au realizat la nivelul fiecărui județ și al municipiului București rețele de interesistență, prin cuprinderea tuturor unităților de învățământ profesional și tehnic.

În anul școlar 2008/2009 se aplica Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 6308/2008 și HG nr. 1534/2008 privind aprobarea standardelor de referință și a indicatorilor de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar.

5.4.3. Serviciile de orientare și consiliere. Opțiunile elevilor

Așa cum rezultă din Raportul de monitorizare a PLAI 2008-2013, serviciile de orientare și consiliere la nivelul județului, au fost îmbunătățite: a crescut numărul profesorilor consilieri la nivelul regiunii, au fost formați profesori și consilieri cu privire la orientarea carierei profesionale a elevilor 60% din școli au cabinete școlare de asistență psihopedagogică dotate la nivelul standardelor. Toate acestea duc la o îmbunătățire a serviciilor de consiliere și orientare profesională pentru elevi și adulți.

Numărul de elevi pe un consilier ramane relativ mare, dar apropiat de normativele în vigoare (peste 1000 față de 500 în normative) în mediul urban, dar în mediul rural sunt foarte puțini profesori consilieri

Orientarea și consilierea elevilor poate fi abordată și sub aspectul tendințelor și evoluțiilor în sondajele de opinie ale elevilor. Analizând opțiunile elevilor constatăm o

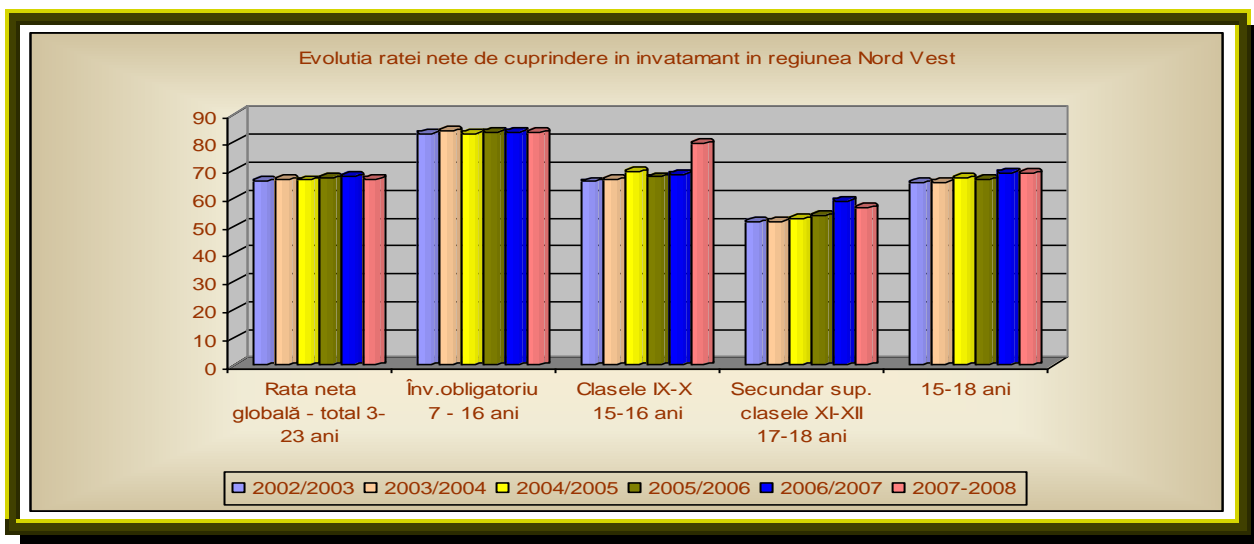
crestere a interesului pentru filiera teoretică și vocațională și scaderea interesului pentru filiera tehnologică.

5.5. Indicatori de ieșire pentru perioada 2000-2009

5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională

Judetul Bihor înregistrează valori apropiate mediei naționale, pentru ratele de cuprindere în învățământ, la toate nivelurile de învățământ, depășind cu 2-3 procente media națională. Din tabele anexate, se observă că ratele de cuprindere în mediul urban, sunt sensibil mai mari decât în mediul rural. Acest lucru arată faptul că problema accesului egal la educație este un deziderat important al reformei în educație. De menționat faptul că ratele de cuprindere în învățământul primar și gimnazial se mențin ridicate în toate județele regiunii (Grafic 5.7)

Fig.5.7

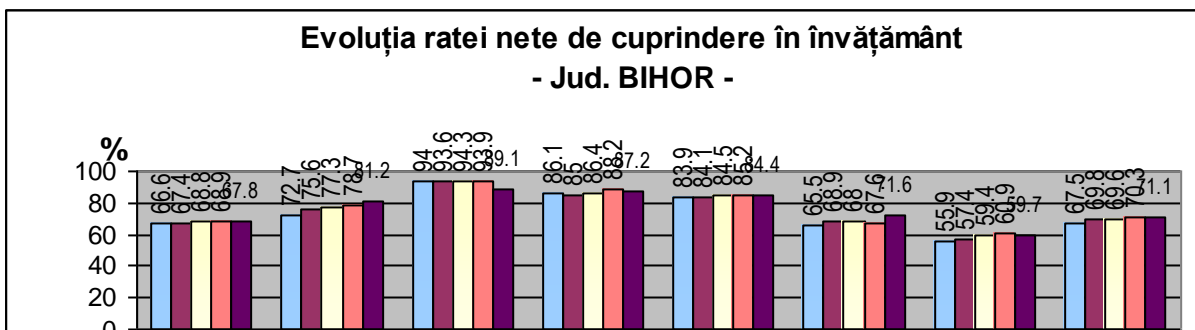

Din analiza datelor, rezultă că, în timp ce rata de cuprindere în ciclul inferior al liceului se apropie de valorile medii pe țara sau le depășesc și rata de cuprindere în ciclul superior al liceului este mai ridicată cu 1-2 procente. Asadar, atingerea benchmark-ului european, ca până în 2010, 85% din populația școlară să finalizeze ciclul superior al liceului, reprezintă o prioritate în regiune și se va avea în vedere la proiectarea planurilor de școlarizare.

Ținând cont de faptul că accesul egal reprezintă una din coordonatele reformei în educație, se impun o serie de măsuri de protecție socială a copiilor, în general și a celor proveniți din familii dezavantajate, măsuri care să vizeze direct sau indirect facilitarea și stimularea participării copiilor și tinerilor la educație pentru dobândirea unui nivel minim de pregătire profesională în vederea inserției profesionale pe piața muncii.

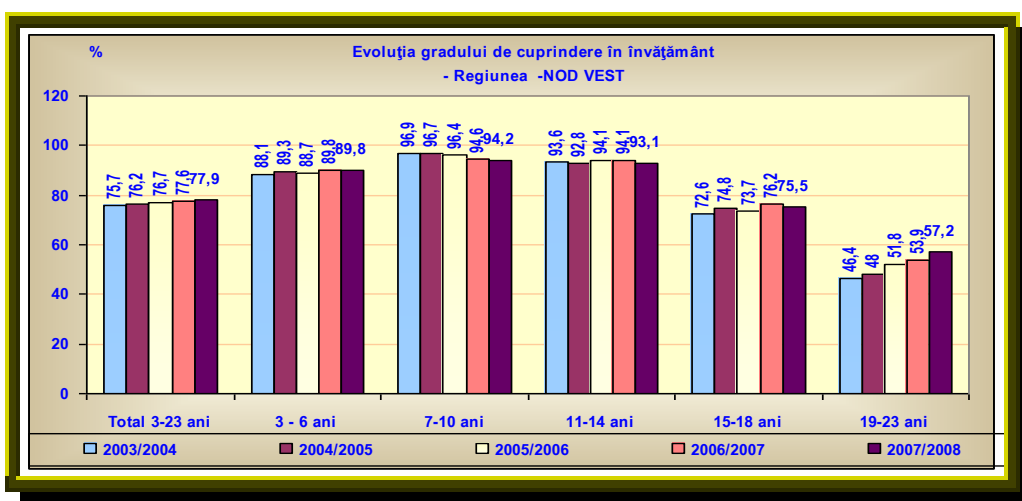
Rata netă de cuprindere pentru județul Bihor este prezentată mai jos, graficul rezultând din datele cuprinse în Anexa 5.5.1

Grafic 5.8

5.5.2. Grad de cuprindere în învățământ

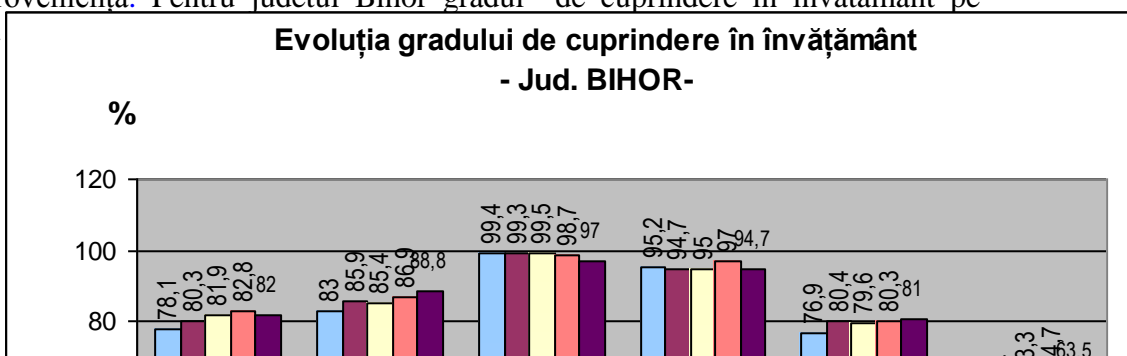
Analizand graficele de mai jos se constata că la nivel de regiune, a crescut gradul de cuprindere în învățământ a populației cuprinse între 15-18 ani, de la 73,3% în anul școlar 2002-2003 la 76,2 % în anul școlar 2006-2007 și mai ales a populației între 19-23 ani, de la 42,2 % în anul școlar 2002-2003 la 53,9% în anul școlar 2006-2007. Pe județe situația este comparabilă cu cea de la indicatorul precedent.(Anexa 6.f.2 si Grafic . 5.9)

Grafic 5.9

Dacă gradul de cuprindere în învățământul obligatoriu , pe ansamblul populației , este în general satisfăcător, în realitate există probleme privind participarea la educație a copiilor provenind din medii defavorizate, în special a celor care aparțin minorității roma. Acestea reprezintă consecința stării accentuate de sărăcie a unei categorii a populației , a deprecierei importanței educației în percepția unui segment al populației, fenomene care își pun amprenta asupra gradului de participare la educație. Prin urmare, se impun o serie de măsuri care să asigure accesul la educație a tuturor copiilor și tinerilor indiferent de mediul de proveniență. Pentru județul Bihor gradul de cuprindere in invatamant pe diferite grupe

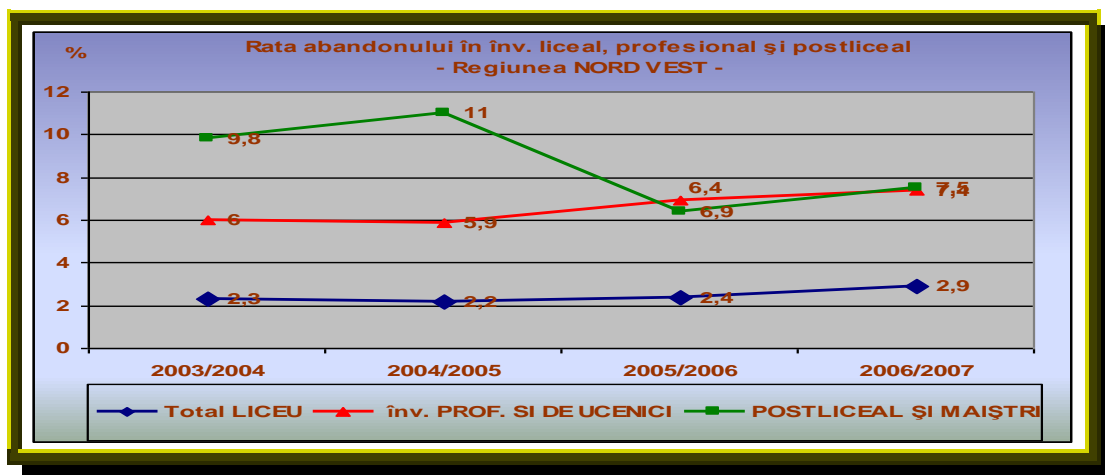
Grafic 5.10

5.5.3. Rata abandon școlar

În ceea ce privește abandonul școlar, potrivit datelor INS, în intervalul 2001-2007, se remarcă următoarele aspecte:

La nivel regional rata abandonului la nivel primar și gimnazial este în creștere în intervalul 2001-2006, ajungând de la 0,9% în anul școlar 2001/2002 la 1,5% în 2005/2006. Comparativ cu nivelul național, rata abandonului la nivel primar și gimnazial în regiunea nord-vest, este sub nivelul mediu național, cu 0,3%. În termeni de disparități regionale, se remarcă ca cele mai mici valori se înregistrează în județul Bihor (1,1 % ; Grafic 5.12)

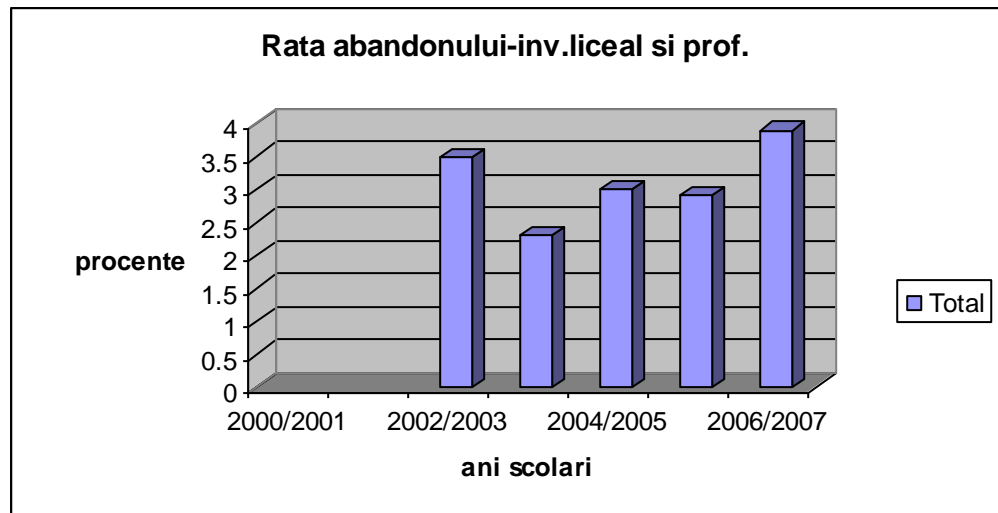

Grafic 5.11.

Rata abandonului la nivel liceal și profesional în intervalul 2000-2008, înregistrează scăderi semnificative (cu 1,6%), fenomen care se datorează și trecerii la învățământul obligatoriu de 10 ani. Rata de abandon în regiune este comparabilă cu cea la nivel național și manifestă aceleași tendințe, ca la nivel național.

Abandonarea sistemului de învățământ se datorează faptului că mulți dintre părinți își implică copiii în munci în gospodărie sau în alte activități aducătoare de venit, lipsa resurselor financiare și căsătoriile timpurii. Pentru evitarea extinderii acestui fenomen, sunt necesare creșterea serviciilor de orientare și consiliere pentru ai face pe copii să înțeleagă că educația este un factor esențial pentru evoluția lor societate și elaborarea unor programe care să urmărească diminuarea și prevenirea abandonului școlar cu precădere în mediul rural, comunitățile etnice dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației. Pentru județul Bihor evoluția abandonului este prezentată în graficele de mai jos, datele fiind cuprinse în Anexa 5.5.3 și în graficul 5.12

Grafic 5.12

5.5.4. Rata de absolvire

Din datele INS furnizate pentru perioada 2000-2007, se constată la nivelul Regiunii Nord-Vest și a județului Bihor diferențe mari între ratele de absolvire ale diferitelor nivelurile de școlarizare dar și între sexe și mediile rezidențiale.

Referindu-ne la mediile rezidențiale rata de absolvire este sensibil mai mare în mediul urban comparativ cu mediul rural pentru toate nivelele de școlarizare. Pentru :

- învățământul gimnazial rata de absolvire este de peste 90% în mediul urban și peste 80% pentru mediul rural;
- învățământul liceal rata de absolvire este foarte ridicată în mediul urban peste 90% și foarte scăzută în mediul rural sub 10%. O explicație ar fi populația îmbătrânită din unele zone rurale, dar și numărul mic de unități de învățământ liceal din mediul rural.
- Învățământul profesional se caracterizează printr-o rată de absolvire foarte scăzută atât în mediul urban cât și în mediul rural. Între 30%-35% în mediul urban și sub

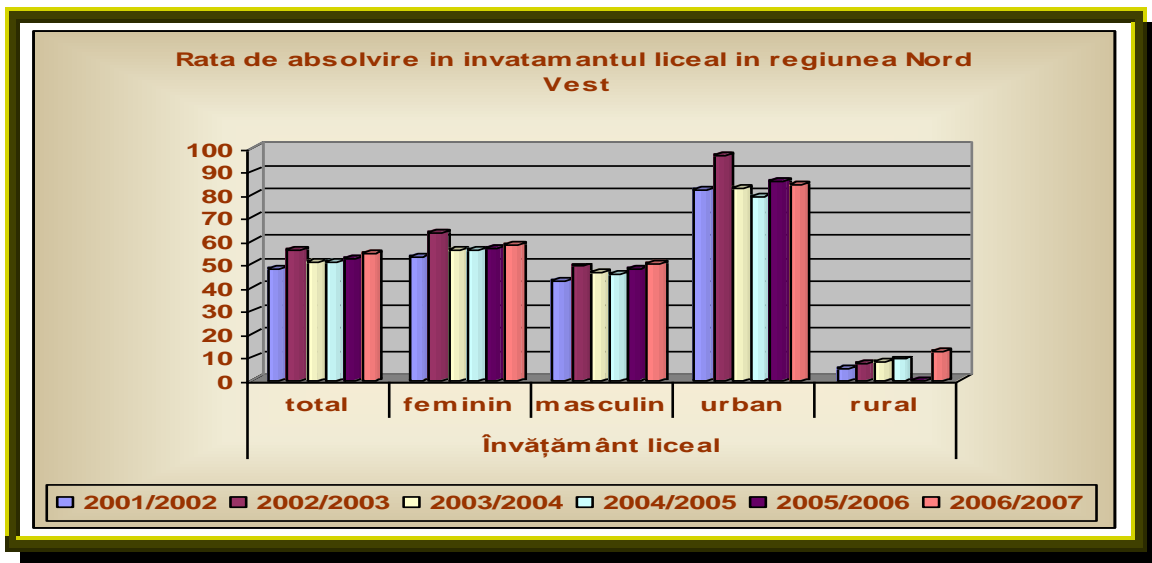
PLAI 2009-2013 JUDETUL BIHOR

10% in mediul rural.

Analiza ratei de absolvire pe ani scolari si sexe poate fi usor urmarita pentru cele trei nivele de invatamant in reprezentarile grafice de mai jos. (Anexa 6.i)

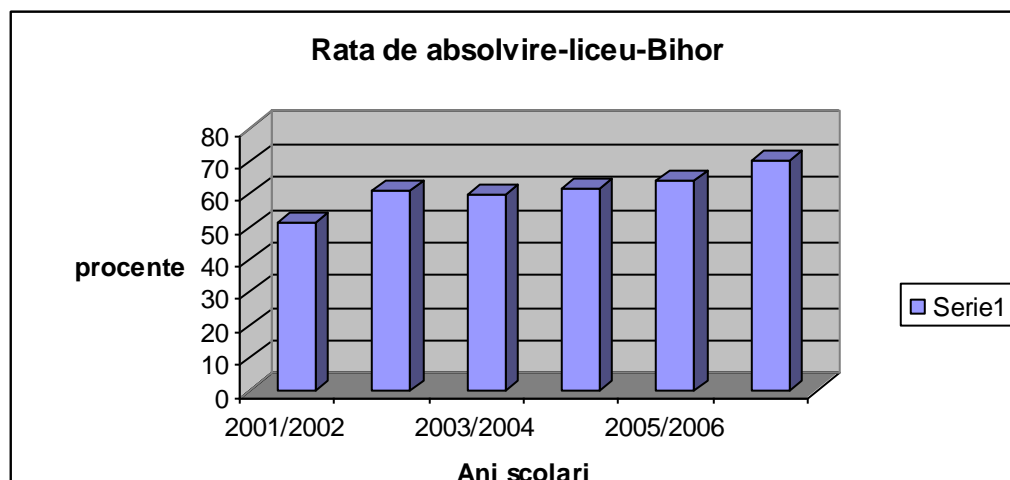
- In invatamantul gimnazial ratele de absolvire se situeaza la un nivel foarte ridicat in perioada 2000-2006, intre 79,4 in 2004-2005 si 92,3 in anul scolar 2000-2001, usor mai ridicate pentru sexul feminin.(fig.5.8) Analiza pe judete releva faptul ca judetele: Maramures ,Cluj, Salaj au constant valorile cele mai ridicate ale ratei de promovabilitate in perioada mentionata , dar sunt urmate la mica distanta de judetele Bistrita Nasaud,Satu Mare si Bihor. Rata de promovabilitate pe regiune si in fiecare judet in parte a scazut considerabil in anul scolar 2004-2005, ea situandu-se sub 80% (mai putin Bistrita si-a revenit la procente usor peste 90% in anul scolar urmator(Grafic 5.13) .

Grafic 5.13

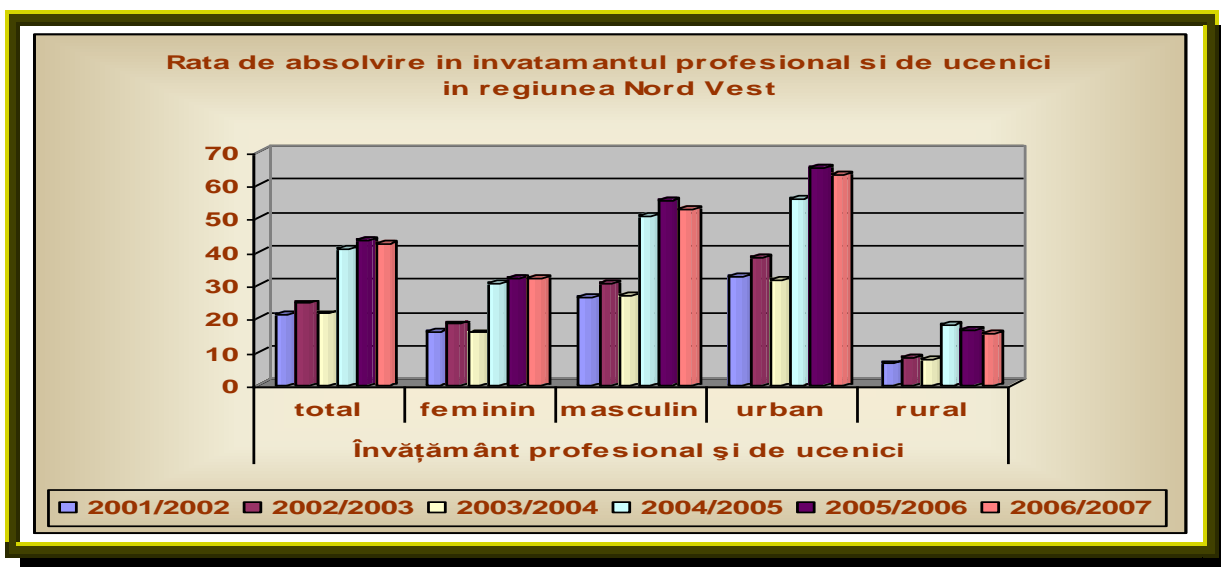
- In invatamantul liceal din judetul Bihor rata de absolvire a fost mai scazuta situandu-se la valori de aprox. 50,% in anul scolar 2001/2002 ,apoi ea a crescut vizibil an de an (Grafic 5.14)

Grafic 5.14

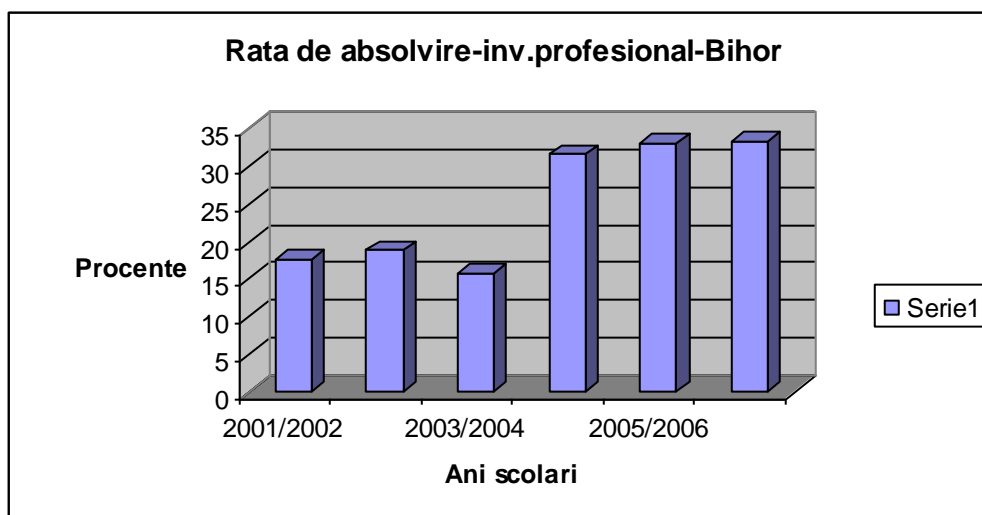
- In invatamantul profesional ratele de absolvire sunt cele mai scazute comparativ cu celelalte niveluri de scolarizare, dar ele au crescut considerabil de la cea mai mica in aceasta perioada (18 % in 2003-2004) la cea mai mare(33% in 2005-2006) (Grafic 5.15) Analiza pe sexe releva faptul ca rata de absolvire este mai mare in randul populatiei masculine comparativ cu cea feminina . O cauza ar fi numarul mai mare de elevi de sex masculin cuprinsi in invatamantul profesional.

Grafic 5.15

Pentru judetul Bihor situatia se prezinta ca mai jos:

Grafic 5.16

Pentru a atinge o rată de absolvire cât mai ridicată la nivel de învățământ secundar inferior de cel puțin 85 % , sunt necesare luarea unor măsuri în ceea ce privește asigurarea calității în procesul de evaluare în raport cu standardele de pregătire prin promovarea învățării cetrate pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual și dezvoltarea programelor remediale pentru elevii cu dificultăți de învățare sau a celor proveniți din medii dezavantajate.

5.5.5. Structura populației pe niveluri de educație

Populația școlară reprezintă o categorie foarte importantă a resurselor umane – aceasta putând fi analizată și prognozată cu destulă precizie pentru perioade scurte și medii, având în vedere că cele mai multe componente ale acesteia au o evoluție similară cu elementele prognozei demografice.

Din punct de vedere a structurii populației școlare pe sexe, la nivelul județului , populația este împărțită aproximativ egal, tendința care se menține și la nivel județean.

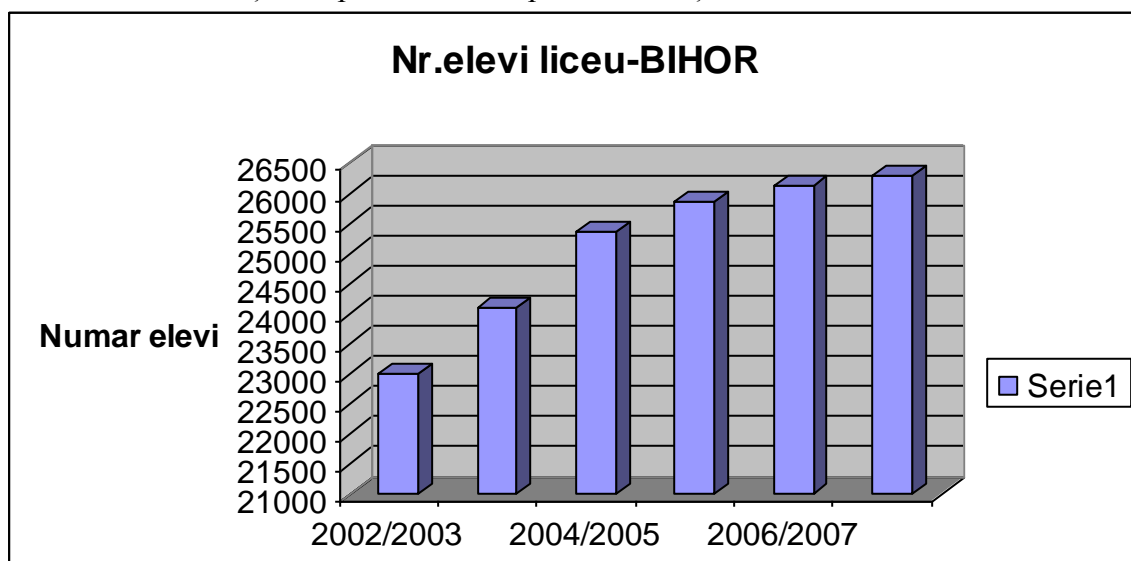
Tendința pe termen lung este de scădere a populației școlare, pe intervalele 3-6 ani, 7-14 ani și 15-2, fenomen detul de îngrijorator. De remarcat faptul, că pe toate cele trei intervale definite, în 2025 populația școlară din mediul rural, va fi mai mare decât în mediul urban.

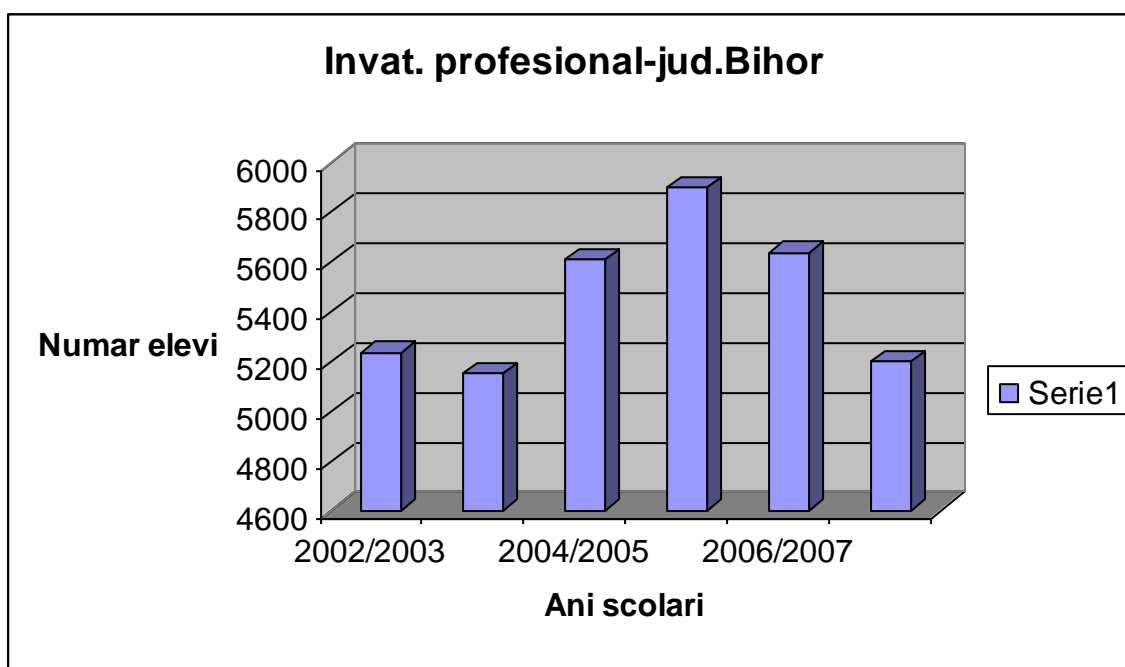
Pe niveluri de educație, dinamica populației școlare între anii 2002-2008, în judet , indică scăderi de efective, în învățământul primar , gimnazial , și postliceal (reducerea cu mai mult de jumătate a efectivelor), în timp ce efective mai mari se înregistrează numai în învățământul liceal, ,de la 22994 elevi in anul scolar 2002/2003 la 26296 elevi ,in anul colar 2007/2008. iar in invatamantul profesional efectivele au crescut pana la un maxim de 5897 in anul scolar 2005/2006, scazand la 5200 in anul scolar 2007/2008. In vățământul superior se constata o crestere a numarului de studenti in judet , in intervalul 2002-2008, de la 20267 persoane la 22 025 persoane Creșterea populației școlare din învățământul liceal și profesional și tehnic reflectă o mai buna proiectare a rețelei școlare și a planului de școlarizare, în concordanța cu tendințele locale, , dar tinem cont si de trecerea la învățământul obligatoriu de 10 ani, începând cu anul școlar 2004-2005. (Grafic 5.17 si Grafic 5.18)

O analiză a evoluției elevilor în sistemul TVET pune în evidență o tendință de creștere a numărului acestora chiar daca absolventii de gimnaziu au fost din ce in ce mai putini.

În judet , minoritățile naționale reprezintă o parte importantă a populației și învățământul în limba minorităților reprezintă o componentă esențială a

Grafic 5.17

Grafic 5.18

învățământului din județ. Rețeaua învățământului preuniversitar, cuprinde atât unități de învățământ cu predare în limbile minorităților, cât și clase în limbile minorităților naționale, în unitățile de învățământ cu predare în limba română, la toate nivelurile de învățământ. În general, repartiția învățământului în limba maternă reflectă compoziția etnică a fiecărei microregiuni din județ – astfel, cel mai ridicat număr de maghiari sunt în zona de nord vest a județului.

În ceea ce privește populația școlară de etnie rromă, se fac eforturi importante pentru integrare, MECT promovând o politică de includere a acestora, prin promovarea conceptului de educație incluzivă. De asemenea, programele educaționale pentru sprijin educațional și integrare pentru comunități de rromi, cu scopul de a-i atrage pe copiii rromi să urmeze o formă de învățământ, au însemnat pași importanți în procesul de cuprindere în învățământ a elevilor de etnie rromă.

Sistemul de învățământ oferă posibilități de școlarizare pentru copiii cu handicap, atât în grădinițe și școli speciale, cât și în unitățile de învățământ în clase integrate. Deși educația acestor copii se realizează în continuare cu precădere în unități de învățământ

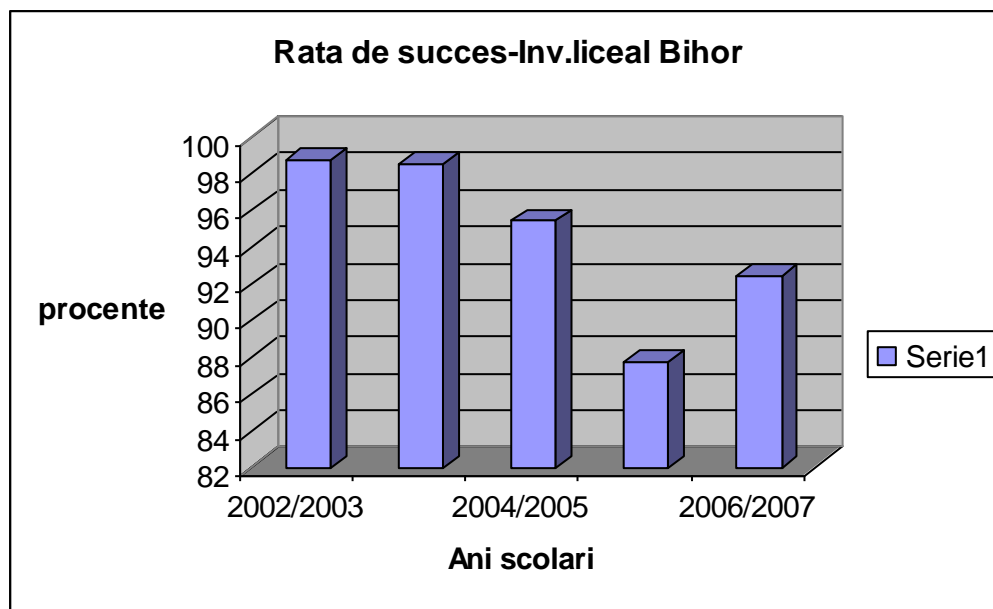
special, se manifestă tendințe remarcabile de includere în învățământul de masa. Asigurarea accesului efectiv la educație este foarte important, aceasta conferindu-le valorizarea socială de care au nevoie și fiind baza pentru integrarea socială viitoare.

5.5.6. Rata de succes

Analizând, la nivelul județului rezultatele elevilor la examenele de sfârșit de ciclu, comparativ pentru anii școlari 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007 și pe niveluri de învățământ, se constată :

- la testele naționale, rata de succes este în scădere ea fiind de 86,3% la finele anului școlar 2002-2003, ajungând la 70,7% în anul școlar 2005-2006.

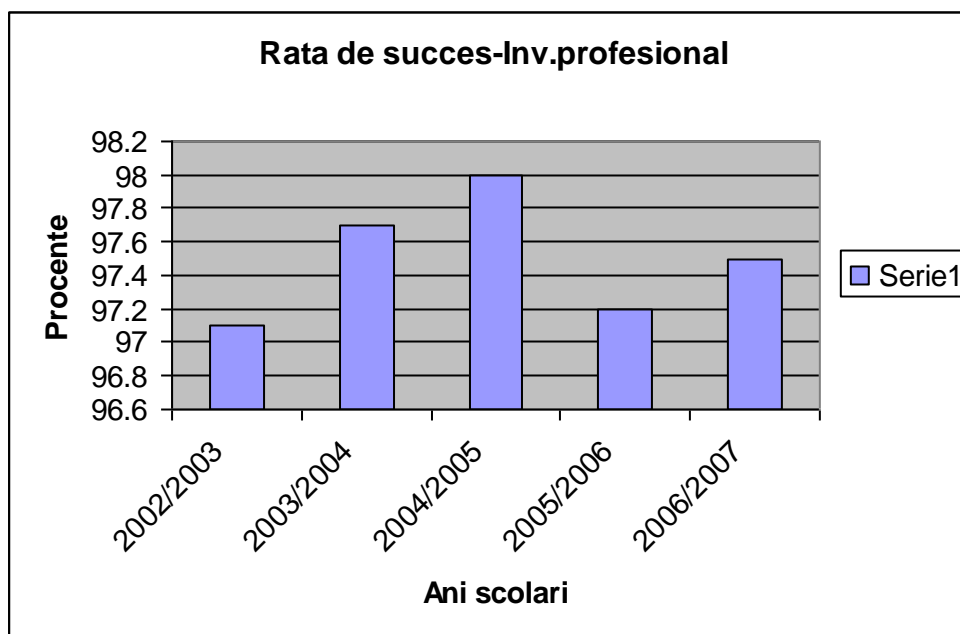
Grafic 5.19

-la învățământul liceal(Grafic 5.19) din datele furnizate de INS rezulta rate de succes mult mai mari ca și la învățământul gimnazial. La nivel de județ rata de succes este în ușoară scădere și se situează în jurul valorii de 90%, ea fiind de 98,7% in anul școlar 2002/2003 și de numai 87,7 in anul școlar 2005/2006

- pentru învățământul profesional pe perioada analizată, graficul arată ca mai jos:

Grafic 5.20

Din analiza datelor INS rezulta ca absolvenții de sex feminin au rate de succes sensibil mai mari decât cei de sex masculin în toate județele și la toate formele de învățământ. Analiza pe medii rezidențiale scoate în evidență faptul că rezultatele absolvenților din mediul urban sunt mult mai bune ca cele ale absolvenților din mediul rural la învățământul gimnazial și liceal, în schimb la învățământul profesional rata de succes este mai ridicată în mediul rural.

Rezultatele analizate ne permit să sesizăm o creștere calitativă a nivelului de pregătire al elevilor absolvenți, legată și de formările la care au participat majoritatea profesorilor din unitățile cu învățământ profesional și tehnic.

5.5.7. Rata de tranziție la următorul nivel de educație

Prezintă interes tranziția de la nivel gimnazial la nivele liceal și profesional, precum și tranziția de la nivel liceal la nivel postliceal și superior. Pentru învățământul profesional și tehnic este importantă tranziția:

1) pe niveluri de calificare:

- de la nivelul 1 (SAM) la nivelul 2 de calificare (anul de completare) - începând cu anul școlar 2005-2006.
- de la nivelul 2 (anul de completare) la 3 (ciclul superior al liceului după anul de completare.) - începând cu anul școlar 2006-2007.

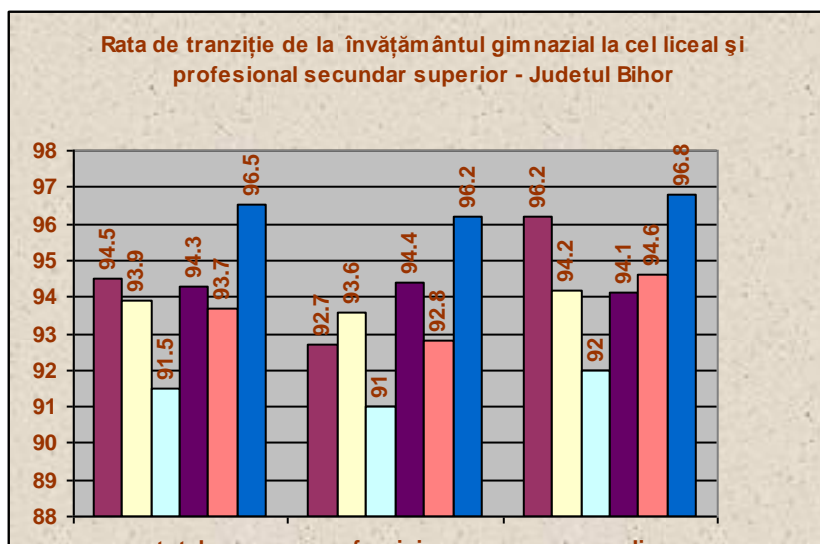
2) pe niveluri de educație:

- de la nivelul ISCED 2 (SAM + ciclul inf. al liceului-indiferent de filieră și rută) la ISCED 3 (anul de completare + ciclul sup.al liceului filiera tehnologică, ambele rute) - începând cu anul școlar 2006-2007.

În perioada 2002-2008, la nivelul județului se constată o creștere cu 2,1 procente a ratei de tranziție din învățământul gimnazial în învățământul liceal și profesional, fapt ce se datorează în mare măsură obligativității învățământului de 10 ani. Cea mai mare creștere se înregistrează în mediul urban unde interesul elevilor de a parcurge mai multe nivele de calificare este mai ridicat. (Anexa 6.g și Grafic 5.21)

Pentru creșterea ratei de tranziție între nivelele de educație și în mediul rural este necesară dezvoltarea serviciilor de consiliere și orientare școlară de calitate, inclusiv orientarea și dezvoltarea profesională și a carierei a elevilor din mediul rural.

Grafic 5.21

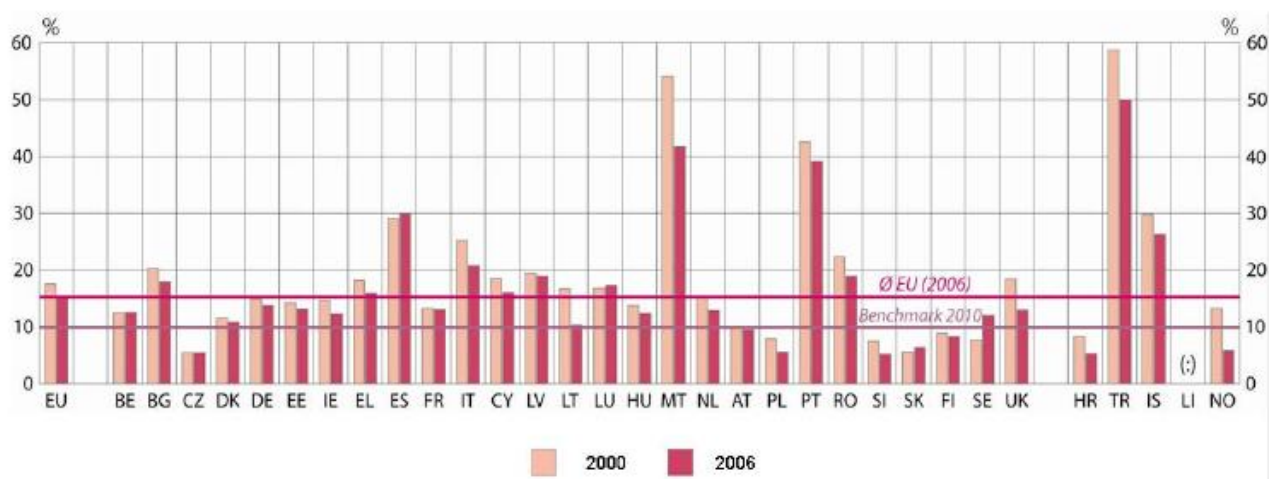

5.5.8. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație

Asa cum rezulta din figura de mai jos rata abandonului timpuriu in Romania a scazut in perioada 2000-2006 de la 22,3% la 19 %, dar se mentine ridicat in raport cu media europeana in 2006 -15,3% si tinta 2010, care este 10%. (Grafic 5.22)

Grafic 5.22

ABANDON ȘCOLAR TIMPURIU
Procent din populația cu vârste cuprinse între 18-24 de ani absolvenți doar ai învățământului secundar inferior și neîncadrați într-o instituție de învățământ sau de formare, 2000-2006

Părăsirea timpurie a școlii de către elevi influențează în mod negativ oportunitățile de învățare, poziția și evoluția lor viitoare în societate. Șansele de ocupare a unui loc de muncă de către cei care părăsesc școala de timpuriu sunt reduse din moment ce ei nu posedă competențele de bază și cunoștințele necesare. Numărul mare al celor care părăsesc timpuriu școala și persistența acestui fenomen limitează capacitatea educației și formării profesionale inițiale de a dezvolta, la nivelul tinerilor, bagajul de competențe și cunoștințe necesare proceselor de învățare pe tot parcursul vieții. Pentru evitarea acestui fenomen sunt necesare următoarele:

- Programe integrate pentru menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii;
- Activități de tip “Școala după școală”, învățarea asistată și educație remedială;
- Programe integrate și oferte educaționale pentru reintegrarea în sistemul de

- educație a celor care au părăsit școala timpuriu ,inclusiv programe detip “ A doua șansă în educație “;
- Dezvoltarea de instrumente și servicii integrate de informare , orientare, consiliere și dezvoltare personală;

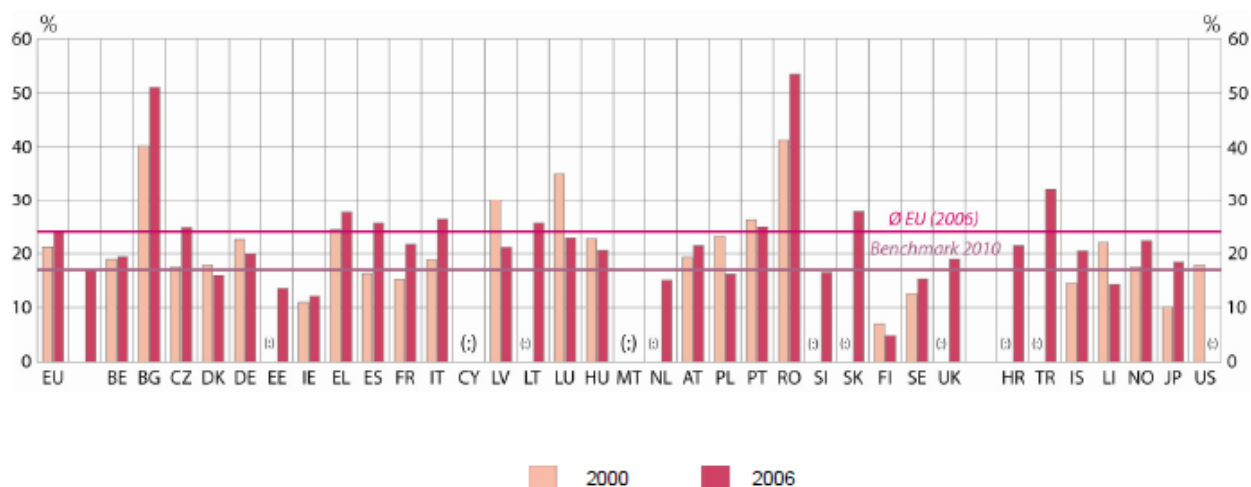
5.5.9.Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectura (PISA)

Rezultatele PISA pentru alfabetizarea la citire (pentru tinerii în vârstă de 15 ani) arată faptul că procentul de persoane cu un nivel scăzut al competențelor în acest domeniu din UE crește tot mai mult per ansamblu, țara noastră situându-se pe ultimele locuri.

Persoane cu un nivel scăzut al competențelor în materie de citit (în vârstă de 15 ani) pe scara de alfabetizare la citire/lectură (PISA) în UE în 2000 și 2006 (Grafic 5.23)

Fig. grafic 5.23

COMPETENȚE ESENȚIALE
Procent de elevi cu o alfabetizare la citire/lectură de nivel unu și mai jos
(pe scara de alfabetizare la citire/lectură PISA) 2000-2006

Având în vedere rezultatele PISA pentru alfabetizarea la citire (pentru tinerii în vârstă de 15 ani), România trebuie să acorde o maximă importanță în investigarea motivelor deteriorării performanțelor de citire în rândul elevilor și a elaborării unor planuri naționale de acțiune pentru dobândirea competențelor de bază, inclusiv cele destinate adulților.

5.5.10 Ponderea populației cu varste cu prinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior

În cazul creșterii nivelului de studii până la învățământul secundar superior, evoluția a fost lentă, dar constantă. Aceasta a cunoscut o redresare în ultimii ani, însă nu suficient pentru a atinge obiectivul fixat pentru 2010- 85%.

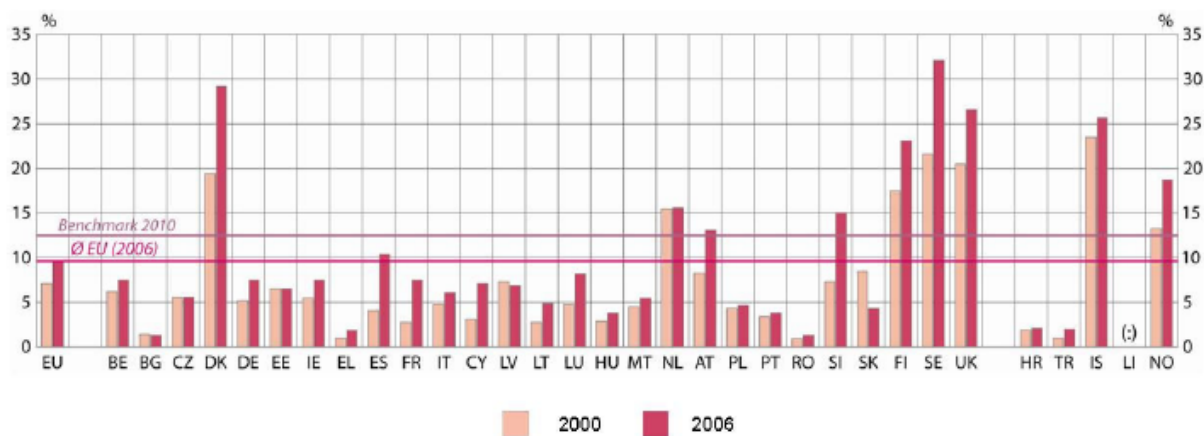
Din analiza Anexei 19 rezulta că în România, ponderea populației care a absolvit cel puțin învățământul secundar superior se află în limite procentuale apropiate de media UE (în 2000- 76,1% și în 2006 - 77,2%).

5.5.11. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)

În ceea ce privește participarea la formarea pe tot parcursul vieții, România se află pe ultimele locuri în Europa, cu o rată de participare de doar 1,6%, mult sub tinta europeană de 12,5%. (Anexa 20). Strategiile de formare continuă la nivel național și regional vor avea o viziune globală asupra învățării continue, acoperind toate tipurile și nivelurile de educație.

PARTICIPAREA LA PROGRAME DE ÎNVĂȚARE DE-A LUNGUL VIEȚII

Procent din populația cu vârste cuprinse între 25-64 de ani care a participat la programe de educație și formare în cele patru săptămâni care au precedat ancheta, 2000-2006

Grafic 5.24

5.6. Indicatori de impact

5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului pentru perioada 2003-2008

Atât la nivel național cât și la nivel regional și județean se constată o rată crescută a șomajului și mai ales a celui de lungă durată în rândul tinerilor, fapt ce sugerează o problemă serioasă a sistemului de pregătire educațional. Conectarea insuficientă a sistemului de educație cu piața muncii este un factor de creștere a riscului de a deveni șomer și de a intra în faza șomajului de lungă durată sau de excludere de pe piața muncii. Chiar dacă oferta educațională s-a făcut ținând cont de planul de dezvoltare economică și socială a regiunii pe termen mediu și lung și prognoza cererii de forță de muncă trebuie luate în continuare măsuri privind asigurarea accesului egal pentru toți la procesul de învățare și obținerea competențelor și calificărilor necesare integrării sustenabile pe piața muncii. Această prioritate are drept țintă atât nevoile specifice ale indivizilor anterior abandonului școlar sau finalizării procesului de educație, precum și nevoile ulterioare absolvirii ca persoană activă, integrată pe piața muncii, în vederea prevenirii șomajului în rândul tinerilor sau slabei participări la pregătirea profesională continuă, fenomene a căror amploare necesită acțiuni naționale și nu intervenții regionale, care au un efect și un impact limitat.

5.6.2. Inserția profesională a absolvenților

Începând cu acest an, în baza unui parteneriat între AJOFM-uri și ISJ se vor întocmi la nivelul inspectoratelor școlare o bază de date cu elevii din învățământul tehnic și profesional, baza de date ce va constitui un suport relevant pentru urmărirea inserției absolvenților pe piața muncii.

Monitorizarea inserției absolvenților se va putea realiza prin proiectul finanțat prin POS DRU, Axa 2 depuse de către CJRAE în parteneriat cu ISJ Bihor, dacă proiectul va fi declarat apt pentru finanțare.

În județele din regiune nu s-a făcut monitorizarea absolvenților de către inspectoratele școlare, dar există o monitorizare a absolvenților după finalizarea studiilor realizată la nivelul unităților de învățământ, așa cum rezultă din rapoartele de monitorizare PLAI și PAS. Date relevante privind inserția absolvenților se regăsesc în capitolul Piața muncii, în care se afla date privind somerii proveniți din rândul absolvenților, date deținute de AJOFM. O analiză mai detaliată se va realiza în PAS-uri.

5.6.3. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă

Formarea competențelor pentru tineri, adulți, astfel încât pregătirea ulterioară și participarea la viața activă să se bazeze pe un edificiu cultural autentic, este precondiția dezvoltării ulterioare a resurselor umane. Noul curriculum dezvoltat în învățământul profesional și tehnic pe baza standardelor de pregătire profesională, centrat pe competențe și pe credite transferabile, oferă posibilități mai clare de adaptare la nevoile individuale de învățare, pe de o parte, dar și la specificul pieței muncii.

În plus, elaborarea unui cadru și a unui registru național al calificărilor pentru toate nivelurile de calificare se impune cu prioritate, pentru ca specializările oferite în instituțiile educaționale să se finalizeze într-o calificare relevantă pentru piața muncii, dar și pentru a se asigura transparența calificărilor în sensul formulării lor în termeni de rezultate ale învățării.

Mai multe observații legate de acest indicator se pot obține pe baza unor anchete/sondaje periodice efectuate în rândul absolvenților și angajatorilor vizând inserția profesională

5.7. Oferta școlilor din învățământul profesional și tehnic din județul Bihor

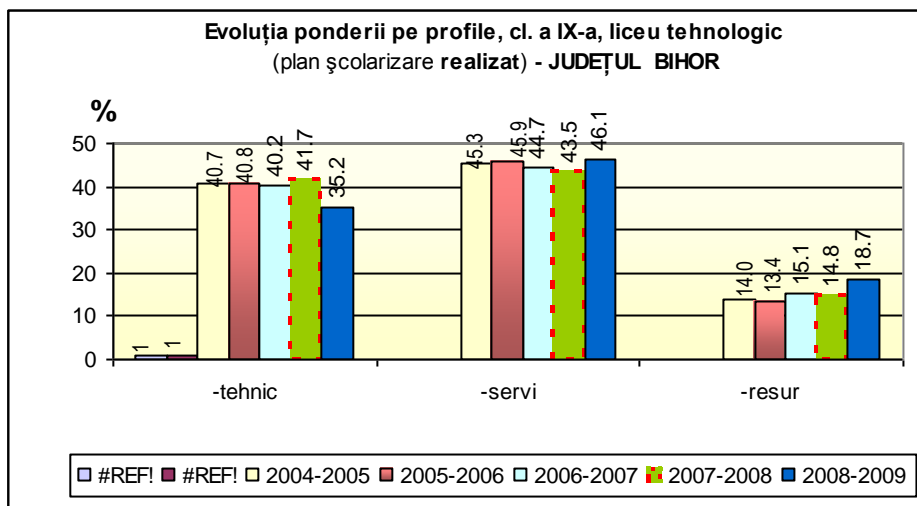
5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare

La nivelul județului în perioada 2003-2008, populația școlară cuprinsă în învățământul tehnic și profesional a avut o evoluție ascendentă, raportată la numărul total de elevi cuprinși în învățământul liceal și profesional, lucru ce s-a datorat unei oferte educaționale echilibrată și atractivă.

Analizând planurile de școlarizare în perioada 2003-2008 putem spune că oferta educațională a fost armonizată cu piața muncii, pentru a menține echilibrul constant între cerere și ofertă și că ponderea elevilor de la școala de arte și meserii este mai mare decât ponderea elevilor de la liceu tehnologic ceea ce denotă că oferta calificărilor prin școala de arte și meserii este o ofertă destul de atractivă.

Se înregistrează la nivelul județului, o creștere constantă a ponderii elevilor la profilul Servicii, din cadrul liceului tehnologic, la aprox.45% în ultimii ani școlari, concomitent cu o scădere, preconizată a numărului elevilor de la profilul tehnic la aprox.40-41 %, în același interval. Profilul Resurse naturale și protecția mediului variază, dar mult mai puțin, în intervalul de ponderi 14 – 18%. (Grafic 5.25)

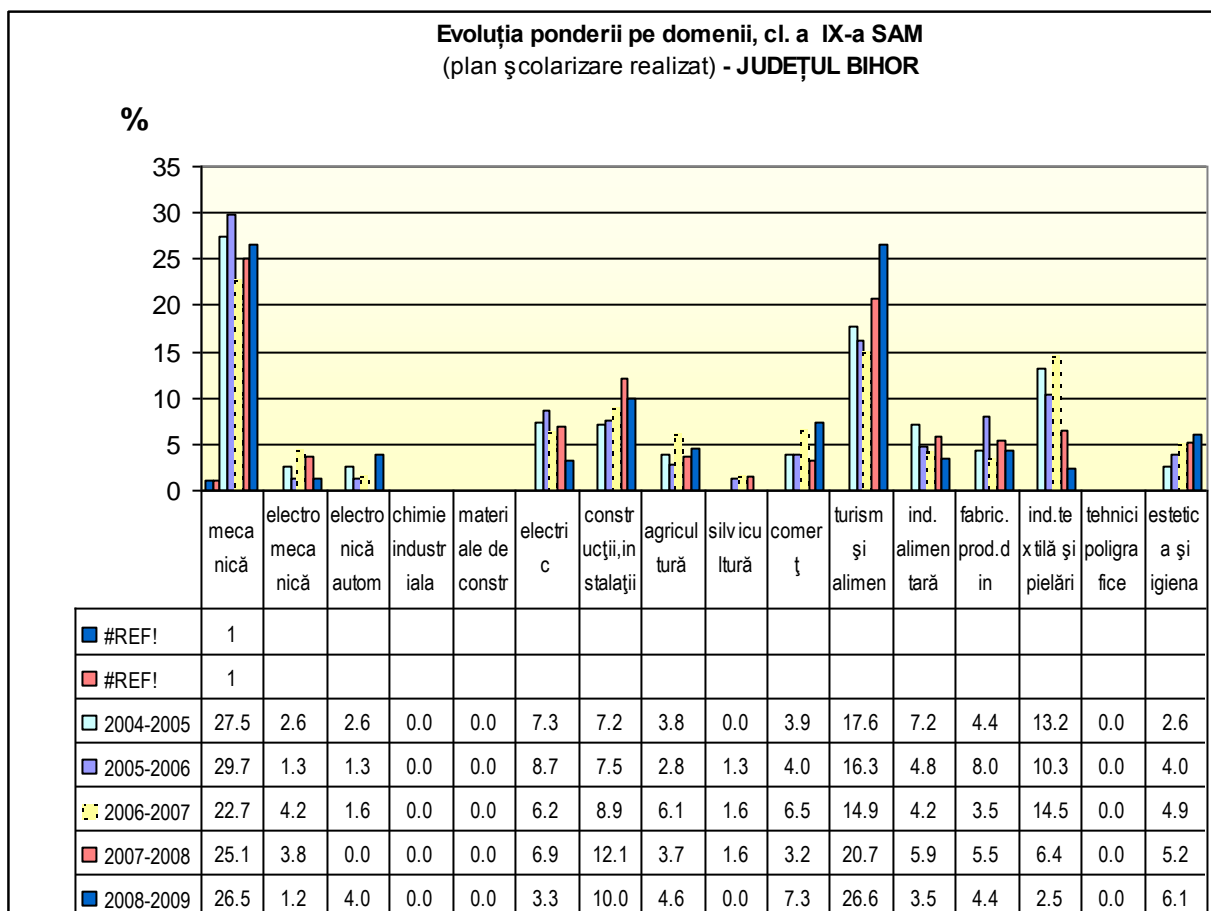
Grafic 5.25

Un interes ridicat există pentru domeniile turism și alimentație publică, comerț și chiar mecanic (chiar dacă pentru acest domeniu s-au luat în județ măsuri de diminuare a claselor pentru a atinge ponderea de 22 % prevăzută pentru 2013). Estetica și igiena corpului omenesc e un domeniu nou care în ultimii ani câștigă din ce mai mult teren crescând de la o pondere de 1,4 procente la 3,1 %. Scăderi semnificative se înregistrează în domeniile textile și fabricarea produselor din lemn.

Analizând informațiile anterioare constatăm că în județ, oferta educațională a fost adaptată la cerințele pieței muncii printr-o proiectare adecvată a planurilor de școlarizare pe domenii/profile și calificări în perspectiva 2013, urmărindu-se dezvoltarea ofertei educaționale în domeniile : electronică și automatizări, construcții și lucrări publice, comerț, servicii și turism și alimentație publică, domenii viabile în perioada următoare.

Pentru optimizarea ofertei educaționale și creșterea atractivității sistemului ÎPT se are în vedere acoperirea rațională a nevoilor de calificare în teritoriu, eliminarea unor paralelisme nejustificate în scopul lărgirii gamei de calificări pentru care poate opta elevul și utilizarea optimă a resurselor materiale și umane cu impact în creșterea eficienței calității și serviciilor.

Grafic 5.26

5.7.2 Analiza ofertei curente

Oferta educațională pentru anul școlar 2008-2009 și chiar 2009-2010, a fost făcută ținându-se cont de schimbările intervenite pe piața muncii, schimbări ce au determinat diminuarea numărului de locuri în domeniile: industrie textilă și pielărie, prelucrarea lemnului și creșterea numărului de locuri în domeniile: turism și alimentație publică, electronică și chiar construcții și lucrări publice.

Rata de cuprindere a elevilor cu nevoi speciale în învățământul profesional este în creștere.

Un rol important în pregătirea tinerilor cu nevoi speciale îl reprezintă existența școlilor profesionale care pregătesc acești tineri în diferite meserii, acordându-le astfel o șansă de a se putea integra pe piața forței de muncă după ce au absolvit școala, dar și interesul școlilor IPT în încadrarea copiilor cu CES în învățământul de masă.

În ultimii ani, prin programe operaționale de finanțare s-au modernizat spațiile școlare și s-au făcut dotări cu echipamente necesare desfășurării procesului educațional. Majoritatea grupurilor școlare și a colegiilor tehnice din mediul urban au beneficiat de astfel de programe.

Toate grupurilor școlare și școlile de arte și meserii, din mediul urban, dispun de rețea de calculatoare și sunt conectate la internet, iar în mediul rural procentul celor care dispun de aceste facilități depășește 95%. De asemenea, multe unități de învățământ utilizează predarea asistată pe calculator datorita faptului că începând cu anul școlar 2003-2004 s-a introdus programul AEL, care permite efectuarea lecțiilor la orice disciplină pe calculator.

Un impediment în calea planificării ofertei de formare profesională pe termen lung este lipsa prognozelor privind cererea și oferta de forță de muncă pe termen mediu și lung. Capacitatea de prognoză este redusă accentul fiind pus pe cererea pe termen scurt și pe problemele presante actuale. Planificarea în învățământ a căpătat o nouă dimensiune, prin includerea nivelului regional de dezvoltare. Dezvoltarea regională va constitui baza pentru cea mai mare parte a sprijinului pe care România urmează să-l primească din partea UE, după aderare, prin intermediul fondurilor structurale.

5.7.3. Oferta școlilor din IPT pentru formarea adulților

Formarea pe tot parcursul vieții, reprezintă și pentru învățământul românesc ca și pentru toate sistemele de învățământ din Europa, un deziderat important, generat de dinamica de excepție pe care o cunoaște piața forței de muncă, în prezent, în toate țările Uniunii Europene. Școlile ÎPT, reprezintă cadrul ideal pentru derularea programelor de formare a adulților, mediul propice pentru derularea atât a pregătirii teoretice, cât mai ales a pregătirii practice.

Județele Bihor se remarcă prin numărul mare de programe autorizate de către CNFPA și derulate în școlile ÎPT, 25, 5% dintre acestea fiind autorizate pentru formarea adulților.

Un alt factor important în formarea continuă o reprezintă Casa Corpului Didactic Bihor, care și-a acreditat programe de formare la care participă cadrele didactice din județ. Un alt segment important îl reprezintă Programul „A doua șansă”, secundar inferior, în cadrul căruia se urmărește alături de completarea studiilor persoanelor ieșite timpuriu din sistem de învățământ și formarea profesională a acestora, pentru obținerea certificatului de competențe profesionale, nivel 1.

În cadrul acestui program, în județul nostru s-au alocat prin proiectele planurilor de școlarizare un anumit număr de locuri, în funcție de nivelul cererii existente la nivel local.

5.7.4. Rețele școlare

În cadrul județului Bihor, există o rețea în care cuprinde toate școlile ÎPT, o misiune importantă în această rețea revenindu-i Colegiului Tehnic „Ioan Ciordas” Beius, unitate școlară centru de resurse în Programul Phare. În această rețea sunt cuprinse și cele 4 unități școlare IPT care au accesat ulterior Programele Phare: S08 Dobresti, GRA Salonta, GRI „Unirea” Stei și GRI Popești. Școlile IPT din județ sunt cuprinse atât în rețelele generate de derularea proiectului Phare-TVET, cât și în rețele de interesistențe în cadrul programului de asigurarea a calității în ÎPT.

Aceste rețele au în vedere dezvoltarea parteneriatului social și colaborarea cu agenții economici și schimbul de bune practici. De asemenea aceste rețele trebuie să se consolideze iar școlile cuprinse în programul PHARE TVET ar trebui să fie un suport de inițiere de noi rețele pentru celelalte școli din învățământul tehnic și profesional.

5.7.5. Parteneriatul cu întreprinderile

Si in judetul Bihor ca de altfel in toate județele din regiune numărul parteneriatelor cu furnizorii de pregătire practică a crescut foarte mult, iar atitudinea acestora s-a îmbunătățit simțitor datorită conștientizării relației ce trebuie să o aibă cu școala, principalul furnizor de forță de muncă, calificată. Se remarcă buna colaborare cu agenții economici din sfera serviciilor, din domeniul industriei textile și pielăriei, din domeniul prelucrării lemnului și a construcțiilor, dar și din domeniile electric și mecanic. Există însă mari agenți economici la care accesul elevilor din ÎPT este dificil datorită procedurilor stabilite la nivelul conducerilor acestora.

Rețele parteneriale există între școli, între școli și agenți economici și între școli și ONG-uri.

Parteneri ai ISJ-urilor

- Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului (CLDPS) organe consultative care funcționează pe lângă inspectoratele școlare. Acestea se implică activ în exercițiul de planificare a ofertei școlare, respectiv re-orientări de profil în domenii profesionale prioritare și avizarea planurilor de școlarizare.
- AJOFM-urile județene, care prin Protocoale de parteneriat cu ISJ-urile din regiune participa activ la stabilirea planurilor de școlarizare, la consilierea și orientarea în cariera a absolvenților, prin diferite acțiuni
- Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică (CJAPP)- orientarea și consilierea elevilor
- Casa Corpului Didactic (CCD) – asigurarea calității procesului didactic, prin cursuri de formare a cadrelor didactice și a directorilor de unități școlare
- Consiliile Județene, Consiliile locale – elaborarea planului de dezvoltare instituțională

Parteneri ai unităților de învățământ

- Casa Corpului Didactic, Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică, Întreprinderi, Consiliile locale, Primării, ONG-uri, AJOFM, Universități, agenți economici, parteneriate externe : programe Phare, Comenius, Leonardo

Parteneriatul social va juca un rol tot mai important în educație și fiecare unitate de învățământ va trebui să realizeze parteneriate viabile și eficiente. Acestea se vor reflecta la nivelul fiecărui județ, prin harta parteneriatelor, instrument important pentru analiza implicării comunității în educație și formare profesională.

5.7.6 Distribuția teritorială

Vezi Anexe PLAI

5.8 Principalele concluzii din analiza Învățământului Profesional Tehnic

În baza analizei făcute asupra fiecărui indicator în parte se desprind următoarele concluzii :

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane m ÎPT
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE CONTEXT	
Desprins din contextul european de politici și formare profesională	Creșterea implicării școlilor din ÎPT în programe active pentru ocuparea forței de muncă Creșterea nivelului de pregătire, prin sisteme mai bune de educație și formare și promovarea culturii antreprenoriale.

		Asigurarea unor resurse umane competente pe piața muncii, atât prin formarea lor inițială de calitate, prin sistemul educațional, până la intrarea pe piața muncii, cât și prin valorificarea potențialului fiecărui individ prin ocupare, respectiv prin asigurarea oportunităților de dezvoltare profesională, de actualizare a cunoștințelor, de perfecționare și îmbunătățire a competențelor, pentru a face față dinamicii sociale, economice și tehnologice
Desprinse din asumarea contribuției ÎPT la obiectivul strategic al UE pentru 2010 (Lisabona)	din	<p>Pentru o mai bună potrivire cu nevoile curente și viitoare ale pieței muncii, este necesară o îmbunătățire a nivelului cunoștințelor, deprinderilor și competențelor.</p> <p>Promovarea prioritară a calificărilor/competențelor care contribuie la economia bazată pe cunoaștere.</p> <p>Pentru a putea adapta continuu competențele indivizilor la nevoile și dinamica pieței muncii, sunt esențiale competențe de bază, transversale, dobândite încă din educația și formarea inițială, ce îi permit adultului să acumuleze, să actualizeze continuu, prin învățare pe parcursul întregii vieți.</p> <p>Adoptarea la toate nivelurile de planificare a unor ținte și măsuri adecvate pentru apropierea de indicatorii de referință UE (Benchmarks), măsurarea sistematică a progresului în îndeplinirea indicatorilor propuși.</p>
Desprinse din contextul educațional	din	<p>Creșterea atractivității sistemului ÎPT</p> <p>Creșterea gradului de adecvare a procesului de formare și evaluare în raport cu SPP</p> <p>Rute de formare mai flexibile pentru a permite cu ușurință valorificarea achizițiilor unui anumit parcurs de formare, respectiv sprijinirea pentru a trece dintr-o rută de formare în alta .</p> <p>Dezvoltarea unor scheme flexibile de transfer între calificări, dar și a unor scheme funcționale de tranziție de la școală la locul de muncă pentru absolvenții de ÎPT</p>
Desprinse din contextul demografic	din	Măsuri compensatorii pentru scăderile demografice : asigurarea cuprinderii fiecărui copil și tânăr de vârstă școlară într-o formă de învățământ și dezvoltarea unor programe educaționale individualizate adresate adulților care nu au beneficiat de prima șansă oferită de educație pentru dobândirea competențelor cheie, pentru a putea participa activ pe piața muncii
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE INTRARE		
Raportul elevi/număr didactice	număr norme	Nivelul încadrării cu personal este în general prea ridicat, iar raportul elev-profesor în scădere. Nr. elevilor va continua să scadă, dar este probabil ca scăderea să difere semnificativ în funcție de nivelul de învățământ .Pentru a realiza o eficiență sporită a actului educațional este necesară organizarea unităților de învățământ pe verticală și nu pe orizontală , reorganizarea rețelei școlare în scopul eliminării claselor cu efective mici , precum și a claselor cu predare simultană. și reducerea numărului

	de clase cu efective mici de elevi,
Resurse umane din IPT	<p>Pentru dezvoltarea profesională a personalului didactic din IPT trebuie luate măsuri în ceea ce privește actualizarea competențelor de specialitate cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic. De asemenea, trebuie avute în vedere și competențele metodice și cele aferente noilor calificări cerute pe piața muncii.</p> <p>Introducerea unor măsuri specifice de susținere și motivare, întărirea intrărilor în sistem, autonomie instituțională completă în definirea normei didactice și de cercetare, facilitarea și impulsivarea procesului de perfecționare de-a lungul carierei profesionale.</p> <p>Elaborarea unui program la nivel național care să includă măsuri la toate nivelurile : administrativ- managerial, al formării și dezvoltării profesionale, al promovării, al condițiilor și relațiilor de muncă, al profesionalizării carierei didactice.</p>
Resurse materiale și condiții de învățare	<p>Pentru a beneficia de sisteme de educație și formare de calitate, se impune modernizarea infrastructurii educaționale și de formare, inclusiv prin dotarea cu echipamente școlare și tehnologia informației și comunicațiilor (TIC). De asemenea, este necesară identificarea unităților școlare viabile ce necesită dezvoltarea infrastructurii și a dotărilor și elaborarea de noi programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii și de programe de dotare cu echipamente didactice pentru pregătirea de specialitate. Sunt necesare investiții în resurse materiale și umane pentru a transforma școlile în adevărate centre comunitare de învățare.</p>
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE PROCES	
Mecanisme decizionale descentralizarea funcțională TVET și în	<p>Întărirea capacității manageriale nu numai la nivelul școlilor, ci și al autorităților locale ,deoarece fără o pregătire adecvată a autorităților și dezvoltarea unor departamente bine pregătite pentru problematica educațională, nu putem vorbi de o bună funcționare în sistemul descentralizat.</p> <p>Consolidarea autonomiei unităților de învățământ, prin accelerarea procesului de descentralizare, cu stabilirea unor competențe clare legate de managementul integrat al resurselor umane, precum și de managementul financiar.</p> <p>Întărirea capacității instituționale și a competențelor structurilor partenieriale create la nivel local și regional, precum și identificarea unor soluții de susținere a activității acestor structuri</p>
Serviciile orientare consiliere de și	<p>Dezvoltarea unui sistem corespunzător de informare, consiliere și orientare, integrat și corespunzător, pentru potențialii beneficiari de învățare de toate vârstele și din toate mediile și creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie</p>

	informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE IEȘIRE	
Rata netă de cuprindere educație Gradul de cuprindere educație	Programe care să permită accesul la educație pentru elevii proveniți din mediul rural și îmbunătățirea serviciilor de orientare și consiliere pentru categoriile expuse riscului
Ratele de tranziție în învățământul liceal și profesional	Asigurarea accesului și a participării la educație/servicii educaționale de calitate pentru toți în special pentru elevii din mediul rural și pentru cei proveniți din medii dezavantajate Stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare în perspectiva 2013 (rata abandonului școlar timpuriu să nu depășească 15%, respectiv rata de absolvire a învățământului secundar să fie de cel puțin 85 % dintre cei în vârstă de 22 de ani)
Abandonul școlar	Dezvoltarea unor instrumente financiare de sprijin care să permită participarea grupurilor vulnerabile la educație și formare
Rata de părăsire timpurie a sistemului educație	Asigurarea accesului la formarea inițială de nivel cât mai înalt, prin acordarea unor facilități de menținere în sistemul de formare profesională inițială a tinerilor proveniți din mediul rural sau din grupuri vulnerabile și flexibilizarea rutelor de reintrare în sistemul educațional.
Nivelul competențelor cheie	Creșterea oportunităților de accesare și evaluare a învățării bazată pe unități de competență , Adoptarea unei centrări pe beneficiarul învățării în conceperea programelor de educație și formare Asigurarea dezvoltării competențelor cheie ca parte integrantă a tuturor proceselor de învățare Ameliorarea proceselor de predare învățare prin redefinirea standardelor educaționale și promovarea instruirii centrate pe elev
Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	Diversificarea sistemului de ofertare pentru asigurarea celei de-a doua șanse la educație, a educației de bază a adulților Extinderea rețelei de servicii educaționale pentru adulți
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE IMPACT	
Rata șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani Pondere șomerilor tineri în numărul total al șomerilor Șomajul de lungă	Necesitatea adoptării unui sistem unitar de monitorizare a inserției absolvenților prin încheierea de protocoale de colaborare între ISJ-uri și AJOFM-uri, monitorizarea administrativă a inserției absolvenților prin parteneriatul ISJ-AJOFM ,realizarea de proiecte privind inserția absolvenților de către CJRAE de la nivelul județelor, compatibilizarea datelor din șomaj cu noile trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională .De asemenea sunt necesare realizarea periodic a

durată Rata de inserție a absolvenților la 6,12 și 36 luni de la absolvire, pe niveluri de educație și domenii/profiluri de formare profesională	unor sondaje în rândul absolvenților și a angajatorilor care să vizeze inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor și alte informații utile privind finalitățile sistemului de educație și formare profesională.
DESPRINSE DIN ANALIZA OFERTEI TVET	
Structura ofertei pe domenii de formare profesională, profiluri și calificări	Creșterea semnificativă a numărului și varietății ofertelor de educație și formare , pentru a asigura mai multe opțiuni și o accesibilitate sporită Evaluarea sistematică a planurilor de școlarizare la nivel local și regional , din perspectiva relevanței pentru cerințele și tendințele de pe piața muncii. Această măsură ar trebui corelată cu restructurarea rețelei școlare.

CAPITOLUL 6

MONITORIZAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI. IN PERIOADA SEPTEMBRIE 2008-MARTIE 2009

În urma monitorizării planului local de acțiuni anterior , stadiul realizării țintelor și măsurilor se prezintă astfel :

Au fost analizate cele 6 priorități cu obiectivele, acțiunile și indicatorii specifici și a fost făcută aprecierea progresului în baza datelor înregistrate în situația la finalizarea PLAI 2007-2008 și până la semestrul I din anul școlar 2008-2009. Privind în ansamblu progresul înregistrat în implementarea PLAI se poate observa un progres bun, au fost înregistrate diferențe în sens pozitiv pentru majoritatea Obiectivelor din cadrul Priorităților la data de februarie 2009 când a fost realizată monitorizarea față de situația la finalizarea PLAI 2008.

PRIORITATEA 1: Dezvoltarea capacității de management în învățământ

Au fost realizate și depuse proiecte pentru dezvoltarea capacității instituționale a CLDPS, a fost înregistrat un progres bun dar se recomandă identificarea de noi oportunități pentru depunerea altor proiecte. A fost diminuat numărul claselor în domeniul textile, pielărie, mecanic și fabricarea produselor din lemn și a crescut numărul claselor în domeniile , turism și alimentație precum și servicii, fapt care dovedește că s-a ținut cont de cerințele de pe piața muncii. A fost formați un procent mare de manageri din sistemul IPT înregistrându-se un progres bun în general în ceea ce privește dezvoltarea capacității de management în învățământ.

PRIORITATEA 2 Creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii

Se înregistrează un progres satisfăcător în creșterea nivelului de calificare în sectoarele prioritare ale regiunii dar un progres bun în diversificarea calificărilor pentru elevi și adulți prin creșterea numărului de unități de învățământ autorizate și a cursurilor de formare. Un număr de 68.8% din școlile din IPT au parteneriate cu agenții economici pe CDL fapt care duce la creșterea educației antreprenoriale. De asemenea se poate observa o bună participare a absolvenților SAM/liceu tehnologic care urmează cursuri universitare.

PRIORITATEA 3: Dezvoltarea parteneriatului social (pentru îmbunătățirea calității în TVET)

Pentru atingerea obiectivelor au fost realizate parteneriate funcționale cu un mare număr de agenți economici sau alte organizații partenoriale, au fost modernizate și dotate cu minimumul necesar în raport cu cerințele standardului de pregătire profesională un număr important de școli. De asemenea au fost dotate ateliere și laboratoare la nivelul standardelor moderne de pregătire fără a fi accesate fonduri europene.

PRIORITATEA 4: Îmbunătățirea serviciilor de consiliere și orientare profesională pentru elevi și adulți

Au fost formați profesori și consilieri cu privire la orientarea carierei profesionale a elevilor și a fost crescut numărul de profesori consilieri astfel încât să se poată ajunge la un număr de 500 de elevi consiliați de 1 profesor consilier, au fost formați profesori privind rețeaua școlară înregistrându-se un progres satisfăcător. Au fost dotate cabinete școlare de asistență psiho-pedagogică la nivelul standardelor. Toate acestea duc la o îmbunătățire a serviciilor de consiliere și orientare profesională pentru elevi și adulți.

PRIORITATEA 5: Creșterea calității procesului educațional în TVET prin realizarea de proiecte pentru dezvoltarea profesională a resurselor umane (și prin accesarea FSE)

Au fost organizate cursuri la care au participat cadre didactice pentru dobândirea de competențe necesare instruirii și educației pentru adulți. A fost înregistrat un progres bun și în ceea ce privește participarea la cursurile de formare în educație antreprenorială însă nu s-a înregistrat nici un progres în ceea ce privește recalificarea cadrelor didactice pe domenii prioritare. Un progres bun, cu o foarte bună participare, se înregistrează la participarea cadrelor didactice la cursuri de perfecționare sau postuniversitare pentru perfecționarea în predarea tehnologiilor moderne. Acest lucru duce la înregistrarea unui progres bun în ceea ce privește creșterea calității procesului educațional prin utilizarea de către un număr mare de profesori a metodelor moderne de predare-învățare.

PRIORITATEA 6: Creșterea accesului la educație pentru grupurile vulnerabile și combaterea excluziunii sociale

Se poate observa un progres bun prin creșterea numărului de elevi din învățământul special integrați în învățământul de masă precum și printr-o foarte bună creștere a numărului de unități de învățământ din TVET care asigură condiții pentru persoane cu handicap, unități care și-au modernizat infrastructura și asigură facilități didactice adecvate tipului de handicap.

Dintre *acțiunile care necesită o atenție deosebită* în procesul de actualizare și revizuire a PRAI 2009-2013 menționăm:

PRIORITATEA 5: Creșterea calității procesului educațional în TVET prin realizarea de proiecte pentru dezvoltarea profesională a resurselor umane (și prin accesarea FSE)

Obiectivul 5.1: Dezvoltarea și sprijinirea programelor de formare și dezvoltare profesională pentru cadrele didactice din sistemul de învățământ TVET în sectoarele economice aflate în dezvoltare

Indicator: Număr de cadre didactice participante la cursuri de recalificare pe domenii prioritare

În urma analizei s-a observat faptul că pe domeniile prioritare nu au participat la cursuri de recalificare nici un număr de cadre didactice.

Se recomandă organizarea de cursuri pentru profesori pe domeniile din sectoarele economice aflate în dezvoltare

Recomandările sunt date pentru fiecare obiectiv în parte. În principal ele se referă la:

- Implementarea proiectului strategic, depus de către CNDIPT, dacă va fi finanțat din FSE pentru dezvoltarea capacității instituționale a CLDPS;
- Continuarea procesului de restructurare a rețelei școlare în conformitate cu cerințele pieței muncii; și crearea în mediul rural de centre care să școlarizeze elevii din bazinele învecinate;
- Autorizarea tuturor unităților de învățământ ÎPT, ca furnizoare de formare pentru educația adulților și depunerea de proiecte finanțate din FSE (Axa 2 DM 2.3);
- Realizarea de proiecte privind inserția absolvenților de către CJRAE de la nivelul județului;
- Atragerea de noi parteneri sociali și adaptarea ofertei educaționale;
- Continuarea procesului de accesare de fonduri structurale care să permită dotarea și modernizarea școlilor conform cerințelor UE;
- Monitorizarea impactului formării în activitatea cadrelor didactice la nivelul conducerilor de școli;
- Participarea profesorilor consilieri la cursuri privind orientarea școlară și profesională în raport cu tendințele pieței muncii;
- Creșterea numărului de participări la stagii de formare cu agenți economici și reconversie profesională.
- Implementarea metodelor moderne de predare în toate școlile ÎPT din județul Sălaj;

Concluzii

Din analiza *machetelor furnizate din școli* și a *fișei de monitorizare*, s-au constatat următoarele:

- au fost monitorizați toți indicatorii din PLAI fiind, în general, evidențiat progresul înregistrat în implementarea priorităților identificate la nivelul regiunii Nord-Vest;
- necorelări ale valorilor progresului pentru indicatori, unele fiind exprimate în procente iar altele în valori fizice, situație care a făcut dificilă cuantificarea acestora.

Se recomandă *realizarea unei metodologii și a unor instrumente de culegere a datelor*, care să dea posibilitatea de interpretare a modului de raportare.

CAPITOLUL 7

ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA

Urmare analizării informațiilor, datelor și concluziilor din capitolele anterioare rezultă următoarele puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări care au stat la baza stabilirii priorităților pentru județul Satu Mare :

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea ponderii numărului de elevi în sistemul de învățământ profesional și tehnic; • Creșterea gradului de adaptare a ofertei educaționale la cererea de pe piața muncii, prin scăderea domeniilor mecanică și textile pielărie; • Existența a 5 unități de învățământ cuprinse în programele phare Cadre didactice formate prin programele Phare multianuale, capabile să utilizeze echipamentele specializate din dotarea școlilor și noi metode de predare/evaluare; • Buna funcționare a structurilor partenieriale (CLDPS); • Existența documentelor de planificare strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS) • Planificarea ofertei de pregătire profesională pe baza recomandărilor PRAI, PLAI- parțial (creșterea numărului de elevi la profilul servicii scăderea profilului tehnic creșterea domeniilor , turism servicii in general) • Rețele școlare tematice constituite între unitățile de învățământ din proiectele Phare 2001, 2003 și 2004/2006, pe de o parte, și între unitățile de învățământ din proiect și celelalte unități de învățământ 	<ul style="list-style-type: none"> • Număr destl de redus de unități de învățământ autorizate pentru programe de educație a adulților • Lipsa strategiilor de dezvoltare a resurselor umane pe domenii de calificare cerute pe piața muncii • Rata de succes a examenelor de certificare foarte ridicată, dar competențe scăzute ale absolvenților la angajare; nepotrivire între exigențele angajatorilor și competențele absolvenților; • Dezvoltarea insuficientă a competențelor antreprenoriale ale elevilor, inclusiv prin Curriculum în Dezvoltare Local (CDL); • Lipsa interesului agenților economici pentru realizarea pregătirii practice de calitate și a unor parteneriate eficiente cu unitățile de învățământ; • Elaborarea formală a CDL în parteneriat cu agentii economici; • Lipsa dotării cu echipamente didactice, îndeosebi în unitățile de învățământ din mediul rural;

<p>profesional și tehnic din județe, pe de altă parte, constituite cu scopul de diseminare a bunelor practici</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere a elevilor, prin creșterea numărului de profesori consilieri la nivelul regiunii; • Implementarea sistemului de asigurare a calității în învățământul profesional și tehnic în toate unitățile de învățământ profesională și tehnic • Existența rețelelor inter-instituționale realizate în cadrul programului Phare TVET; • Asigurarea accesului egal în TVET prin existența școlilor cu predare în limbile minorităților, a claselor de învățământ special și a claselor de a II-a șansa; • Îmbunătățirea parteneriatului unităților de învățământ cu agenții economici, prin creșterea numărului de parteneriate ale unităților de învățământ; • Îmbunătățirea bazei materiale și a infrastructurii unităților de învățământ prin programele Phare TVET, SAM, campus; • Număr mare de absolvenți de nivel 1 și 2 care continua studiile la nivel 2, respectiv nivel 3; • Proiect de monitorizare privind inserția absolvenților 	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea realizării de proiecte finanțate prin fondurile structurale pentru îmbunătățirea infrastructurii școlare (POR); • Posibilitatea accesării (POSDRU) pentru dezvoltarea resurselor umane în concordanță cu cerințele pieței muncii; • Atractivitatea pentru investitorii străini în sectoarele economice și 	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea populației de vârstă preșcolară și școlară până în 2025; • Creșterea abandonului școlar în mediul rural; • Participarea scăzută a adulților la programe de formare continuă - în contrast cu nevoile de formare în creștere și țintele europene ;

<p>crearea de noi locuri de muncă (parc industrial);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rata șomajului la tineri este sub media națională 	<ul style="list-style-type: none"> • Rata de tranziție în învățământul secundar superior scăzută, în special rândul populației școlare din mediul rural; • Lipsa unor prognoze pe termen scurt și mediu privind dezvoltarea sectoarelor/domeniilor economiei regionale/locale;
--	--

CAPITOLUL 8

REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ȘI OBIECTIVELE DEZVOLTĂRII ÎPT LA ORIZONTUL ANULUI 2013

Prezentul capitol se rezumă la a sintetiza unele dintre implicațiile mai importante rezultate din analiză.

Analiza demografică indică un declin general al populației cu precădere pentru grupele tinere de vârstă, cel mai însemnat declin observându-se pentru grupa de vârstă 14-18 ani, grupă țintă pentru sistemul educațional, deoarece aici se încadrează elevii de liceu și școală de arte și meserii . O primă concluzie ce reiese din acest aspect este nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale , a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman

Pentru sistemul de educație și formare profesională , previziunile demografice corelate cu concluziile rezultate din indicatorii pentru educație și din analiza ofertei curente în raport cu tendințele pieței muncii și a economiei locale , conduc la nevoia de planificare a unor măsuri vizând :ajustarea ofertei în raport cu nevoile de calificări pe termen lung , asigurarea accesului la educație și formarea profesională , optimizarea resurselor.

De asemenea este necesară crearea și aplicarea unor proceduri de investigare a nevoilor de calificare la nivel local care să furnizeze periodic școlilor și beneficiarilor sistemului de educație și formare profesională informații clare privind piața muncii pentru a putea adapta oferta educațională la comanda socială.

Pentru proiectarea și aplicarea unor proceduri adecvate de sondare a opiniei absolvenților și angajatorilor, vizând inserția profesională , gradul de utilizare a competențelor și alte informații utile privind finalitățile sistemului de educație și formare profesională este necesare colaborarea între instituțiile din educație și formare profesională, universități și alte organizații specializate.

În sprijinul raționalizării rețelei școlare și a optimizării resurselor se recomandă evaluarea fiecărei școli din rețeaua actuală , prin aplicarea unui set de criterii și indicatori obiectivi cu referire la : evoluția demografică, condițiile de acces în zonă /zonele apropiate , calitatea serviciilor , relevanță față de nevoile de calificare și opțiunile elevilor.

Constatările privind situația bazei materiale din ÎPT , din perspectiva normelor obligatorii de siguranță , igienă și confort a elevilor , standardelor de pregătire și exigențelor unui învățământ centrat pe elev conduc la necesitatea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii (spații de curs, laboratoare , ateliere, infrastructura de utilități) și de dotare cu echipamente de laborator și instruire practică .

Urmare a schimbărilor din mediul economic și social și a reformelor din ÎPT , se impune un efort susținut de adaptare din partea cadrelor didactice. Măsurile privind dezvoltarea personalului didactic vizează atît competențele metodice (prin stagii de formare , activități metodice, scheme de mentorat) cât și competențe de specialitate ale profesorilor din ÎPT , cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic (vizite de documentare, stagii de formare în întreprinderi , întâlniri tematice cu agenții economici , participări la târguri și expoziții).

Indicatorul număr elevi/normă didactică poate deveni critic din perspectiva declinului demografic , presând în direcția măsurilor de concentrare a resurselor în școli viabile. Introducerea finanțării per elev va obliga școlile să colaboreze pentru o utilizare eficientă a resurselor umane. Reducerea populației școlare determină reducerea de activitate a cadrelor didactice fapt ce necesită luarea unor măsuri ca : facilitarea mobilității în cadrul sistemului, programe de formare continuă și reconversie profesională și creșterea mobilității ocupaționale ale cadrelor didactice.

Legătura școlii cu lumea economică și comunitatea locală este o condiție obligatorie pentru sistemul TVET. Astfel , trebuie avut în vedere dezvoltarea parteneriatului social prin creșterea reprezentativității partenerilor sociali în mecanismele decizionale, diversificarea și eficientizarea relațiilor de parteneriat în cadrul unor rețele funcționale .

CAPITOLUL 9

ACȚIUNI PROPUSE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR DEZVOLTĂRII IPT LA ORIZONTUL ANULUI 2013

Obiectivul general

Creșterea calitatii educatiei si formarii continue prin TVET si dezvoltarea ofertei educationale pentru adulti

Prioritati

- 7. Dezvoltarea capacitatii de management in invatamant**
- 8. Cresterea adaptabilitatii ofertei educationale la cerintele pietei muncii**
- 9. Dezvoltarea parteneriatului social (pentru imbunatatirea calitatii in TVET)**
- 10. Imbunatatirea serviciilor de consiliere si orientare profesionala pentru elevi si adulti**
- 11. Cresterea calitatii procesului educational in TVET prin realizarea de proiecte pentru dezvoltarea profesionala a resurselor umane**
- 12. Cresterea accesului la educatie pentru grupurile vulnerabile si combaterea excluziunii sociale**

PRIORITATEA 1: Dezvoltarea capacității de management în învățământul profesional și tehnic
Indicatori de impact/ rezultate:
<ul style="list-style-type: none"> - Management eficient în unitățile școlare din județul Bihor - Capacitatea instituțională performantă la nivelul CLDPS-ului Bihor

Obiectivul 1.1	Întărirea capacității de management, planificare și monitorizare a CLDPS		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Realizarea de proiecte finanțate din FSE pentru dezvoltarea capacității instituționale a CLDPS	Președintele CLDPS Secretarul CLDPS	Octombrie 2009
Indicatori	<i>Proiecte realizate și implementate de membrii CLDPS</i>		
Obiectivul 1.2	Restructurarea rețelei școlare în vederea eficientizării acesteia		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Propuneri de restructurare a rețelei școlare în conformitate cu domeniile prioritare din județ, anual, prin proiectul planului de școlarizare	ISJ CLDPS	anual
Indicator	<i>Rețeaua școlară adaptată la cerințele pieței muncii</i>		

Obiectivul 1.3	Formarea în domeniu a directorilor unităților de învățământ		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Organizarea de cursuri de formare pentru managerii școlari	ISJ/CCD	2013
Indicator	<i>100% manageri din județ au urmat cursuri de formare managerială</i>		

PRIORITATEA 2: Creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii.
Indicatori de impact/rezultate:
<ul style="list-style-type: none"> - Oferta educațională adaptată la nevoile pieței muncii; - Absolvenții cu competențe cerute pe piața muncii; - Absolvenții încadrați pe piața muncii în calificarea de pe certificatul de absolvire.

Obiectivul 2.1	Creșterea nivelului de calificare în sectoarele prioritare ale județului		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Ponderea calificărilor din sectoarele prioritare să fie de minimum 70%.	ISJ CLDPS unități de învățământ	2013
	Nivelul de calificare 3 pentru minimum 85% din	ISJ unități de învățământ	2013

totalul absolvenților TVET		CJAPP	
Indicatori	<i>70% din elevi sunt calificați în domeniile prioritare 85% din elevi finalizează ciclul superior al liceului (ruta directă + ruta SAM)</i>		

Obiectivul 2.2	Diversificarea calificărilor pentru elevi și adulți, cu scopul valorificării potențialului de dezvoltare economică a regiunii		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	<ul style="list-style-type: none"> • Autorizarea unităților de învățământ ca furnizoare de formare profesională • Furnizarea de cursuri de formare 	Unități de învățământ Agenți economici ISJ	2013
Indicator	<i>Peste 50% din unitățile de învățământ din regiune autorizate pentru formarea adulților 2. creșterea cu 20% a numărului de cursuri de formare furnizate comparativ cu 2008</i>		

Obiectivul 2.3	Dezvoltarea educației antreprenoriale		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Dezvoltarea competențelor antreprenoriale prin realizarea de CDL, astfel încât competențele antreprenoriale să corespundă cerințelor angajatorilor (prin proiecte din FSE)	ISJ/CLDPS/ Unități de învățământ	2013
Indicatori	<i>1. Structura și conținutul Curriculumului în Dezvoltare Locală (CDL) față de structura actuală 2. Proiecte realizate din FSE pentru realizarea de CDL</i>		

PRIORITATEA 3: Dezvoltarea parteneriatului social (pentru îmbunătățirea calității în TVET)	
<ul style="list-style-type: none"> - Indicatori de impact/rezultate: instituționale create pentru creșterea calității în TVET 	
Proiecte realizate	
<ul style="list-style-type: none"> - Parteneriate eficiente - Rețele în parteneriat 	

Obiectivul 3.1	Dezvoltarea parteneriatului public-privat pentru o mai bună adaptare a ofertei educaționale la specificul pieței muncii		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Realizarea de parteneriate funcționale între universitățile din regiune, agenți economici, unități de învățământ și alte organizații partenoriale, pentru adaptarea ofertei educaționale la specificul pieței muncii Realizarea de proiecte în parteneriat (POSDRU și POR)	Unități de învățământ Agenți economici	2009
Indicatori	<i>1. Număr de parteneriate realizate</i>		

	2. Număr de proiecte realizate
--	---------------------------------------

Obiectivul 3.2	Modernizarea infrastructurii și dotarea corespunzătoare a unităților TVET		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Dotarea cu echipamente didactice și modernizarea infrastructurii la cel puțin 80% din unitățile de învățământ TVET	ISJ Unități de învățământ OI POS DRU	2013
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% din școli vor fi dotate și modernizate conform cerințelor europene ▪ 40% din școli se vor implica în proiecte pentru accesare de fonduri europene 		

PRIORITATEA 4: Îmbunătățirea serviciilor de consiliere și orientare profesională pentru elevi și adulți			
Indicatori de impact/ rezultate:			
<ul style="list-style-type: none"> - Opțiuni ale elevilor în concordanță cu cerințele pieței muncii - Servicii de orientare și consiliere de calitate - Cabinete de orientare și consiliere dotate conform standardelor 			

Obiectivul 4.1	Creșterea numărului de profesori consilieri pentru a asigura necesarul de formare		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Creșterea numărului de consilieri astfel încât 500 de elevi să fie consiliați de 1 profesor consilier	CJAPP ISJ	2013
Indicator	<i>Număr de consilieri de 1/500 (elevi)</i>		

Obiectivul 4.2	Formarea profesorilor consilieri din cabinetele școlare pentru asistența clienților (elevi, diriginți, părinți)		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Activități de formare a consilierilor școlari privind rețeaua școlară, PLAI, domenii prioritare în județ	CJRAE CCD CRFPA	Decembrie 2009
Indicator	<i>Profesorii consilieri din județele județ formați în procent de 100%</i>		

PRIORITATEA 5: Creșterea calității procesului educațional în TVET prin realizarea de proiecte pentru dezvoltarea profesională a resurselor umane			
Indicatori de impact:			
<ul style="list-style-type: none"> - Rețele instituționale create pentru creșterea calității în TVET - Parteneriate cu instituțiile de învățământ superior - Rezultate foarte bune la examenele de certificare a competențelor profesionale 			

Obiectivul	Inițierea și sprijinirea programelor de formare a cadrelor didactice TVET pentru		
-------------------	---	--	--

5.1	dobândirea de competențe necesare instruirii și educației pentru adulți		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	• Organizarea de cursuri de formare a formatorilor, la care să participe cel puțin 50% din cadrele didactice din TVET	CCD Universități	2010
Indicator	<i>50% din cadrele didactice participă la cursurile de formare a formatorilor pentru educația adulților</i>		

Obiectivul 5.2	Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice TVET în educația antreprenorială		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Organizarea de cursuri de educație antreprenorială la care să participe cel puțin 80% din numărul total de cadre didactice din TVET	CCD alți furnizori abilitați de formare Universități	2013
Indicatori	<i>80 % din cadrele didactice participă la cursurile de formare în educație antreprenorială.</i>		

Obiectivul 5.3	Creșterea calității procesului educațional prin utilizarea metodelor moderne de predare-învățare		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	Activități de formare pentru predarea metodelor participative de predare-învățare	CCD ISJ inspectorul de specialitate	2013
Indicator	<i>90% din cadrele didactice din TVET utilizează metode moderne de predare</i>		

PRIORITATEA 6 : Creșterea accesului la educație pentru grupurile vulnerabile și combaterea excluziunii sociale			
Indicatori de impact/ rezultate:			
<ul style="list-style-type: none"> - Elevi cu cerințe educaționale integrați în învățământul profesional și tehnic - Infrastructura adecvată elevilor cu cerințe speciale 			
Obiectivul 6.1	Promovarea integrării persoanelor dezavantajate și cu handicap în sistemul de învățământ formal normal și dezvoltarea de programe de formare profesională speciale		
	Acțiuni	Responsabili	Termen
	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de clase integrate în învățământul de masă • Integrarea a 50% din elevii cu nevoi speciale în învățământul de masă 	CJRAE	2013
Indicator	<i>Număr de elevi din învățământul special integrați în învățământul de masă</i>		

Obiectivul 6.2	Modernizarea infrastructurilor și asigurarea de facilități și materiale didactice adecvate tipului de handicap		
	Acțiuni	Responsabili	Termen

PLAI 2009-2013 JUDETUL BIHOR

100% din unitățile TVET vor asigura condiții de învățare pentru persoanele cu handicap	Directorii unităților de învățământ	2013
Indicator	80% din unitățile de învățământ din TVET care asigură condiții pentru persoane cu handicap	

Grup de lucru :

Mielut Florian- inspector de specialitate discipline tehnologice I S. J. Bihor-coordonator

Pantea Lucia – consilier, Consiliul Judetean Bihor

Laslo Anca- consilier, Prefectura Bihor

Popa Teofil - sef srviciu, AJOFM Bihor

COMPONENTA CLDPS BIHOR

Nr. Crt	Instituția	Nume, prenume funcția	Funcția în CLDPS	Adresă, telefon, fax, e-mail
0	2	3	4	5
1.	Inspectoratul Școlar al Județului Bihor	Luca Dorel-insp. școlar general	Coordonator	Oradea, str. Mihai Eminescu, nr. 11, tel. 0259416454, fax. 0259418016, email: dorel_luca@yahoo.com
2.	Consiliul Național al Intreprinderilor Mici și Mijlocii	Mintaș Ioan-vicepreședinte	Presedinte	Oradea, str. Jean Calvin, nr. 5, tel. 0259431735, e-mail: ciac@ciac.ro
3.	Agentia Județeană de Ocupare și Formare în Muncă	Nica Daciana-director adjunct	Vicepresedinte	Oradea, Parcul Magnoliei, tel. 0259436821, e-mail: bh_mpm@ajofm.anofm.ro
4.	Camera de Comerș și Industrie Bihor	Badea Constantin-director	Vicepresedinte	Oradea, str. Roman Ciorogariu, nr. 65, tel. 0259, e-mail: relatii@ccibh.ro
5.	Primaria Oradea	Jarca Horia	Membru	Oradea, Piata Unirii, nr. 1, tel. 0259/436276, 0733/055551 e-mail: horiajarca@yahoo.com
6.	Prefectura județului Bihor	Anca Laslo-consilier superior	Membru	Oradea, str. Parcul Traian, nr. 5, tel. 0259411907, email: anca.laslo@gmail.com

PLAI 2009-2013 JUDETUL BIHOR

7.	Consiliul Județean Bihor	Pantea(Surdu) Lucia-consilier superior	Membru	Oradea,Parcul Traian,nr.5,tel.0259412298,e-mail:elucia@cjbihor.ro
8.	Uniunea Generală a Industriașilor Bihor	Popa Ioan Baci-vicepreședinte	Membru	Oradea,Parcul Traian, tel.0741002699,e-mail: pisc@rdsor.ro
9.	Inspectoratul Școlar al Județului Bihor	Mielut Florian-insp.specialitate discipline tehnice	Secretar	Oradea,str.M.Eminescu, nr.11,tel.0741996244, e-mail: fmielut2002@yahoo.com
10	Inspectoratul Teritorial de Muncă Bihor	Lupea Liviu-inspector șef	Membru	Oradea,str.Tudor Vladimirescu,nr.2, tel.0259437015,e-mai: liviulupea@itmbihor.rdsor.ro
11	Blocul Național Sindical Bihor	Morgovan Nicolae-președinte	Membru	Oradea,str.M.Eminescu,nr.27,tel.0745687776, e-mai;bnsfilialabihor@yahoo.com
12	Cabinetul Județean de Asistență Psihopedagogică	Morar Simina-profesor psiholog, consilier	Membru	Oradea,str.G.Baritiu,nr.9,tel.074391992,e-mail; morarsimina@yahoo.com
13	Sindicatul Liber din Invățământ Bihor	Țenț Ioan-președinte	Membru	Oradea,str.Mihai Eminescu,nr.27,tel.0745687776, e-mail:slibihor@yahoo.com
14	Colegiul Tehnic” Ioan Ciordaș” Beiuș	Ile Nicolae-director	Membru	Beius,str.Ioan Ciordas,nr.5,tel 0250322062,e-mail: lciordas@rdsor.ro

11.ANEXE

DEMOGRAFIA

Dinamica populatiei

Anexa-Dinamica populatiei	
ANUL	POPULATIA TOTALĂ
1995	631.095
2000	620.517
2002	600.246
2004	596.961
2006	594.982
2007	594.131